

รายงานการวิจัย

เรื่อง

ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ระดับประถมศึกษา

ตามหลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539

abcdek

กองวิจัยทางการศึกษา

กรมวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ

รายงานการวิจัย

เรื่อง

ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา
ตามหลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539

กองวิจัยทางการศึกษา

กรมวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ

2543

รายงานการวิจัย เรื่อง ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
ระดับประถมศึกษา ตามหลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539
พิมพ์ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2543
จำนวนพิมพ์ 5,000 เล่ม
ISBN 974-268-9245

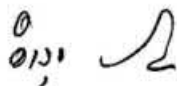

เอกสารรายงานวิจัยทางการศึกษา อันดับที่ 263/2543
กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่ใช้สื่อสารกันทั่วโลกในสังคมข้อมูลข่าวสาร กระทรวงศึกษาธิการจึงได้บรรจุวิชาภาษาอังกฤษในหลักสูตรให้นักเรียนได้เรียนรู้ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตั้งแต่พุทธศักราช 2539 เป็นต้นไป เพื่อให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ถูกต้องตามหลักภาษาและเหมาะสมกับวัฒนธรรม การศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ รวมทั้งมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ กรมวิชาการซึ่งรับผิดชอบในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จึงได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพ การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา ตามหลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ สมรรถนะของครูในการจัดการเรียนการสอน และหาแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและการใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 ที่มีประสิทธิภาพ และได้จัดทำเอกสารรายงานผลการศึกษาดังกล่าว เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียน การสอนภาษาอังกฤษต่อไป

กรมวิชาการขอขอบคุณผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน นักเรียน ผู้ปกครอง กรรมการโรงเรียน ผู้นำชุมชน และผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการให้ข้อมูล รวมทั้งผู้เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และผู้ที่มีส่วนทำให้รายงานการวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี หวังว่าเอกสารรายงาน การวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะนำผลที่ได้จากการ ศึกษาครั้งนี้ไปพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นต่อไป

(นายอานัน จันทวานิช)
อธิบดีกรมวิชาการ

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอน สมรรถนะของครูในการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งหาแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและการใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 ที่มีประสิทธิภาพ กลุ่มตัวอย่าง 8,218 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน 85 คน ครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 จำนวน 181 คน นักเรียนชั้น ป.1-ป.2 จำนวน 4,425 คน บุคคลในชุมชน 3,506 คน และผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 21 คน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบสำรวจ และแบบสังเกต สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวน และการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม โดยใช้ t-test F-test และ Newman-Keuls test

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา

ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความเห็นสอดคล้องกันว่า หลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2539 มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในการปฏิบัติในระดับมาก ทุกเรื่อง ตั้งแต่จุดประสงค์ของหลักสูตร ความเหมาะสมของจำนวนคาบ เนื้อหาในหลักสูตร การจัดกิจกรรมและการประเมินผล

วิธีจัดครูเข้าสอนภาษาอังกฤษ ผู้บริหารโรงเรียนพิจารณาจากประสบการณ์ของครูเป็นอันดับแรก มีการส่งครูเข้ารับการอบรม จัดหาเอกสารหลักสูตร วัสดุและอุปกรณ์ จัดให้มีห้องปฏิบัติการทางภาษา ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อเอง จัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนการสอน ตลอดจนมีส่วนร่วมในการวางแผนการสอน การนิเทศภายใน และการติดตามประเมินผล

ชุมชนส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่ชั้น ป.1 ให้เหตุผลว่าเป็นการเตรียมความพร้อมแก่นักเรียนที่จะเรียนในชั้นที่สูงขึ้น ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางการเรียนรู้ที่สำคัญในสังคมข้อมูลข่าวสารและการปลูกฝังนักเรียนให้รักภาษาอังกฤษตั้งแต่เล็ก

นักเรียนส่วนใหญ่อยากเรียนภาษาอังกฤษเพราะครูใจดี เรียนสนุก และอยากมีความรู้ เมื่อโตขึ้นอยากเรียนภาษาอังกฤษอีกเพราะจะได้ฟังและพูดภาษาอังกฤษได้

2. สมรรถนะของครูในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2

ในการจัดการเรียนการสอน ครูมีการดำเนินการดังนี้ 1) ชั้นเตรียมการสอน ครูเตรียมอุปกรณ์ ศึกษาเนื้อหาและวิธีการจัดกิจกรรม โดยครูส่วนใหญ่ใช้คู่มือจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมภาษาอังกฤษของกรมวิชาการ 2) ชั้นสอน ครูเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ใช้ภาษาอังกฤษง่าย ๆ ในการสื่อสารกับนักเรียน จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วมอย่างหลากหลาย ให้ความเป็นกันเอง ให้กำลังใจ ชมเชย และกระตุ้นนักเรียนให้ร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง จัดกิจกรรมให้นักเรียนฝึกทักษะการฟังด้วยการให้ปฏิบัติตามคำสั่งสูงสุด และฝึกทักษะการพูดด้วยการให้จับคู่ฝึกถาม-ตอบ เกี่ยวกับสิ่งต่างๆ รอบตัวนักเรียน กิจกรรมที่ครูให้นักเรียนชั้น ป.1-ป.2 ได้ฝึกปฏิบัติและนักเรียนส่วนใหญ่รู้สึกชอบ เรียงจากมาก-น้อย คือ ร้องเพลงตามครู/เทป ฝึกเรียกชื่อสิ่งต่างๆ/ระบายสี/วาดภาพ พูดคำ/ประโยคตามครู ทำแบบฝึกหัด พูดโต้ตอบกับครู และแสดงท่าทางประกอบเพลง 3) ชั้นวัดและประเมินผล ครูส่วนใหญ่ใช้วิธีซักถาม

สื่อที่ใช้ ครูชั้น ป.1 มีสื่อและใช้ในการเรียนการสอนสูง คือ ของจริง รองลงมา เทป เพลง รูปภาพ เกมต่างๆ และหุ่นมือ ตามลำดับ สื่อที่ครูชั้น ป.2 มีและใช้สูง คือ เทป เพลง รองลงมา หุ่นมือ ของจริง รูปภาพ และเกมต่างๆ ตามลำดับ

พฤติกรรมการสอนของครูชั้น ป.1 ส่วนใหญ่ คือ ทักทายนักเรียนด้วยคำภาษาอังกฤษ และทบทวนบทเรียนเพื่อนำเข้าสู่บทเรียนใหม่ พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้น ป.1 ส่วนใหญ่ คือ พูดภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารกับครู พูดและแสดงท่าทางประกอบเพลง และทำแบบฝึกหัด สำหรับพฤติกรรมการสอนของครูชั้น ป.2 ส่วนใหญ่เหมือนครูชั้น ป.1 แต่เพิ่มพฤติกรรมในเรื่องการชมเชย/ให้กำลังใจ/กระตุ้นให้นักเรียนแสดงออก พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้น ป.2 ส่วนใหญ่เหมือนชั้น ป.1 มีเพิ่มในเรื่องร้องเพลงตามเทปหรือตามครู/ถูกทดสอบด้วยการปฏิบัติ

3. แนวทางพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพ

หน่วยงานต้นสังกัดควรให้การส่งเสริมและสนับสนุนครูให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยส่งครูเข้าอบรมให้มีความรู้ด้านหลักสูตร วิธีการผลิตและการใช้สื่อ การจัดกิจกรรม การวัดผล และวิธีสอน พร้อมทั้งสนับสนุนงบประมาณ จัดครูที่มีคุณวุฒิและประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษเป็นผู้สอน จัดแหล่งวิทยบริการระดับท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมให้ครูทำวิจัย

แนวโน้มการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาในอนาคต เป้าหมายการจัดการเรียนการสอน คือ นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ทักทายและฟัง การสนทนาภาษาอังกฤษได้ตามที่หลักสูตรกำหนด มีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน เห็นความสำคัญ รัก และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษ โดยครูต้องจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพจริง ง่าย เป็นธรรมชาติและเหมาะสมกับวัยของนักเรียน และจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกทักษะ โดยใช้สื่อผสม ทั้งนี้ ชุมชนต้องเอาใจใส่และให้การสนับสนุนการเรียนภาษาอังกฤษของบุตรหลานด้วย

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
บทคัดย่อ	ก
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ขอบเขตของการวิจัย	2
นิยามศัพท์	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
ความเป็นมาของหลักสูตรภาษาอังกฤษ	5
บริบทของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ	9
การสอนภาษาอังกฤษให้ผู้เรียนวัยเยาว์	10
แนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	12
แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนภาษา	13
งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา	15
3 วิธีดำเนินการวิจัย	23
การดำเนินงาน	23
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	24
เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล	25
วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	25
การวิเคราะห์ข้อมูล	28
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	29
ตอนที่ 1 สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ	31
1.1 ข้อมูลโรงเรียน	31
1.2 สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล	32
1.3 ปัจจัยที่เอื้อต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ	
ชั้น ป.1-ป.2	35

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ตอนที่ 2 สมรรถนะของครูในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ชั้น ป.1-ป.2	47
2.1 กระบวนการจัดการเรียนการสอน	47
2.2 การมีและการใช้สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ชั้น ป.1-ป.2	52
2.3 การใช้สื่อประเภทอื่นนอกเหนือจากที่กำหนด ในคู่มือจัดกิจกรรมฯ	59
2.4 พฤติกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2	60
2.5 การเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้น ป.1-ป.2	64
ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ให้มีประสิทธิภาพ	66
3.1 การส่งเสริมและสนับสนุนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	66
3.2 แนวโน้มการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษาในอนาคต	71
3.3 แนวทางพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษให้มีคุณภาพ	71
3.4 แนวทางการประเมินผู้สอนและผู้เรียนภาษาอังกฤษ	72
3.5 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สอนและผู้เรียน	73
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	74
สรุปผลการวิจัย	74
อภิปรายผล	84
ข้อเสนอแนะ	86
บรรณานุกรม	88
ภาคผนวก	
ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล	93
รายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง	167
รายชื่อคณະนักวิจัยจังหวัด	171
คณะผู้ดำเนินการวิจัย	177

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. ค่าเฉลี่ยของจำนวนครูในโรงเรียน	93
2. ครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 ที่จบวิชาเอก/โทภาษาอังกฤษ	93
3. ค่าเฉลี่ยของจำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์ของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ	94
4. สถานภาพของผู้บริหารโรงเรียน	95
5. สถานภาพของครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2	96
6. สถานภาพของนักเรียนชั้น ป.1-ป.2	98
7. อาชีพของผู้ปกครองที่นักเรียนอาศัยอยู่	98
8. สถานภาพของชุมชน	99
9. สถานภาพของผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	100
10. ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนต่อหลักสูตรภาษาอังกฤษ (ชั้น ป.1-ป.2)	101
11. ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนต่อหลักสูตรภาษาอังกฤษ (ชั้น ป.1-ป.2) ในประเด็นหลัก จำแนกตามสังกัดและคุณภาพโรงเรียน	103
12. ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของครูต่อหลักสูตรภาษาอังกฤษ (ชั้น ป.1-ป.2)	104
13. ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของครูต่อหลักสูตรภาษาอังกฤษ (ชั้น ป.1-ป.2) ในประเด็นหลัก จำแนกตามสังกัดและคุณภาพโรงเรียน	106
14. ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูต่อหลักสูตรภาษาอังกฤษ (ชั้น ป.1-ป.2) จำแนกตามคุณภาพโรงเรียน	107
15. ความคิดเห็นของชุมชนต่อความสำคัญของภาษาอังกฤษในยุคปัจจุบัน	108
16. ความคิดเห็นของชุมชนต่อวิชาภาษาอังกฤษในยุคปัจจุบัน	109
17. ความคิดเห็นของชุมชนต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่ชั้น ป.1	111
18. ความคิดเห็นของชุมชนต่อความสามารถของนักเรียนชั้น ป.1-ป.2 ในการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษง่าย ๆ	112
19. เจตคติของนักเรียนต่อวิชาภาษาอังกฤษ	113
20. ความตั้งใจของนักเรียนที่จะเรียนภาษาอังกฤษเมื่อเลื่อนชั้นสูงขึ้น	114
21. การนำภาษาอังกฤษไปใช้ในอนาคตของนักเรียน	115
22. การจัดครูให้สอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2	116
23. ค่าเฉลี่ยของจำนวนครูที่เข้ารับการอบรมการสอนภาษาอังกฤษ	116

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
24. การเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ/วิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้แก่ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ	117
25. การจัดเอกสารหลักสูตรให้ครูใช้ในการเตรียมการสอน	118
26. การจัดให้มีวัสดุอุปกรณ์ประจำห้องเรียนภาษาอังกฤษ	119
27. วิธีสนับสนุนให้มีวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน	120
28. การจัดให้มีห้องปฏิบัติการทางภาษา	120
29. การจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนการสอน	121
30. กระบวนการบริหารหลักสูตรภาษาอังกฤษฯ (ชั้น ป.1-ป.2)	122
31. ความคิดเห็นของครูต่อกระบวนการบริหารหลักสูตรภาษาอังกฤษฯ (ชั้น ป.1-ป.2)	123
32. ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชน	124
33. ความช่วยเหลือระหว่างโรงเรียนและชุมชนในการจัดการเรียนการสอน	125
34. ปัจจัยสนับสนุนการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน	126
35. การเตรียมการสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2	128
36. การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2	129
37. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สนุกสนานและเพลิดเพลิน	131
38. การจัดกิจกรรมที่แสดงการฝึกทักษะการฟัง	132
39. การจัดกิจกรรมที่แสดงการฝึกทักษะการพูด	132
40. การใช้ภาษาอังกฤษง่ายๆ ในการสื่อสารกับนักเรียนชั้น ป.1	133
41. การใช้ภาษาอังกฤษง่ายๆ ในการสื่อสารกับนักเรียนชั้น ป.2	134
42. การวัดและประเมินผลการเรียนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2	137
43. การใช้คู่มือจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมภาษาอังกฤษชั้น ป.1	137
44. การใช้ของจริงเป็นสื่อในการสอนชั้น ป.1	138
45. การใช้เทพเพลงเป็นสื่อในการสอนชั้น ป.1	139
46. การใช้รูปภาพเป็นสื่อในการสอนชั้น ป.1	140
47. การใช้เกมเป็นสื่อในการสอนชั้น ป.1	141
48. การใช้หุ่นมือเป็นสื่อในการสอนชั้น ป.1	141
49. การใช้ของจำลอง หนังสือ แบบฝึกและวีดิทัศน์เป็นสื่อในการสอนชั้น ป.1	142
50. การใช้คู่มือจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมภาษาอังกฤษชั้น ป.2	142

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
51. การใช้เทปเพลงเป็นสื่อในการสอนชั้น ป.2	143
52. การใช้หุ่นมือเป็นสื่อในการสอนชั้น ป.2	143
53. การใช้ของจริงเป็นสื่อในการสอนชั้น ป.2	144
54. การใช้รูปภาพเป็นสื่อในการสอนชั้น ป.2	145
55. การใช้เกมเป็นสื่อในการสอนชั้น ป.2	150
56. การใช้สื่อประเภทอื่นนอกเหนือจากที่กำหนดในคู่มือจัดกิจกรรมฯ	151
57. พฤติกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1	152
58. พฤติกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.2	157
59. การฝึกปฏิบัติภาษาอังกฤษของนักเรียน	162
60. สถานที่นอกห้องเรียนที่ครูเคยพานักเรียนไปเรียนภาษาอังกฤษ	163
61. การช่วยเหลือบุตรหลานในการเรียนภาษาอังกฤษ	164
62. บุคคลที่เป็นปัญหาอุปสรรคในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ	165
63. ความคิดเห็นของชุมชนต่อการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	166

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่ได้รับผลกระทบจากความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ ข้อมูลข่าวสารจากนานาประเทศได้ไหลเข้าสู่ประเทศไทยตลอดเวลาอย่างรวดเร็ว ทำให้ภาษาอังกฤษทวีความสำคัญมากขึ้น ประกอบกับประชากรส่วนใหญ่ของโลกใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสาร ดังนั้นจึงเป็นความจำเป็นที่ประเทศไทยต้องพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ จะได้เข้าใจและรู้จักเลือกรับสารสนเทศที่มีประโยชน์และนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้และการประกอบอาชีพ ตลอดจนนำภาษาอังกฤษไปใช้แสวงหาความรู้เพื่อการพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กระทรวงศึกษาธิการตระหนักในความจำเป็นและเห็นความสำคัญในการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ จึงมีนโยบายให้จัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นต้นไป และให้จัดอย่างมีคุณภาพสามารถนำไปใช้ได้จริงในโลกของข้อมูลข่าวสารเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะในการฟัง พูด อ่านและเขียน รวมทั้งสามารถติดต่อสื่อสาร รับข่าวสาร และพัฒนาภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษต่อได้อย่างมีคุณภาพ (กรมวิชาการ 2539 : คำนำ)

การที่จะบรรลุจุดมุ่งหมายดังกล่าว กรมวิชาการในฐานะที่เป็นหน่วยงานวิชาการของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีหน้าที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จึงได้พัฒนาหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลวิชาภาษาอังกฤษ ตามหลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 รวมทั้งการพัฒนาสมรรถนะทางภาษาของครูเพื่อให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายของหลักสูตร การที่จะได้คำตอบว่าการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา ตามหลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 มีประสิทธิภาพในระดับใด มีสิ่งใดที่ควรพัฒนาหรือปรับปรุงบ้าง จำเป็นต้องดำเนินการติดตามประเมินผลควบคู่ไปกับการใช้หลักสูตร เพื่อให้ได้ข้อค้นพบมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ รวมทั้งการส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร กรมวิชาการจึงได้

กำหนดการดำเนินงานในลักษณะของการทำวิจัยร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษา

2.1 สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา ตามหลักสูตร ภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539

2.2 สมรรถนะของครูในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา ตามหลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539

2.3 แนวทางพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและการใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 ที่มีประสิทธิภาพ

3. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลในโรงเรียนประถมศึกษาคุณภาพดีเยี่ยม ปานกลาง และควรพัฒนา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สพช.) และสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) ที่เปิดสอนวิชาภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชนจาก 7 จังหวัด ได้แก่ ลำปาง อุบลราชธานี มหาสารคาม นครศรีธรรมราช กาญจนบุรี นครนายก และกรุงเทพมหานคร

4. นิยามศัพท์

โรงเรียนดีเยี่ยม หมายถึง โรงเรียนที่ยอมรับในระดับจังหวัดแล้วว่า มีการจัดการเรียนการสอนในภาพรวมดี มีผู้บริหารและครูได้รับการยกย่อง ชมเชย เชิดชูเกียรติในระดับจังหวัด/เขต/ประเทศ รวมทั้งเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชนเป็นอย่างมาก

โรงเรียนปานกลาง หมายถึง โรงเรียนที่ยอมรับในระดับจังหวัดแล้วว่า มีการจัดการเรียนการสอนในภาพรวมดีพอสมควร และเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชนพอสมควร

โรงเรียนควรพัฒนา หมายถึง โรงเรียนที่ยอมรับในระดับจังหวัดแล้วว่า มีการจัดการเรียนการสอนในภาพรวมยังไม่ได้ ไม่เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน และควรได้รับการพัฒนาโดยเร็ว

ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ ผู้รับใบอนุญาต หรือผู้จัดการ

ผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา หมายถึง ศึกษาธิการจังหวัด ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด หัวหน้าภาควิชาภาษาต่างประเทศ หรือภาควิชาหลักสูตรและการสอนจากสถาบันราชภัฏ

ครู หมายถึง ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 ซึ่งผ่านการอบรมการสอนภาษาอังกฤษตามหลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539

นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540

ผู้ปกครอง หมายถึง บิดา หรือมารดา หรือบุคคลอื่น ซึ่งเป็นผู้ปกครองของนักเรียนที่กำลังเรียนชั้น ป.1-ป.2 ในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง

กรรมการโรงเรียน หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียน ผู้บริหารและครูในโรงเรียน ประชาชน และผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่น ร่วมกันกำหนดแผนปฏิบัติการโรงเรียน ตรวจสอบและให้การสนับสนุนการเรียนการสอนของโรงเรียน

ผู้นำชุมชน หมายถึง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือบุคคลในชุมชนที่เป็นที่ยอมรับของชุมชน ในการเป็นผู้นำการพัฒนาการศึกษาและอาชีพ

บุคคลในชุมชน หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียน กรรมการโรงเรียนและผู้นำชุมชน

การมีและการใช้สื่อ หมายถึง ครูมีสื่อตามรายการที่กำหนดในคู่มือจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมภาษาอังกฤษของกรมวิชาการ และนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยครูจัดทำเองและโรงเรียนจัดทำ/จัดหาให้

การไม่มีสื่อ หมายถึง ครูไม่ได้จัดทำสื่อหรือโรงเรียนไม่ได้จัดหาสื่อตามรายการที่กำหนดในคู่มือจัดกิจกรรมฯ

รวมใช้สื่อ หมายถึง ครูนำสื่อตามรายการที่กำหนดในคู่มือจัดกิจกรรมฯ ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยไม่จำเป็นต้องเป็นสื่อที่ครูจัดทำขึ้นเอง หรือโรงเรียนจัดทำ/จัดหาให้ก็ได้

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการศึกษาครั้งนี้ ทำให้ได้ข้อมูลไปพัฒนาหลักสูตรและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษระดับเตรียมความพร้อม (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2) รวมทั้งการพัฒนาสื่อที่ สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และได้แนวทางพัฒนาครูผู้สอนให้มีทักษะทางภาษา อังกฤษและสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ มีความสุขในการเรียน และสามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษง่ายๆ ได้ ตลอดจนหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องและผู้ปกครองมีแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความเป็นมาของหลักสูตรภาษาอังกฤษ

1.1 หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

ในระยะแรกของการประกาศใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 มวลประสบการณ์ที่จัดให้นักเรียนระดับประถมศึกษาได้เรียนรู้มี 4 กลุ่มประสบการณ์ ได้แก่

- 1) กลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ ได้แก่ วิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์
- 2) กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ได้แก่ เรื่องราวที่เป็นความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิต
- 3) กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ได้แก่ เรื่องราวที่เป็นการพัฒนาและสร้างนิสัยอันดีงาม
- 4) กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ได้แก่ เรื่องราวที่ว่าด้วยประสบการณ์ทั่วไปในการทำงานและความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพ

ต่อมาปีพุทธศักราช 2523 กระทรวงศึกษาธิการมีคำสั่งให้เพิ่มวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาเลือกในหลักสูตร โดยบรรจุในกลุ่มประสบการณ์พิเศษ ให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ได้เลือกเรียนได้ไม่เกินสัปดาห์ละ 5 ชั่วโมง (กรมวิชาการ 2520 : 1)

1.2 หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

สำหรับเนื้อหาของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ยังคงแบ่งเป็น 5 กลุ่มประสบการณ์เหมือนเดิม ในกลุ่มประสบการณ์พิเศษนั้น หลักสูตรกำหนดให้จัดการเรียนการสอนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 โดยมุ่งส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนตามความสามารถและสนใจ กำหนดอัตราเวลาเรียนไว้ 200 ชั่วโมง หรือ 600 คาบต่อปี ทั้งนี้ไม่ต้องมีการประเมินผลตามเกณฑ์การตัดสินผลการเรียน แต่มีการวัดและประเมินเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ในกลุ่มประสบการณ์พิเศษนี้ มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ตามวัยและศักยภาพ (กรมวิชาการ 2533 : 137 และ 139)

1.3 หลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2539

หลังจากมีการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ในกลุ่มประสบการณ์พิเศษ ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ต่อมา มีการปรับปรุงหลักสูตรโดยเพิ่มเติมวิชาภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-4 ในกลุ่มประสบการณ์พิเศษ ส่วนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ยังคงเหมือนเดิมเพียงแต่ยกเลิกคำอธิบายรายวิชาภาษาอังกฤษ เรียกหลักสูตรฉบับปรับปรุงใหม่นี้ว่า หลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 โดยกำหนดให้เรียน 12 ปี ทั้งนี้ให้จัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในปีการศึกษา 2539 เป็นต้นไป รายละเอียดของหลักสูตรฯ มีดังนี้ (กรมวิชาการ 2539 : 9-11)

1.3.1 วัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน

หลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2539 ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน ดังนี้

- 1) เพื่อให้มีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษาและเหมาะสมกับวัฒนธรรม
- 2) เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในระดับต้นอย่างเพียงพอเพื่อการศึกษาต่อหรือนำไปใช้ในการประกอบอาชีพตามความจำเป็น
- 3) เพื่อให้มีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ ที่เป็นสถานการณ์จำลองหรือสถานการณ์จริง
- 4) เพื่อให้มีความรู้และความเข้าใจวัฒนธรรมภาษาอังกฤษ
- 5) เพื่อให้มีนิสัยใฝ่หาความรู้เพิ่มเติมด้วยการอ่านหนังสือภาษาอังกฤษและใช้สื่อภาษาอังกฤษอื่นๆ
- 6) เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ เห็นประโยชน์และคุณค่าของภาษาอังกฤษ

1.3.2 โครงสร้างหลักสูตรและอัตราเวลาเรียน

โครงสร้างหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2539 ได้กำหนดให้จัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในกลุ่มประสบการณ์พิเศษ ซึ่งเป็นภาษาอังกฤษระดับต้น (Beginner Level) แบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ภาษาอังกฤษระดับ

- 1) เตรียมความพร้อม (Preparatory Level) สอนชั้น ป.1-2
- 2) อ่านออกเขียนได้ (Literacy Level) สอนชั้น ป.3-4

3) มาตรฐานพื้นฐานตอนต้น (Beginner Fundamental Level) สอนชั้น ป.5-6

โดยหลักสูตรกำหนดให้เรียนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-4 ไม่น้อยกว่า 6 คาบต่อสัปดาห์ (คาบละ 20 นาที) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ไม่น้อยกว่า 15 คาบต่อสัปดาห์ ทั้งนี้หลักสูตรกำหนดให้เรียน 1 ภาคเรียน เฉพาะในชั้น ป.1 และเรียนตลอดปีในชั้นอื่นๆ

1.3.3 แนวการจัดการเรียนการสอน

แนวการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา คือ มุ่งให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารใน 2 ด้าน คือ ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อเข้าสู่สังคมและวัฒนธรรม และความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อสื่อความได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษา และเหมาะสมกับสถานการณ์ โดยมีแนวการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

- 1) เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
- 2) จัดกิจกรรมที่มีความหมายและหลากหลาย
- 3) จัดให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการสื่อสารด้วยการฟังและพูดในชั้น ป.1-2 เพิ่มเติมการอ่าน การเขียน และการสะกดคำในชั้น ป.3-4 และการฟัง พูด อ่าน และเขียนในชั้น ป.5-6

1.3.4 การวัดและประเมินผล

การวัดผลมุ่งวัดความสามารถดังนี้ คือ ชั้น ป.1-2 วัดและประเมินผลการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียนและความสามารถในการสื่อสารด้วยการฟังและพูด ชั้น ป.3-4 วัดและประเมินผลความสามารถของผู้เรียนในการใช้ภาษาด้านความเข้าใจ การฟัง พูด อ่าน เขียน และสะกดคำ ส่วนชั้น ป.5-6 วัดความสามารถในการใช้ภาษาโดยประเมินครบทั้ง ก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน ตลอดจนประเมินผลทั้งภาคปฏิบัติ ภาคความรู้ และเจตคติ

1.3.5 สื่อการเรียนการสอน

สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบันมีมากมาย ได้แก่ หนังสือเรียน แบบฝึกหัด คู่มือครู แถบบันทึกเสียง ของจริง รูปภาพ บัตรคำ หนังสือพิมพ์ และอื่นๆ รวมทั้งสื่อเทคโนโลยี เช่น คอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิกิพีเดีย ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง และสื่อทางไกล เป็นต้น ล้วนเป็นสื่อการเรียนการสอนที่ช่วยพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาของผู้เรียนได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ครูผู้สอนจึงควรเลือกใช้สื่อหรือผลิตสื่อให้เหมาะสม

กับสถานการณ์การเรียนรู้ สภาพห้องเรียน ระดับและพื้นฐานทางภาษาของผู้เรียน เพื่อสร้างความคุ้นเคยแก่ผู้เรียน เรียนแล้วมีความสุขและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ

โดยสรุปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับเตรียมความพร้อมในชั้น ป.1-2 มีจุดประสงค์ เนื้อหาและแนวการจัดการเรียนการสอน ดังนี้ (เรื่องเดียวกัน : 15)

จุดประสงค์และผลการเรียนรู้	เนื้อหาทางภาษา	แนวการจัดการเรียนการสอน
การเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับเตรียมความพร้อม (ป.1-2) มีจุดประสงค์ 1. เพื่อให้สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้เหมาะสมกับบริบทการสื่อสาร 2. เพื่อให้สามารถฟังแล้วปฏิบัติตามคำสั่งง่ายๆ ได้ 3. เพื่อให้สามารถพูดสื่อความหมายในสถานการณ์ง่ายๆ ได้ตามระดับภาษาที่เรียน 4. เพื่อให้สามารถออกเสียงตัวอักษร คำ และข้อความสั้นๆ สื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง 5. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ	เนื้อหาภาษาอังกฤษระดับเตรียมความพร้อมประกอบด้วย 1. โครงสร้างทางไวยากรณ์ เป็นประโยคสั้นๆ ง่ายๆ เกี่ยวกับการทักทาย กล่าวลา แนะนำตนเอง แนะนำผู้อื่น พูดขอบคุณ พูดขอโทษ พูดแทรกอย่างสุภาพ พูดขออนุญาต ประโยคบอกเล่า ประโยคคำสั่ง ประโยคคำถามและประโยคคำตอบสั้นๆ 2. คำศัพท์ เป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวและสภาพแวดล้อมของผู้เรียนเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน ซึ่งเป็นคำนาม คำสรรพนาม คำกริยา คำคุณศัพท์ คำวิเศษณ์ คำบุพบท คำอุทานต่างๆ จำนวนคำศัพท์ประมาณ 120-150 คำ ฯลฯ	เพื่อให้บรรลุตามจุดประสงค์ ควรจัดการเรียนการสอนดังนี้ 1. เน้นการสื่อสารด้วยการฟัง พูด 2. ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้ผู้เรียนเป็นผู้มีบทบาท แสดงออก ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก และให้คำแนะนำ 3. เน้นกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ความสุข สนุกสนาน เพื่อให้เกิดเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ 4. ใช้กิจกรรมเป็นสื่อในการเรียนการสอน เช่น เพลง เกม บทบาทสมมุติ สถานการณ์จริง การเล่า-นิทาน ภาษาท่าทาง ปริศนาคำทาย 5. ส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงออก โดยการกระตุ้นและเสริมแรง ให้กำลังใจ และไม่ตำหนิผู้เรียน

2. บริบทของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับต่างๆ ในสถานศึกษานั้น มีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันตามความจำเป็นในการใช้ ในเรื่องนี้มีผู้กล่าวเกี่ยวกับบริบทของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ สรุปได้ดังนี้

เอลเลียตต์ เอล จู๊ด (Elliott L. Judd, 1989 อ้างใน สุมิตรา อังวัฒนกุล : 8-10) ได้แบ่งบริบทของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามผู้ใช้และวัตถุประสงค์ของการใช้ ออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1) การสอนภาษาอังกฤษในฐานะเป็นภาษาที่สอง (Teaching of English as a Second Language) เป็นการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารของผู้พูดที่ไม่ได้เป็นเจ้าของภาษา การจัดการเรียนการสอนจึงเน้นทั้ง 4 ทักษะไปพร้อมๆ กัน

2) การสอนภาษาอังกฤษในฐานะเป็นภาษาเสริม (Teaching of English as an Additional Language) เป็นการใช้ภาษาอังกฤษระหว่างผู้พูดที่ได้เรียนภาษาแรกแตกต่างกัน ซึ่งพบในประเทศที่ใช้ภาษามากกว่า 2 ภาษา การจัดการเรียนการสอนจึงเน้นทั้ง 4 ทักษะไปพร้อมๆ กัน

3) การสอนภาษาอังกฤษในฐานะเป็นภาษาเพื่อการสื่อสารในวงกว้าง (Teaching of English as a Language of Wider Communication) เป็นการใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อระหว่างประเทศ เพื่อเป็นสื่อกลางในการแสวงหาความรู้ด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และการติดต่อด้านการค้า เน้นการใช้ทักษะการอ่านมากกว่าทักษะการฟัง พูด และเขียน

4) การสอนภาษาอังกฤษในฐานะเป็นภาษาต่างประเทศ (Teaching of English as a Foreign Language) เป็นการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศภาษาหนึ่งในสถานศึกษา ซึ่งมีการใช้ค่อนข้างน้อย การจัดการเรียนการสอนจึงเน้นวรรณคดีและวัฒนธรรมชั้นสูง

ปีเตอร์ สตรีเวนส์ (Peter Strevens, 1977 อ้างใน สุมิตรา อังวัฒนกุล : 11) ได้แบ่งบริบทของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามวัตถุประสงค์ของการสอนภาษาเป็น 2 ประเภท คือ

1) ภาษาอังกฤษทั่วไป (General English) เป็นการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อหาประสบการณ์ทางวัฒนธรรม การพัฒนาทางอารมณ์และสมองของผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนจึงเน้นภาษาอังกฤษพื้นฐาน ไวยากรณ์ รวมทั้งทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียน

2) **ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ หรือภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ (English for Special Purposes)** เป็นการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อสนองความต้องการเฉพาะของผู้เรียน แบ่งได้ 2 ประเภท คือ

2.1) **การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการเรียนในสาขาวิชาต่างๆ (English for Academic Purposes)** เป็นการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อเป็นเครื่องมือในการแสวงหาวิทยาการใหม่ๆ

2.2) **การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการงานและอาชีพ (English for Occupational Purposes)** เป็นการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อเป็นเครื่องมือในการประกอบอาชีพ

จากที่กล่าวข้างต้นชี้ให้เห็นว่าในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน ผู้สอนควรมีความรู้ความเข้าใจในการใช้ภาษาอังกฤษในฐานะต่างๆ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้

3. การสอนภาษาอังกฤษให้ผู้เรียนวัยเยาว์

จากการศึกษาเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษให้ผู้เรียนวัยเยาว์ ของ วิชาดา สินประจักษ์ผล พบว่า ในหลายประเทศมีการสอนภาษาอังกฤษให้แก่ผู้เรียนวัยเยาว์ ซึ่งจะแตกต่างกันตามวัฒนธรรม กล่าวคือ ผู้เยาว์บางประเทศมีหน้าที่บางอย่างเหมือนผู้ใหญ่ ขณะที่ผู้เยาว์วัยเดียวกันในหลายประเทศได้รับการเรียนรู้เป็นอย่างดีอยู่ในโรงเรียน ซึ่งนำไปสู่ความแตกต่างของวัตถุประสงค์ในการเรียนภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ทัศนคติของผู้บริหารทางการศึกษาต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษก็แตกต่างกันไปตามวัฒนธรรมที่ต่างกัน

คริสโตเฟอร์ บรัมฟิท (Brumfit, 1994 อ้างใน วิชาดา สินประจักษ์ผล : 1) ได้กล่าวถึงการสอนภาษาอังกฤษให้ผู้เรียนวัยเยาว์ สรุปได้ดังนี้

1) ผู้เรียนวัยเยาว์เพิ่งเริ่มการเรียนในโรงเรียน ครูจึงมีโอกาสนในการหล่อหลอมความคิดหวังเกี่ยวกับการใช้ชีวิตในโรงเรียน

2) ผู้เรียนวัยเยาว์ที่อยู่ในกลุ่มเดียวกัน มีความแตกต่างทางด้านศักยภาพมากกว่ากลุ่มผู้เรียนในระดับมัธยมหรือกลุ่มผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่ เนื่องจากผู้เรียนวัยเยาว์มีความใกล้ชิดกับบ้านมาก และยังไม่เหมาะต่อการปฏิบัติตามรูปแบบที่โรงเรียนกำหนดและจัดกลุ่มเพื่อหล่อหลอมให้เป็นแบบเดียวกัน ซึ่งวิธีการดังกล่าวเพิ่มมากขึ้นตามจำนวนปีที่อยู่ในโรงเรียน

3) ผู้เรียนวัยเยาว์มักเป็นผู้เรียนที่มีความกระตือรือร้น เอาใจใส่ต่อการเรียนรู้สิ่งต่างๆ โดยปราศจากการยับยั้งใจ ซึ่งผู้เรียนในวัยโตกว่ามักขาดคุณสมบัติเหล่านี้

4) การเรียนรู้ของผู้เรียนวัยเยาว์มีส่วนสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพัฒนาการทางความคิดและมโนคติ เพราะใกล้เคียงกับประสบการณ์แรกเริ่มในการเรียนที่โรงเรียน

5) ผู้เรียนวัยเยาว์ต้องการกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายมากพอๆ กับการกระตุ้นให้รู้จักคิด และถ้าพฤติกรรมทั้ง 2 ลักษณะนี้เกิดขึ้นได้มากเท่าไรก็จะเป็นผลดีต่อผู้เรียนมากเท่านั้น

3.1 เหตุผลในการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา

เนื่องจากมีข้อโต้แย้งกันมากในประเด็นที่ว่า ผู้เรียนวัยเยาว์เรียนภาษาอังกฤษได้ดีกว่าผู้เรียนในวัยที่โตกว่าหรือวัยผู้ใหญ่หรือไม่ ในเรื่องนี้ยังไม่มีหลักฐานที่ชัดเจนเพื่อพิสูจน์ข้อสงสัยนี้ แต่ก็มีผู้ที่เห็นด้วยที่จะให้มีการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา คือ

ฮาร์เลย์ (Harley, 1986) และซิงเกิลตัน (Singleton, 1989) (อ้างใน วิชาดา สีนประจักษ์ผล : 2) ได้สำรวจตัวแปรเรื่องอายุที่เหมาะสมในการเรียนภาษาอังกฤษ และให้ข้อสรุปว่า การเรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่วัยเยาว์มีข้อได้เปรียบกว่าการเรียนรู้เมื่อโตแล้ว และครูที่มีประสิทธิภาพสามารถช่วยผู้เรียนให้เรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วในทุกระดับของการเรียน

ซิงเกิลตัน (Singleton, 1989 อ้างใน วิชาดา สีนประจักษ์ผล : 2) ให้เหตุผลสนับสนุนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา ดังนี้

1) เป็นความต้องการที่จะสร้างความตระหนักในการเข้าใจวัฒนธรรมต่างชาติให้แก่ผู้เรียนตั้งแต่วัยเยาว์ เพื่อผู้เรียนจะได้เติบโตขึ้นมาเป็นผู้มีใจกว้างและรู้จักเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

2) เป็นความต้องการในการเชื่อมโยงความสามารถในการสื่อสารและการเข้าใจมโนคติใหม่ๆ เข้าด้วยกัน

3) เป็นความต้องการใช้เวลาในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษให้มากที่สุด เพราะถ้าเริ่มเรียนได้เร็วเท่าใดก็จะเป็นประโยชน์มากเท่านั้น

4) ข้อได้เปรียบของการเริ่มสอนภาษาอังกฤษในวัยเยาว์ คือ ครูสามารถใช้ภาษาดังกล่าวเป็นสื่อกลางการสอนในกายภาคหน้าได้

3.2 ความต้องการของครูในการสอนภาษาอังกฤษ

ปัญหาในการสอนภาษาอังกฤษให้แก่ผู้เรียนวัยเยาว์ ไม่ได้อยู่ที่ผู้เรียนหรือวิธีการเรียน หากอยู่ที่ครูและสื่อที่ใช้ในการเรียนการสอนมากกว่า โดยเฉพาะถ้าให้ผู้เรียนเรียนกับครู

ผู้ซึ่งขาดความเชื่อมั่นในการสอน และการใช้ภาษาอังกฤษแล้ว จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดให้ครูได้รับการฝึกอบรมความรู้ความสามารถด้านภาษาควบคู่ไปกับการพัฒนาความสามารถด้านการสอน ทักษะที่จำเป็นสำหรับการสอนในระดับประถมศึกษา ได้แก่ การเน้นบทบาทของการเล่าเรื่อง การจัดกิจกรรมเข้าจังหวะ การแสดงบทบาทสมมุติและการเล่นหุ่นกระบอก เป็นต้น ซึ่งครูควรเน้นการสอนหัวข้อต่างๆ ตามโอกาสมากกว่าการจัดการสอนอย่างมีรูปแบบพิธีรีตอง โดยครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่ไม่มีประสบการณ์การสอนในระดับประถมศึกษามาก่อน จะต้องฝึกอย่างมากเพื่อให้สามารถสอนผู้เรียนระดับประถมศึกษาได้ และครูประถมศึกษาที่มีประสบการณ์แต่ไม่เคยสอนภาษาอังกฤษ ก็ต้องการการฝึกฝนมากเช่นเดียวกัน (วิชาดา สีนประจักษ์ผล : 2-3)

จากการศึกษาเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษให้ผู้เรียนวัยเยาว์ของ วิชาดา สีนประจักษ์ผลชี้ให้เห็นว่าการเริ่มสอนภาษาอังกฤษให้แก่เด็กเล็กนั้นเป็นสิ่งที่เหมาะสมกับวัย เพราะเด็กเล็กเรียนรู้ได้เร็ว หากครูมีวิธีการสอนที่สนุกสนานโดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้เคลื่อนไหวร่างกายไปพร้อมกับการเรียนรู้ด้วยแล้วยังจะทำให้เด็กรักและมีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษในระดับสูงต่อไป

4. แนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

ในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และสามารถใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม คือ แนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

สมิตรา อังวัฒนกุล (2530 : 112-115) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สรุปได้ดังนี้

1) ขั้นเสนอเนื้อหา ครูจะให้ข้อมูลทางภาษาแก่ผู้เรียน ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้ จนกระทั่งผู้เรียนสามารถใช้ภาษาได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2) ขั้นการฝึก ให้ผู้เรียนฝึกใช้ภาษาที่เพิ่งเรียนใหม่ในลักษณะการฝึกแบบควบคุมโดยผู้สอนเป็นผู้นำฝึก มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนจำรูปแบบภาษาได้ จึงเน้นที่ความถูกต้องของภาษาเป็นหลัก และให้ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย โดยการฝึกซ้ำๆ

3) ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เพราะการฝึกการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารเปรียบเหมือนตัวกลางที่เชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้ภาษาในชั้นเรียนกับการนำภาษาไปใช้จริง

นอกชั้นเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้ลองใช้ภาษาตามสถานการณ์ต่างๆ ด้วยตนเอง

จากแนวคิดดังกล่าวแสดงว่า การที่จะถือว่าผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างแท้จริงนั้น ผู้เรียนจะต้องสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารด้วยตนเองโดยอิสระ โดยไม่จำเป็นต้องใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ที่กำหนดเหมือนในชั้นการฝึก

5. แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนภาษา

สงบ ลักษณะ (2540 : 1) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของภาษาว่า ภาษาเป็นสื่อกลางหรือเป็นเครื่องมือการรับรู้ทำความเข้าใจ และการแสดงออก เพื่อให้ผู้อื่นรับรู้และเข้าใจการพัฒนาความสามารถทางภาษาให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนไม่ว่าจะเป็นภาษาของชาติ ภาษาท้องถิ่นและภาษาต่างประเทศ ต่างก็มีความสำคัญที่จะต้องใช้ทฤษฎี หลักการ แนวคิดและแนวปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสมเพื่อช่วยความเร็ว ความคงทนยั่งยืนของการเรียนภาษา และสร้างความรู้สึที่ดีต่อการเรียนภาษา

ในการประชุมสัมมนาเกี่ยวกับการเรียนภาษาที่ซานฟรานซิสโก รัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อปี 2540 ที่ประชุมได้เสนอปัญหาการเรียนภาษาของประเทศต่างๆ ที่เข้าร่วมประชุม มีการระดมสมองเพื่อหาวิธีการเรียนการสอนที่ดีขึ้น สรุปได้ดังนี้ (สงบ ลักษณะ, 2540 : 2-3)

5.1 ปัญหาของการเรียนภาษา

- 1) ผู้เรียนเรียนภาษาต่างประเทศหลายปี แต่ยังใช้ภาษาไม่ได้ดีทั้งการรับฟังและการแสดงออก
- 2) การพัฒนาทางภาษามองข้ามวิธีการธรรมชาติ กล่าวคือ ไม่ได้พัฒนาตามลำดับของทักษะที่ควรจะเป็น คือ ฟัง-พูดก่อน แล้วจึง อ่าน-เขียน
- 3) เน้นการฝึกซ้ำๆ ในคำ ประโยค ไวยากรณ์ที่ไม่มีความหมาย ทำให้น่าเบื่อและไม่สนใจให้เกิดการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ๆ
- 4) การใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาไม่ประสบความสำเร็จ เพราะเน้นให้ผู้เรียนพูดตามสิ่งที่ได้ฟัง จึงขาดความสามารถในการฟังและจดบันทึกในสิ่งที่ได้ฟัง
- 5) ซอฟต์แวร์ทางการศึกษามีจุดอ่อนที่ไม่มีกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพราะใช้โปรแกรมแบบเส้นตรง ทำให้ไม่เกิดการเรียนรู้แบบหมุนเวียนหรือใช้ความรู้เดิมในแง่มุมที่สูงขึ้น

6) คอมพิวเตอร์ช่วยสอนทั่วไปไม่มีคุณค่า เพราะบรรจุข้อความให้อ่านมากเกินไป ใช้ภาพไม่เหมาะสม และใช้การฝึกหัดซ้ำซากที่ไม่มีความหมาย

7) ครูผู้สอนภาษามักแก้ไขข้อบกพร่องทางภาษาที่ผู้เรียนแสดงออกมากเกินไป แทนที่จะแก้ไขเฉพาะเป้าหมายการเรียนรู้ที่ผู้เรียนยังทำไม่ได้

5.2 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษา

1) การรับรู้ทางภาษา ผู้เรียนจะรับรู้จากของจริงหรือรับเป็นภาพในสมองมากกว่า รับเป็นสัญลักษณ์

2) การพัฒนาทักษะการฟังก่อนจะเสริมความสามารถในการพูด และการพัฒนาทักษะการอ่านจะเสริมความสามารถในการเขียน

3) ทักษะทางภาษาควรพัฒนาโดยการใช้เรื่องราวที่มีความหมายมากกว่าการฝึกให้จดจำ

4) ในวัยเริ่มเรียนภาษา ผู้เรียนจะรับรู้ได้ประมาณ 5 ถึง 7 คำ บทเรียนจึงไม่ควรยาวเกินไป และถ้ามีภาพประกอบด้วย จะช่วยให้เกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

5) ในการสอนไวยากรณ์ ผู้สอนควรกำหนดรูปแบบแล้วให้ผู้เรียนฟังประโยค การใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ที่มีความหมาย อาจเปลี่ยนคำนาม ประธาน กริยา กรรม แต่ให้เห็นกฎเกณฑ์ (pattern) ย่อยๆ

6) การฝึกการใช้ภาษาทั้งการพูดและการเขียน ควรเริ่มจากการฝึกให้เห็นรูปแบบเดิมในสถานการณ์ใหม่ แล้วขยายมาเป็นเรื่องของตนเอง

7) การเรียนแปลให้มีความหมาย ควรนำสิ่งที่จะให้จดจำตัวสะกด และคำแปล รวมถึงลักษณะการใช้ประโยค ไปปรากฏในเรื่องราวที่มีความหมายในสถานการณ์ต่างๆ จะทำให้ผู้เรียนจดจำวิธีการเขียนและเข้าใจความหมายได้โดยตนเอง

8) การเรียนประโยค Function ควรฝึกให้เห็นการใช้ประโยคในสถานการณ์ต่างๆ เช่น การพูดกับผู้ใหญ่ การพูดกับเพื่อนและฝึกโดยใช้บทบาทสมมุติ

5.3 แนวคิดและหลักการในการพัฒนาสื่อผสม

สื่อผสม คือ การออกแบบโดยการนำส่วนที่เป็นถ้อยคำ (Text) มาผสมส่วนที่เป็นเสียง (Audio) ส่วนที่เป็นภาพเคลื่อนไหว (Video) ส่วนที่เป็นภาพที่สร้างขึ้น (Graphic) มาผสมกับสื่ออื่นๆ เช่น แบบเรียน เอกสารค้นคว้าอ้างอิง โดยคำนึงถึง

- ทักษะที่ต้องการให้เกิดขึ้นตลอดโปรแกรม

- การจัดโครงสร้างของระดับการเรียนรู้จากพื้นฐานไปหาระดับสูง
- การกำหนดจุดประสงค์ของแต่ละระดับ
- การกำหนดลำดับเนื้อหาในแต่ละระดับ (Sequencing) และการทวนซ้ำในระดับสูง (Spiral)
- การกำหนดส่วนฝึกซ้ำอย่างมีความหมาย (Repetition)
- การกำหนดการเสริมแรงอย่างสร้างสรรค์ (Constructive Feedback)

หลักการสำคัญในการพัฒนาสื่อผสม คือ

- 1) ใช้สื่อผสมเพื่อพัฒนาทักษะทางภาษามากกว่าจะให้เกิดความรู้ในหลักภาษา
- 2) การผลิตสื่อผสมควรหลีกเลี่ยงในการให้คอมพิวเตอร์ทำหน้าที่ซ้ำกับสื่ออื่น ควรใช้ความได้เปรียบของหน่วยความจำของคอมพิวเตอร์ในการนำคลังถ้อยคำ คลังภาพ เรื่องที่จะใช้ให้เหมาะกับสถานการณ์ ใช้เพื่อเสริมแรงและติดตามระดับผลการเรียนของผู้เรียน
- 3) ออกแบบลำดับเนื้อหาให้ทบทวนซ้ำในทักษะและถ้อยคำเดิมในแง่มุมที่สูงขึ้น
- 4) การใช้คอมพิวเตอร์ในการออกแบบตามกระบวนการเรียนภาษา ที่ใช้ถ้อยคำที่มีความหมาย มีขั้นตอนของการฟัง เห็นภาพ เห็นวลี หรือประโยค ให้โอกาสผู้เรียนได้โต้ตอบด้วยการพูดเลียนแบบ พูดเพื่อฝึกการใช้ถ้อยคำในสถานการณ์ต่างๆ ได้อ่านและเลือกตอบในรูปแบบไวยากรณ์เดิมซ้ำๆ แต่ใช้ถ้อยคำหรือวลีใหม่ๆ จนเกิดความชำนาญ

จากบทความเกี่ยวกับการเรียนภาษาของ สงบ ลักษณะ ชีให้เห็นว่า การสอนภาษาให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้นั้น ผู้สอนควรจัดการเรียนการสอนตามธรรมชาติของการเรียนภาษา คือ สอนฟังก่อนแล้วจึงพูด อ่าน และเขียน ตามลำดับ โดยใช้ประโยคหรือเรื่องราวในสถานการณ์ต่างๆ ที่มีความหมาย ใช้ภาพ ของจริง และสื่อผสมเพื่อเพิ่มความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ประโยคในสถานการณ์ใหม่ๆ ได้ด้วยตนเอง อยู่เสมอ

6. งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา

งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533) และหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2539 มีดังนี้

งานวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตรภาษาอังกฤษ

อมรรัตน์ สุตสาธา (2534) ได้ทำวิจัย เรื่อง แนวโน้มของหลักสูตรและการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา ในปีพุทธศักราช 2543 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวโน้มของหลักสูตรและการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาในปีพุทธศักราช 2543 ในด้านโครงสร้าง จุดประสงค์ เนื้อหา วิธีสอน สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล โดยใช้เทคนิคการวิจัยอนาคตแบบเดลฟาย (Delphi Technique) กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา จำนวน 31 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า แนวโน้มของหลักสูตรและการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาในปีพุทธศักราช 2543 เป็นหลักสูตรที่เน้นความสามารถในการสื่อสาร จุดประสงค์เพื่อให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อติดต่อสื่อสารได้ทั้งในชีวิตประจำวันและใช้เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพได้ตามความเหมาะสมแก่วัยและศักยภาพ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ โครงสร้างหลักสูตรจัดให้เป็นวิชาบังคับ และให้เริ่มเรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยมีวิธีการสอนแบบผสมผสานโดยนำข้อดีของวิธีสอนแบบต่างๆ มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละครั้ง ครูลดบทบาทในการเป็นแม่แบบของการใช้ภาษาโดยใช้สื่อเทคโนโลยีช่วยในการจัดการเรียนการสอน และเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนการสอน

งานวิจัยเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษ

จรรยา กนกนรินทร์ (2540) ได้ทำวิจัย เรื่อง สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับเตรียมความพร้อมในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนและพฤติกรรมการสอนของครูในการสอนภาษาอังกฤษระดับเตรียมความพร้อมในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 โดยศึกษาครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ชั้น ป.1 จำนวน 15 คน และนักเรียนชั้น ป.1 ที่เรียนกับครูผู้สอนภาษาอังกฤษ จำนวน 15 ห้องเรียน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและแบบสังเกตพฤติกรรมการสอนในห้องเรียน สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ ผลการวิจัย พบว่า

1. การจัดการเรียนการสอน ครูส่วนใหญ่จัดตารางการเรียนภาษาอังกฤษคละกันทั้งเช้า-บ่าย โดยจัดให้เรียนภาษาอังกฤษทุกวัน ครั้งละ 20 นาที สัปดาห์หนึ่งเรียน 6 ครั้ง (120 นาที) การเตรียมการสอน ครูร้อยละ 95.35 ใช้ชุดการสอนของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอดอยสะเก็ดเป็นแนวทางจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในการดำเนินการสอน มีครูร้อยละ

41.86 ที่ไม่สามารถสอนได้ตามชุดการสอนหรือแผนการสอนที่เตรียมไว้ ต้องยืดหยุ่นตามสถานการณ์และความพร้อมของนักเรียน ในขั้นตอนการสอน ครูร้อยละ 93.02 ให้ความสำคัญและให้เวลาในชั้นฝึกทักษะ ร้อยละ 44.18 ใช้ภาษาอังกฤษแล้วแปลเป็นภาษาไทยเพื่อให้ นักเรียนเข้าใจ กิจกรรมที่ใช้มากที่สุด คือ เพลง ร้องลงมา วาดภาพ/ระบายสี กิจกรรมฝึกใช้ภาษาตามสถานการณ์จำลอง การโต้ตอบทางสระ และเกมทางภาษา กิจกรรมที่ใช้น้อย คือ ปริศนาคำทาย และต่อภาพ ครูใช้สื่อการสอนในระดับปานกลาง สื่อที่ใช้มากที่สุด คือ เครื่องบันทึกเสียง ของจริง บัตรภาพ บัตรอักษร หุ่นมือ-ตุ๊กตา สื่อที่ไม่ได้ใช้ คือ วิดีทัศน์

2. ความคิดเห็นของครูต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ครูส่วนใหญ่เห็นด้วยกับนโยบายที่เปิดสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่ชั้น ป.1

3. การนิเทศและติดตามผล มีการนิเทศภายในโรงเรียนเอง ส่วนการนิเทศจากศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดและอำเภอมีน้อย และขาดการติดตามผลอย่างจริงจัง และทั่วถึง

4. ความต้องการได้รับความช่วยเหลือ ครูส่วนใหญ่ต้องการได้รับความช่วยเหลือจากอาจารย์ในสถาบันการศึกษาต่างๆ

ปรียาพร สุวรรณพันธ์ (2540) ได้ทำวิจัย เรื่อง การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของครูประถมศึกษาชั้นปีที่ 1 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของครู ในด้านการเตรียมตัวครู การเตรียมนักเรียนและการสร้างบรรยากาศในการเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล กลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1 จำนวน 269 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า

1. โดยภาพรวม ครูปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการเตรียมนักเรียนและการสร้างบรรยากาศในการเรียน ด้านการเตรียมตัวครู และด้านการวัดผลและประเมินผล

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนของครู พบว่า ครูที่ผ่านการอบรมทางตรง และผ่านการอบรมทางไกล มีระดับการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน ส่วนครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันมีระดับการปฏิบัติในการ

จัดการเรียนการสอนแตกต่างกัน ในด้านการเตรียมตัวครู และการเตรียมนักเรียนและการสร้างบรรยากาศในการเรียน พบว่าไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการอบรมกับประสบการณ์ในการสอน

กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ (2540) ได้ทำวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพความพร้อมของครู ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไข ตลอดจนความต้องการความช่วยเหลือของครู โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1 ในภาคเรียนที่ 1 และครูที่จะสอนในภาคเรียนที่ 2 ของปีการศึกษา 2539 รวม 2,257 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน ครูทั้ง 2 กลุ่มมีความพร้อมใกล้เคียงกันและค่อนข้างสูงทุกด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการสอนของครู ครูมากกว่าร้อยละ 75 ของทั้ง 2 กลุ่มมีความเข้าใจในเรื่อง จุดประสงค์ในการจัดกิจกรรม (ร้อยละ 94 และ 95) เนื้อหาสาระในการจัดกิจกรรม (ร้อยละ 92 และ 94) แนวทางการจัดทำและการใช้สื่อ (ร้อยละ 80 และ 84) และการวัดผลประเมินผล การเรียน (ร้อยละ 77 และ 78)

1.2 ด้านสื่อ ครูมากกว่าร้อยละ 80 ของทั้ง 2 กลุ่มมีความพร้อมเกี่ยวกับการมีคู่มือการจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อม (ร้อยละ 86 และ 85) และเทปเสียง (ร้อยละ 81 และ 83)

1.3 ด้านการสนับสนุนของโรงเรียน ครูมากกว่าร้อยละ 80 ของทั้ง 2 กลุ่ม ให้ความเห็นว่าสิ่งที่โรงเรียนให้การสนับสนุนและมีความพร้อม คือ สถานที่ (ร้อยละ 85 และ 88)

1.4 ด้านนักเรียน ครูมากกว่าร้อยละ 85 ของทั้ง 2 กลุ่ม ให้ความเห็นว่า นักเรียนมีความพร้อมในการสื่อความหมายด้วยการฟังภาษาไทย (ร้อยละ 92 และ 93) และวุฒิภาวะในการฟัง (ร้อยละ 89 และ 91)

2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2.1 จุดประสงค์ในการจัดการเรียนการสอน ครูมากกว่าร้อยละ 70 ของทั้ง 2 กลุ่ม มีความเข้าใจจุดประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนชั้น ป.1 คือ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อเตรียมความพร้อมของนักเรียน (ร้อยละ 91 และ 95) ให้นักเรียนทุกคนสนุกและชอบเรียนภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 86 และ 74) และเพื่อให้นักเรียนฟังและพูดภาษาและเรื่องราวต่างๆ ได้ (ร้อยละ 86 และ 85)

2.2 สื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ครูมากกว่าร้อยละ 75 ของทั้ง 2 กลุ่ม ให้ความเห็นเกี่ยวกับสื่อที่ใช้และคาดว่าจะใช้ ดังนี้ เทป/แถบบันทึกเสียง (ร้อยละ 83 และ 93)

เกมและกิจกรรมต่างๆ (ร้อยละ 78 และ 93) ส่วนสื่อที่ครูทั้ง 2 กลุ่มใช้และคาดว่าจะใช้น้อย คือ วีดิทัศน์ (ร้อยละ 6 และ 29)

2.3 เทคนิคการเรียนการสอนที่ครูใช้ ครูมากกว่าร้อยละ 75 ของทั้ง 2 กลุ่มใช้และคาดว่าจะใช้เทคนิคการเรียนการสอน ดังนี้ เน้นการฟังและพูด (ร้อยละ 94 เท่ากัน) วัดผลจากการสังเกตและการแสดงออกในการร่วมกิจกรรม (ร้อยละ 79 และ 83) ฝึกนักเรียนให้ฟังและพูดประโยคสั้นๆ (ร้อยละ 78 และ 86) และเน้นให้นักเรียนมีบทบาทในการเรียน (ร้อยละ 76 และ 85)

3. ปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอน ครูที่จะสอนในภาคเรียนที่ 2 คาดว่าจะมีปัญหาดังต่อไปนี้ สอดคล้องกับครูในภาคเรียนที่ 1 ที่พบปัญหาแล้ว คือ ภาระงานในหน้าที่ของครู (ร้อยละ 44 และ 36) ความพร้อมของสื่ออุปกรณ์ในการจัดหาจัดซื้อ (ร้อยละ 36 และ 33) และความพร้อมเกี่ยวกับบุคลิกภาพของผู้เรียน (ร้อยละ 25 และ 24)

4. ความต้องการความช่วยเหลือ ครูทั้ง 2 กลุ่มต้องการความช่วยเหลือสอดคล้องกัน คือ ต้องการเอกสารหลักสูตรและเอกสารที่เกี่ยวข้อง เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร สื่อ และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

พัชรี ถาวรพัตย์ (2534) ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาระดับทักษะภาษาอังกฤษของครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาในโรงเรียนคาทอลิก กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับทักษะฟัง พูด อ่าน และเขียน ของครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาในโรงเรียนคาทอลิก กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา จำนวน 88 คน จบปริญญาตรี 60 คน และต่ำกว่าปริญญาตรี 28 คน จากโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง 21 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ และแบบทดสอบความสามารถในการฟัง พูด อ่าน และเขียน ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาในโรงเรียนคาทอลิก กรุงเทพมหานคร ร้อยละ 52.30 เรียนจบวิชาเอกภาษาอังกฤษ นอกนั้นเป็นผู้ที่เรียนจบวิชาเอกอื่น เช่น ภาษาไทย สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ คหกรรม และการประถมศึกษา

2. ทักษะการฟังของครู ครูสอนภาษาอังกฤษร้อยละ 50 ไม่ผ่านเกณฑ์ รองลงมา ร้อยละ 21.6 มีความสามารถในระดับ 1 คือ สามารถเข้าใจบทสนทนาที่เจ้าของภาษาพูด

ในชีวิตประจำวันได้ ร้อยละ 20.5 มีความสามารถในระดับ 2 คือ สามารถเข้าใจบทสนทนาที่เจ้าของภาษาพูดเร็วปกติ และร้อยละ 8 มีความสามารถในระดับ 3 คือ สามารถเข้าใจเจ้าของภาษาพูดหัวข้อต่างๆ รวมทั้งเข้าใจข้อมูลที่รับฟังจากวิทยุ โทรทัศน์

3. ทักษะการพูดของครู ครูส่วนใหญ่ ร้อยละ 78.4 มีความสามารถในระดับ 2 คือ สนทนาเรื่องต่างๆ ด้านอาชีพและสังคม รวมถึงเรื่องที่ใช้ความรู้เฉพาะบางเรื่องได้แม้จะไม่สามารถพูดได้ถูกต้องทั้งหมด รองลงมาร้อยละ 18.2 มีความสามารถในระดับ 3 คือ สามารถพูดได้โดยมีข้อบกพร่องในการออกเสียงและไวยากรณ์น้อยมาก และร้อยละ 3.4 มีความสามารถในระดับ 1 คือ สนทนาเรื่องง่ายๆ ได้

4. ทักษะการอ่านของครู ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 36.4 ไม่ผ่านเกณฑ์ รองลงมาร้อยละ 31.8 มีความสามารถในระดับ 1 คือ สามารถเข้าใจข้อความเรื่องต่างๆ ไปได้ โดยใช้พจนานุกรมช่วย ร้อยละ 25 มีความสามารถในระดับ 2 คือ มีความเข้าใจพอเพียงในเนื้อหาที่อ่าน แต่ต้องใช้พจนานุกรมช่วยบางครั้ง และร้อยละ 6.8 มีความสามารถในระดับ 3 คือ มีความสามารถอ่านเนื้อความทุกชนิดด้วยความเข้าใจอย่างดี แต่ยังช้ากว่าเจ้าของภาษาในสาขาที่ไม่คุ้นเคย

5. ทักษะการเขียนของครู ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 48.9 ไม่ผ่านเกณฑ์ รองลงมาร้อยละ 29.5 มีความสามารถในระดับ 1 คือ สามารถเขียนข้อความต่างๆ ได้ โดยมีข้อผิดพลาดไวยากรณ์ตัวสะกดบ้าง ร้อยละ 15.9 มีความสามารถในระดับ 2 คือ เขียนข้อความต่างๆ ได้โดยมีข้อผิดพลาดเล็กน้อย มีลีลาทางภาษาค่อนข้างจำกัด และร้อยละ 5.7 มีความสามารถในระดับ 3 คือ สามารถเขียนเนื้อความได้ทุกแบบ โดยแตกต่างจากเจ้าของภาษาในด้านลีลาภาษา

6. ครูที่มีวุฒิปริญญาตรี มีความสามารถทางภาษาอยู่ในระดับสูงกว่าครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี และครูที่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษโดยตรง มีความสามารถทางภาษาสูงกว่าครูที่ไม่ได้จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ

อริยา สิริกุล (2531) ได้ทำวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้ปกครอง ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ และผู้บริหาร เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนขององค์กรสังคมมณฑลกรุงเทพฯ ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้ปกครองที่มีความสนใจในการเรียนของนักเรียน ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า นักเรียนควรเริ่มเรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่ชั้นอนุบาล นักเรียนมีความสามารถเด่นชัดในด้านการออกเสียงอ่าน และสะกดคำ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความสามารถสูง และเนื้อหาในบทเรียนยากเกินไป

2. ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพควรเริ่มตั้งแต่ชั้นอนุบาล เนื่องจากเป็นวัยที่มีความสามารถในการออกเสียงได้ดีเป็นพิเศษ ครูผู้สอนมีความพร้อมและชอบสอนวิชาภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และเห็นความจำเป็นที่ครูผู้สอนจะต้องจบวิชาเอกภาษาอังกฤษ

3. ผู้บริหารในโรงเรียนของอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตั้งเป้าหมายไว้สูงเกินไป เนื้อหามีมาก และยากเกินไป ขาดครูที่มีความรู้ความสามารถในการสอนโดยตรง ขาดการนิเทศและติดตามผลอย่างจริงจัง

จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พอสรุปได้เป็น 3 เรื่อง กล่าวคือ แนวโน้มของหลักสูตรและการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ การนำหลักสูตรภาษาอังกฤษไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และระดับทักษะภาษาอังกฤษของครูผู้สอน ดังนี้

1. แนวโน้มของหลักสูตรและการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา ในปีพุทธศักราช 2543 คือ เป็นหลักสูตรที่เน้นความสามารถในการสื่อสาร จัดวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาบังคับ ให้เริ่มเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ลดบทบาทในการสอนของครู และให้ครูใช้สื่อเทคโนโลยีมากขึ้น

2. การนำหลักสูตรภาษาอังกฤษไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายการเรียนภาษาอังกฤษ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับนโยบายที่เปิดสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ส่วนผู้ปกครองที่มีความสนใจในการเรียนของนักเรียนเห็นว่าควรเริ่มเรียนตั้งแต่ชั้นอนุบาล ซึ่งครูก็เห็นว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพควรเริ่มตั้งแต่ชั้นอนุบาล เพราะเด็กในวัยนี้มีความสามารถในการออกเสียงได้เป็นอย่างดี และเห็นความจำเป็นที่ครูผู้สอนจะต้องจบวิชาเอกภาษาอังกฤษ

2.2 ด้านความพร้อมในการสอน ครูส่วนใหญ่มีความเข้าใจจุดประสงค์ในการจัดกิจกรรม เนื้อหาสาระในการจัดกิจกรรม แนวการจัดทำและการใช้สื่อ และการวัดผลประเมินผล

2.3 ด้านการสอน ครูส่วนใหญ่ให้ความสำคัญเรื่องเวลาแก่นักเรียนในการฝึกทักษะ ครูที่มีประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษต่างกัน มีระดับการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกัน และครูปฏิบัติเกี่ยวกับการเรียนการสอนในระดับปานกลางทุกด้าน ได้แก่ ด้านการ

จัดกิจกรรมการเรียนการสอน การเตรียมนักเรียนและการสร้างบรรยากาศในการเรียน การเตรียมตัวครู และด้านการวัดผลประเมินผลตามลำดับ ครูส่วนใหญ่สอนเน้นการฟังและพูด วัดผลจากการสังเกตและการแสดงออกในการร่วมกิจกรรม รวมทั้งเน้นให้นักเรียนมีบทบาทในการเรียนรู้

2.4 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมที่ครูส่วนใหญ่ใช้ คือ ร้องเพลง วาดภาพ/ระบายสี ฝึกใช้ภาษาตามสถานการณ์จำลอง การโต้ตอบทางสระ และการเล่นเกมหทางภาษา ส่วนกิจกรรมที่ใช้้น้อย คือ ปรินศนาคำทนาย และต่อภาพ ครูส่วนใหญ่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อเตรียมความพร้อมของนักเรียน ให้นักเรียนสนุกและชอบเรียนภาษาอังกฤษ รวมทั้งเน้นให้นักเรียนฟังและพูดภาษาอังกฤษง่าย ๆ ได้

2.5 ด้านสื่อการเรียนการสอน ครูใช้สื่อการสอนในระดับปานกลาง สื่อที่ใช้มาก คือ เครื่องบันทึกเสียง เทป ของจริง บัตรภาพ หุ่นมือ/ตุ๊กตา สื่อที่ไม่ได้ใช้ คือ วีดิทัศน์ สื่อที่ครูส่วนใหญ่มี คือ คู่มือการจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมและเทปเสียง

2.6 ความต้องการความช่วยเหลือ ครูต้องการเอกสารหลักสูตรและเอกสารที่เกี่ยวข้อง เข้ารับการอบรมการใช้หลักสูตร สื่อ และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งต้องการความช่วยเหลือด้านอื่นๆ จากสถาบันการศึกษา

2.7 ปัญหาอุปสรรค คือ ครูมีภาระหน้าที่ในงานเพิ่มขึ้น และความไม่พร้อมของสื่ออุปกรณ์ในการสอน

3. ระดับทักษะภาษาอังกฤษของครูผู้สอน ครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาประมาณครึ่งหนึ่งไม่ผ่านเกณฑ์ทักษะการฟัง ประมาณ 3 ใน 4 ผ่านเกณฑ์ทักษะการพูดในระดับ 2 คือ สนทนาเรื่องทั่วไปได้ ประมาณ 1 ใน 3 ไม่ผ่านเกณฑ์ทักษะการอ่าน และครูเกือบครึ่งไม่ผ่านเกณฑ์ทักษะการเขียน นอกจากนี้ครูที่มีวุฒิปริญญาตรีและจบวิชาเอกภาษาอังกฤษ มีความสามารถทางภาษาสูงกว่าครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีและไม่จบวิชาภาษาอังกฤษ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาตามหลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอน สมรรถนะของครูในการจัดการเรียนการสอน และแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และการใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 ที่มีประสิทธิภาพ มีการดำเนินงานดังนี้

1. การดำเนินงาน

โครงการนี้เป็นโครงการวิจัยต่อเนื่อง ได้แบ่งการดำเนินงานเป็น 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 การศึกษาหลักสูตร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินงานในระยะที่ 1 เป็นการศึกษาหลักสูตร เอกสารทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา จากการศึกษาและวิเคราะห์เอกสารดังกล่าว สามารถนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้บริหารโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้สอน นักเรียน ผู้ปกครอง กรรมการโรงเรียน และผู้นำชุมชน

ระยะที่ 2 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ รวมทั้งจัดทำเอกสารทางวิชาการ

การดำเนินงานในระยะที่ 2 เป็นการสร้างและพัฒนาเครื่องมือให้มีคุณภาพ และจัดทำเอกสารประกอบการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล มีการจัดประชุมปฏิบัติการ 2 ครั้ง เพื่อสร้างความเข้าใจในการดำเนินงานวิจัยร่วมกันระหว่างกรมวิชาการ และคณะนักวิจัยจังหวัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งพัฒนาเครื่องมือ การจัดทำคู่มือการเก็บข้อมูล วางแผนการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และเขียนรายงานการวิจัย

การดำเนินงานในระยะที่ 3 คณะนักวิจัยจังหวัดเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง ส่งให้กรมวิชาการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายจังหวัด คณะนักวิจัยจังหวัดเขียนรายงานการวิจัยระดับจังหวัด ส่วนกรมวิชาการวิเคราะห์และเขียนรายงานการวิจัยภาพรวมระดับประเทศ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 ที่ผ่านการอบรมเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษ และนักเรียนชั้น ป.1-ป.2 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด สปช. และ สช. ที่มีคุณภาพ 3 ระดับ คือ โรงเรียนดีเยี่ยม โรงเรียนปานกลาง และโรงเรียนควรพัฒนา รวมทั้งผู้บริหารของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน กรรมการโรงเรียน และผู้นำชุมชน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 ที่ผ่านการอบรมการสอนภาษาอังกฤษ และนักเรียนชั้น ป.1-ป.2 ในโรงเรียนสังกัด สปช. และ สช. รวมทั้งผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน กรรมการโรงเรียน และผู้นำชุมชน กลุ่มตัวอย่างดังกล่าวกระจายในทุกภาคภูมิศาสตร์ใน 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดลำปาง อุบลราชธานี มหาสารคาม นครศรีธรรมราช กาญจนบุรี นครนายก และกรุงเทพมหานคร

สำหรับโรงเรียนประถมศึกษานั้น กรมวิชาการขอความร่วมมือให้ศึกษานิเทศก์จากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด (สปจ.) เป็นผู้คัดเลือกโรงเรียนตามเกณฑ์ ดังนี้

1) โรงเรียนที่เข้าเกณฑ์คุณภาพ 3 ระดับ คือ ดีเยี่ยม ปานกลาง และควรพัฒนา แยกเป็นโรงเรียนสังกัดสปช. 9 โรงเรียน (ระดับละ 3 โรงเรียน) และ สช. 3 โรงเรียน (ระดับละ 1 โรงเรียน) รวม 12 โรงเรียนต่อจังหวัด เป็นโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งโครงการ 84 โรงเรียน

2) โรงเรียนที่เปิดสอนวิชาภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 ตามหลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540

3) โรงเรียนที่มีครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 ผ่านการอบรมการสอนภาษาอังกฤษ ตามหลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539

ผู้ให้ข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ได้แก่ บุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สปช.) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด (สปจ.) สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ (ศูนย์ ERIC) สถาบันราชภัฏ และบุคลากรในชุมชน รวมทั้งสิ้น 8,218 คน ดังนี้

1) โรงเรียนประถมศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 85 คน ครูผู้สอนภาษา

อังกฤษชั้น ป.1-ป.2 จำนวน 181 คน และนักเรียนชั้น ป.1-ป.2 จำนวน 4,425 คน รวม 4,691 คน

2) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ได้แก่ ศึกษาธิการจังหวัด 4 คน ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ (ศูนย์ ERIC) 5 คน หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์จาก สปช. สช. และ สปจ. 5 คน หัวหน้าภาควิชาภาษาต่างประเทศหรือภาควิชาหลักสูตรและการสอนจากสถาบันราชภัฏ 4 คน และผู้แทนผู้บริหาร 3 คน รวม 21 คน

3) ชุมชน ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนชั้น ป.1-ป.2 จำนวน 3,237 คน กรรมการโรงเรียน 24 คน และผู้นำชุมชน 90 คน มีผู้ที่ไม่ระบุสถานภาพ 55 คน รวม 3,506 คน

3. เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม 3 ฉบับ แบบสัมภาษณ์ 2 ฉบับ แบบสำรวจ 2 ฉบับ รวมทั้งแบบสำรวจข้อมูล และแบบสังเกต อย่างละ 1 ฉบับ รวม 9 ฉบับ ดังนี้

- 1) แบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน
- 2) แบบสอบถามครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2
- 3) แบบสัมภาษณ์นักเรียนชั้น ป.1-ป.2
- 4) แบบสำรวจข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนชั้น ป.1-ป.2
- 5) แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2
- 6) แบบสำรวจการมีและการใช้สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1
- 7) แบบสำรวจการมีและการใช้สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.2
- 8) แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา
- 9) แบบสอบถามชุมชน

4. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

กรมวิชาการขอความร่วมมือให้คณะนักวิจัยในจังหวัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 โดยดำเนินการตามคู่มือการเก็บรวบรวมข้อมูลสรุปได้ดังนี้

1) คณะนักวิจัยจังหวัดประชุมชี้แจงผู้ที่เก็บข้อมูลเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องมือ วิธีการเก็บข้อมูล การบันทึกข้อมูล ตลอดจนร่วมกันวางแผนการดำเนินงานเก็บข้อมูลภาคสนาม

2) ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูล

2.1) ผู้บริหาร/ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ/ผู้รับผิดชอบงานวิชาการ ตอบแบบสอบถามชุดผู้บริหารโรงเรียน

2.2) ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ชั้น ป.1-ป.2 ตอบแบบสอบถาม 2 ชุด คือ แบบสอบถามครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ชั้น ป.1-ป.2 และครูชั้น ป.1 ตอบแบบสำรวจการมีและการใช้สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ชั้น ป.1 และครูชั้น ป.2 ตอบแบบสำรวจการมีและการใช้สื่อฯ ชั้น ป.2

2.3) คณะนักวิจัยสัมภาษณ์นักเรียนชั้น ป.1-ป.2 ทุกคน (ห้องที่สังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ) ชั้นละ 1 ห้องเรียน รวม 2 ห้องเรียนต่อโรงเรียน

2.4) ครูประจำชั้น ป.1-ป.2 ห้องที่สังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอนฯ กรอกข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนเพิ่มเติม

2.5) คณะนักวิจัยสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ชั้น ป.1-ป.2 รวม 2 ห้องเรียนต่อโรงเรียน โดยสังเกตพฤติกรรมครู พฤติกรรมนักเรียน และพฤติกรรมระหว่างครูกับนักเรียน

2.6) คณะนักวิจัยสัมภาษณ์ผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ประกอบด้วย ศึกษาธิการจังหวัด ผู้อำนวยการศูนย์ ERIC หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ และหัวหน้าภาควิชาภาษาต่างประเทศหรือภาควิชาหลักสูตรและการสอน จากสถาบันราชภัฏ

2.7) บิดา/มารดา/บุคคลอื่น ซึ่งเป็นผู้ปกครองนักเรียนชั้น ป.1-ป.2 ห้องที่สังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอนฯ กรรมการโรงเรียน รวมทั้งผู้นำชุมชน ตอบแบบสอบถามชุมชน

เมื่อคณะนักวิจัยจังหวัดเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างและตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลแล้ว ได้บันทึกข้อมูลลงแผ่นดิสก์และส่งให้กรมวิชาการ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายจังหวัดและภาพรวมระดับประเทศต่อไป

3) กรณีเครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบบสำรวจ และแบบกรอกข้อมูล มีขั้นตอนการเก็บข้อมูลดังนี้

- ก่อนเก็บข้อมูลทุกครั้ง มีการตรวจสอบจำนวนหน้าของเครื่องมือทุกชุดให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย สมบูรณ์ และเพียงพอกับจำนวนผู้ให้ข้อมูล
- ระหว่างเก็บข้อมูล มีการชี้แจงความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของการเก็บข้อมูล แจกเครื่องมือให้แก่ผู้ให้ข้อมูล หรือผู้รับผิดชอบ ชี้แจงวิธีตอบแบบสอบถามและข้อสงสัย
- หลังเก็บข้อมูล เมื่อได้รับข้อมูลกลับคืนมา มีการตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบ และรวบรวมเป็นรายโรงเรียน

4) กรณีเครื่องมือเป็นแบบสัมภาษณ์ มีขั้นตอนการเก็บข้อมูล ดังนี้

- ก่อนเก็บข้อมูล มีการตรวจสอบจำนวนหน้าของเครื่องมือให้เรียบร้อย รวมทั้งเตรียมเครื่องมือให้เพียงพอกับจำนวนผู้ให้ข้อมูล
- ระหว่างเก็บข้อมูล ผู้สัมภาษณ์แยกสัมภาษณ์นักเรียนชั้น ป.1 นักเรียนชั้น ป.2 และผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา โดยถามตามประเด็นที่กำหนดในแบบสัมภาษณ์ เวลาที่ใช้ในการสัมภาษณ์ประมาณ 10 นาที ต่อนักเรียน 1 คน และ 30-60 นาที ต่อผู้บริหาร 1 คน
- หลังเก็บข้อมูล ได้รวบรวมข้อมูลเป็นรายโรงเรียน

5) กรณีเครื่องมือเป็นแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอน มีขั้นตอนการเก็บข้อมูล ดังนี้

- ก่อนเก็บข้อมูล นักวิจัยที่มีประสบการณ์ในการสังเกตเป็นผู้เก็บข้อมูล โดยศึกษาและทำความเข้าใจประเด็นต่างๆ ที่จะสังเกต แยกเป็นหมวดหมู่เป็นพฤติกรรมครู พฤติกรรมนักเรียน และพฤติกรรมระหว่างครูกับนักเรียน
- ระหว่างเก็บข้อมูล มีผู้สังเกต 2 คน ต่อครั้ง โดยเก็บข้อมูลตามประเด็นที่กำหนดเป็นช่วงๆ ละ 5 นาทีตลอดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เวลาที่ใช้ในการสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอนเป็นไปตามตารางสอนของโรงเรียน ประมาณ 20-60 นาทีต่อครั้ง โดยสังเกตรวม 4 ครั้ง แต่แต่ละครั้งเป็นคนละกิจกรรมและห่างกันประมาณ 1 เดือน (ตั้งแต่เดือนมิถุนายน-กันยายน 2540) เพื่อให้ได้ข้อมูลพฤติกรรมฯ ที่หลากหลาย
- หลังการเก็บข้อมูลแต่ละครั้งให้นำผลการสังเกตจากผู้สังเกต 2 คน มาตรวจสอบและสรุปเป็นผลการสังเกต 1 ชุด

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวน และการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม โดยใช้ t-test F-test และ Newman-Keuls test

5.2 การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย

ค่าคะแนนเฉลี่ยที่คำนวณได้จากข้อมูลที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ เกี่ยวกับ

1) ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนต่อหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2539 (ชั้น ป.1-ป.2)

2) การปฏิบัติของครูด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2

3) ความคิดเห็นของชุมชนต่อวิชาภาษาอังกฤษ

มีความหมายดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 ถือว่า มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด
หรือปฏิบัติน้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 ถือว่า มีความคิดเห็นในระดับน้อย หรือปฏิบัติน้อย

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 ถือว่า มีความคิดเห็นในระดับมาก หรือปฏิบัติมาก

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.00 ถือว่า มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด
หรือปฏิบัติมากที่สุด

ค่าคะแนนเฉลี่ยที่คำนวณได้จากข้อมูลที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ เกี่ยวกับสภาพการมีและใช้เอกสารหลักสูตร วัสดุ อุปกรณ์ ห้องปฏิบัติการทางภาษาและบทเรียนสำเร็จรูป ประกอบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 มีความหมายดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 0.00 - 0.50 ถือว่า มีสื่อ - ไม่ใช้

คะแนนเฉลี่ย 0.51 - 1.50 ถือว่า มีสื่อ - ใช้น้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 ถือว่า มีสื่อ - ใช้งานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.00 ถือว่า มีสื่อ - ใช้มาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาตามหลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ สมรรถนะของครูในการจัดการเรียนการสอน และแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและการใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 ที่มีประสิทธิภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบสำรวจ แบบกรอกข้อมูล และแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอน รวม 9 ฉบับ โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ชั้น ป.1-ป.2 นักเรียนชั้น ป.1-ป.2 ผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ผู้ปกครองนักเรียนชั้น ป.1-ป.2 กรรมการโรงเรียน และผู้นำชุมชน รวมทั้งสิ้น 8,218 คน ใน 7 จังหวัด สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวน และการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม โดยใช้ t-test F-test และ Newman-Keuls test ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

1.1 ข้อมูลโรงเรียน

1.1.1 จำนวนครูในโรงเรียน

1.1.2 จำนวนครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 ที่จบวิชาเอก/โท ภาษาอังกฤษ

1.1.3 จำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์ของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ

1.2 สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล

1.2.1 ผู้บริหารโรงเรียน

1.2.2 ครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2

1.2.3 นักเรียนชั้น ป.1-ป.2

1.2.4 บุคคลในชุมชน

1.2.5 ผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา

1.3 ปัจจัยที่เอื้อต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2

- 1.3.1 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูต่อหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2539
- 1.3.2 ความคิดเห็นของชุมชนและนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2
- 1.3.3 การส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนการสอนของผู้บริหารโรงเรียน
- 1.3.4 ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชน
- 1.3.5 ปัจจัยสนับสนุนการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน

ตอนที่ 2 สมรรถนะของครูในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2

2.1 กระบวนการจัดการเรียนการสอน

- 2.1.1 การเตรียมการสอน
- 2.1.2 การจัดการเรียนการสอน
- 2.1.3 การวัดและประเมินผล
- 2.1.4 ปัญหาการเรียนการสอน

2.2 การมีและการใช้สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2

- 2.2.1 การมีและการใช้สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1
- 2.2.2 การมีและการใช้สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.2

2.3 การใช้สื่อประเภทอื่นนอกเหนือจากที่กำหนดในคู่มือจัดกิจกรรมฯ

2.4 พฤติกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2

- 2.4.1 พฤติกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1
- 2.4.2 พฤติกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.2

2.5 การเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้น ป.1-ป.2

- 2.5.1 การฝึกปฏิบัติภาษาอังกฤษ
- 2.5.2 การช่วยเหลือบุตรหลานในการเรียนภาษาอังกฤษ

ตอนที่ 3 แนวทางพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้มี ประสิทธิภาพ

- 3.1 การส่งเสริมและสนับสนุนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 3.2 แนวโน้มการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา
ในอนาคต
- 3.3 แนวทางพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษให้มีคุณภาพ
- 3.4 แนวทางการประเมินผู้สอนและผู้เรียนภาษาอังกฤษ
- 3.5 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สอนและผู้เรียน

ตอนที่ 1 สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

1.1 ข้อมูลโรงเรียน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลโรงเรียนซึ่งประกอบด้วยจำนวนครูในโรงเรียน จำนวน
ครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 ที่จบและไม่จบวิชาเอก/โทภาษาอังกฤษ และจำนวนคาบ
ที่สอนต่อสัปดาห์ของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ปรากฏผลดังนี้

1.1.1 จำนวนครูในโรงเรียน

จำนวนครูโดยเฉลี่ยในโรงเรียนจำแนกตามสังกัดและคุณภาพโรงเรียน
(ตารางที่ 1) โรงเรียนสังกัด สปช. คุณภาพดีเยี่ยมมีครูเฉลี่ย 68 คน โรงเรียนปานกลางมีครู
เฉลี่ย 37 คน โรงเรียนควรพัฒนามีครูเฉลี่ย 33 คน โรงเรียนสังกัด สช. คุณภาพดีเยี่ยมมีครู
เฉลี่ย 68 คน โรงเรียนปานกลางมีครูเฉลี่ย 53 คน และโรงเรียนควรพัฒนามีครูเฉลี่ย 32 คน
ในจำนวนครูทั้งหมด เป็นครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 สังกัด สปช. ในโรงเรียนดีเยี่ยม
และควรพัฒนาเฉลี่ยชั้นละ 2 คน โรงเรียนปานกลางเฉลี่ยชั้นละ 3 คน ส่วนครูสังกัด สช.
ในโรงเรียนดีเยี่ยมเฉลี่ยชั้นละ 2 คน ในโรงเรียนปานกลางเฉลี่ยชั้นละ 1 คน โรงเรียนควร
พัฒนาเฉลี่ย 6 คน ในชั้น ป.1 และเฉลี่ย 7 คน ในชั้น ป.2

1.1.2 จำนวนครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 ที่จบวิชาเอก/โทภาษาอังกฤษ

จำนวนครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 ที่จบวิชาเอก/โทภาษาอังกฤษ
จำแนกตามสังกัดและคุณภาพโรงเรียน (ตารางที่ 2) ครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1 สังกัด สปช.
ในโรงเรียนดีเยี่ยม ปานกลาง และควรพัฒนา จบวิชาเอก/โทภาษาอังกฤษ ร้อยละ 39.4 41.2

และ 42.4 ตามลำดับ ส่วนครูชั้น ป.1 สังกัด สช. ในโรงเรียนดีเยี่ยม ปานกลาง และควรพัฒนา จบวิชาเอก/โทภาษาอังกฤษ ร้อยละ 36.4 45.5 และ 36.4 ตามลำดับ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ชั้น ป.2 สังกัด สปช. ในโรงเรียนดีเยี่ยม ปานกลาง และควรพัฒนา จบวิชาเอก/โทภาษาอังกฤษ ร้อยละ 45.5 41.2 และ 43.8 ตามลำดับ ส่วนครูสังกัด สช. ในโรงเรียนดีเยี่ยม ปานกลาง และควรพัฒนา จบวิชาเอก/โทภาษาอังกฤษ ร้อยละ 45.5 44.4 และ 36.4 ตามลำดับ

1.1.3 จำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์ของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ

จำนวนคาบที่สอนเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ (ตารางที่ 3) ครูสังกัด สปช. สอนทุกวิชา (รวมภาษาอังกฤษ) โดยเฉลี่ยสอนสัปดาห์ละ 34 คาบ และครูที่สอนเฉพาะภาษาอังกฤษเฉลี่ยสอนสัปดาห์ละ 19 คาบ ครูสังกัด สช. สอนทุกวิชาเฉลี่ยสัปดาห์ละ 25 คาบ และครูที่สอนเฉพาะภาษาอังกฤษเฉลี่ยสอนสัปดาห์ละ 17 คาบ เมื่อจำแนกตามสังกัด และคุณภาพโรงเรียน ครูสังกัด สปช. ในโรงเรียนดีเยี่ยม และปานกลางที่สอนเฉพาะภาษาอังกฤษมีชั่วโมงสอนมากกว่าครูสังกัด สช. ยกเว้นครูสังกัด สช. ในโรงเรียนควรพัฒนามีชั่วโมงสอนมากกว่าครูสังกัด สปช.

1.2 สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 นักเรียนชั้น ป.1-ป.2 บุคคลในชุมชน และผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ปรากฏผลดังนี้

1.2.1 ผู้บริหารโรงเรียน

สถานภาพของผู้บริหารโรงเรียน (ตารางที่ 4) จำนวน 85 คน เป็นผู้จบปริญญาตรี มีร้อยละ 85.9 ร้อยละ 10.6 จบปริญญาโท และร้อยละ 3.5 จบต่ำกว่าปริญญาตรี จบวิชาเอก/โทภาษาอังกฤษมีร้อยละ 8.2 ส่วนใหญ่ร้อยละ 44.7 และ 25.9 มีประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหาร 16 ปีขึ้นไป และ 6-10 ปี ตามลำดับ และร้อยละ 74.1 ไม่เคยเข้าประชุม/สัมมนา/อบรมเกี่ยวกับหลักสูตรหรือการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539

1.2.2 ครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2

สถานภาพของครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 (ตารางที่ 5) จำนวน 181 คน เป็นครูสังกัด สปช. ร้อยละ 71.8 และ สช. ร้อยละ 28.2 ในจำนวนดังกล่าวแยกเป็นครูชั้น ป.1 ร้อยละ 50.8 และครูชั้น ป.2 ร้อยละ 42.9

ครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 ส่วนใหญ่ร้อยละ 35.3 มีอายุ 41 ปีขึ้นไป รองลงมาร้อยละ 26.5 มีอายุ 36-40 ปี จบปริญญาตรีสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 80.7 รองลงมาร้อยละ 15.5 จบต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 61.3 มีประสบการณ์ในการสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่ปีการศึกษา 2533 เป็นต้นมา ปัจจุบันสอนภาษาอังกฤษวิชาเดียวคิดเป็นร้อยละ 39.2 และสอนทุกกลุ่มประสบการณ์คิดเป็นร้อยละ 33.1 และร้อยละ 69.1 เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 จากกรมวิชาการ สปช. และ สช.

เมื่อจำแนกครูผู้สอนภาษาอังกฤษตามสังกัดและคุณภาพโรงเรียน พบว่า ครูสังกัด สปช. ในโรงเรียนดีเยี่ยมร้อยละ 57.5 และโรงเรียนควรพัฒนาร้อยละ 46.2 ส่วนใหญ่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป และครูในโรงเรียนปานกลางร้อยละ 41.2 มีอายุอยู่ระหว่าง 36-40 ปี ขณะที่ครูสังกัด สช. ส่วนใหญ่ในโรงเรียนดีเยี่ยมร้อยละ 33.3 และโรงเรียนควรพัฒนาร้อยละ 46.7 มีอายุอยู่ระหว่าง 21-25 ปี และครูในโรงเรียนปานกลางร้อยละ 26.7 มีอายุอยู่ระหว่าง 31-35 ปี

เรื่องประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่ปีการศึกษา 2533 เป็นต้นมา พบว่า ครูสังกัด สปช. ส่วนใหญ่ในโรงเรียนดีเยี่ยมร้อยละ 57.5 และโรงเรียนปานกลางร้อยละ 64.7 มีประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษ ครูในโรงเรียนควรพัฒนาเท่านั้นที่ไม่มีประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษมาก่อนมีร้อยละ 51.3 ขณะที่ครูสังกัด สช. ส่วนใหญ่ในโรงเรียนดีเยี่ยมร้อยละ 81 โรงเรียนปานกลางร้อยละ 53.3 และโรงเรียนควรพัฒนาร้อยละ 80 มีประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษมาก่อน

เรื่องกลุ่มประสบการณ์ที่สอน พบว่า ครูสังกัด สปช. ส่วนใหญ่ในโรงเรียนดีเยี่ยมร้อยละ 37.5 และครูสังกัด สช. ในโรงเรียนดีเยี่ยมร้อยละ 76.2 และโรงเรียนปานกลางร้อยละ 53.3 สอนภาษาอังกฤษเพียงวิชาเดียว ขณะที่ครูสังกัด สปช. ในโรงเรียนปานกลางร้อยละ 41.2 และโรงเรียนควรพัฒนาร้อยละ 53.8 สอนทุกกลุ่มประสบการณ์ และครูสังกัด สช. ในโรงเรียนควรพัฒนาร้อยละ 40 สอนบางกลุ่มประสบการณ์

นอกจากนี้ นับตั้งแต่ปีการศึกษา 2534 เป็นต้นมา มีครูผู้สอนภาษาอังกฤษบางคนมีผลงานดีเด่นเป็นที่ยอมรับทั่วไป เช่น เป็นครูภาษาอังกฤษดีเด่นระดับโรงเรียน และกลุ่มโรงเรียน ครูผลิตสื่อภาษาอังกฤษดีเด่นระดับอำเภอ และเป็นครูภาษาไทยดีเด่นระดับอำเภอ

เรื่องการเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษ พบว่า ครูสังกัด สปช. ในโรงเรียนดีเยี่ยม ปานกลาง และควรพัฒนา คิดเป็นร้อยละ 85 78.4 และ 79.5 ตาม

ลำดับ เคยเข้ารับการอบรม ขณะที่ครูสังกัด สช. ส่วนใหญ่ในทุกคุณภาพโรงเรียนไม่เคยเข้ารับการอบรมมาก่อน คิดเป็นร้อยละ 61.9 53.3 และ 66.7 ตามลำดับ

1.2.3 นักเรียนชั้น ป.1-ป.2

สถานภาพของนักเรียนชั้น ป.1-ป.2 (ตารางที่ 6) จำนวน 4,425 คน เป็นนักเรียนสังกัด สปช. ร้อยละ 69.1 สังกัด สช. ร้อยละ 30.9 ในจำนวนดังกล่าวเป็นนักเรียนสังกัด สปช. ชั้น ป.1 ร้อยละ 49.1 และชั้น ป.2 ร้อยละ 50.9 เป็นนักเรียนสังกัด สช. ชั้น ป.1 ร้อยละ 48.1 และชั้น ป.2 ร้อยละ 51.9 อาชีพของผู้ปกครองนักเรียน (ตารางที่ 7) พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 31.2 ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป รองลงมา ร้อยละ 27.7 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยที่นักเรียนในโรงเรียนสังกัด สช. มีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการสูงสุด ร้อยละ 28.3 ขณะที่นักเรียนในโรงเรียนสังกัด สปช. มีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปสูงสุด ร้อยละ 35.4

1.2.4 บุคคลในชุมชน

สถานภาพของชุมชน (ตารางที่ 8) จำนวน 3,506 คน เป็นผู้ปกครองนักเรียนชั้น ป.1 ร้อยละ 41.5 ผู้ปกครองนักเรียนชั้น ป.2 ร้อยละ 50.8 กรรมการโรงเรียน ร้อยละ 3.5 ผู้นำชุมชนร้อยละ 2.6 และไม่ระบุสถานภาพร้อยละ 1.6 ชุมชนส่วนใหญ่ร้อยละ 61.4 จบการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี รองลงมา ร้อยละ 23.1 จบปริญญาตรี ประกอบอาชีพรับจ้างสูงสุดมีร้อยละ 26.7 รองลงมา คือ รับราชการ เกษตรกรรมและค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 23.2 20.5 และ 20 ตามลำดับ และร้อยละ 80.4 ไม่มีประสบการณ์ทำงานเกี่ยวกับการศึกษามาก่อน

1.2.5 ผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา

สถานภาพของผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา (ตารางที่ 9) จำนวน 21 คน ประกอบด้วยศึกษานิเทศก์จังหวัด 4 คน หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์จาก สปช./สช./สปจ. 5 คน หัวหน้าภาควิชาภาษาต่างประเทศหรือหัวหน้าภาควิชาหลักสูตรและการสอนจากสถาบันราชภัฏ 4 คน ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ (ศูนย์ ERIC) 5 คน และผู้แทนผู้บริหาร 3 คน

ผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ร้อยละ 76.2 จบปริญญาโท รองลงมา ร้อยละ 14.3 และ 9.5 จบปริญญาตรี และจบปริญญาเอกตามลำดับ ไม่จบวิชาเอก/โท ภาษาอังกฤษมีร้อยละ 85.7 มีประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารในตำแหน่งปัจจุบัน 1-5 ปี

สูงสุดคิดเป็นร้อยละ 38.1 รองลงมาตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป และ 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.3 และ 19 ตามลำดับ และส่วนใหญ่เคยเข้าประชุม/สัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 มีร้อยละ 57.1

ผู้บริหารที่เคยเข้าประชุมสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 ให้ความคิดเห็นต่อการประชุม/สัมมนาว่า ได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ จุดมุ่งหมาย กระบวนการจัดหลักสูตร และกระบวนการสอนชัดเจนขึ้น และให้ข้อเสนอแนะว่า ควรจัดประชุม/อบรมครูผู้สอน เพื่อสร้างความเข้าใจเรื่องการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ให้ครูมีความมั่นใจในการสอนและร่วมมือกับผู้บริหารในการแก้ปัญหา ของครูที่ยังไม่มั่นใจในการสอน เช่น ครูไม่กล้าพูดภาษาอังกฤษ เป็นต้น

1.3 ปัจจัยที่เอื้อต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2

1.3.1 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูต่อหลักสูตรภาษาอังกฤษ

1) ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนต่อหลักสูตรภาษาอังกฤษ

จากการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนต่อหลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 (ชั้น ป.1-ป.2) ใน 5 ประเด็นหลัก โดยแบ่งความคิดเห็นเป็น 4 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด มาก น้อย และน้อยที่สุด ไม่ว่าจะพิจารณาจากค่าเฉลี่ยหรือ ค่าร้อยละ (ตารางที่ 10) พบว่า โดยภาพรวมผู้บริหารโรงเรียนสังกัด สปช. และ สช. มีความ คิดเห็นต่อหลักสูตรภาษาอังกฤษว่า มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในการปฏิบัติในระดับ มากทุกเรื่อง ($\bar{X} = 2.70-3.12$ ร้อยละ 61.2-78.8) เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยในแต่ละเรื่อง ดังนี้

ประเด็นที่ 1 จุดประสงค์ของหลักสูตรภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติให้เกิดผล

1.1 นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 3.12$ ร้อยละ 61.2)

1.2 นักเรียนฟังแล้วปฏิบัติตามคำสั่งง่ายๆ ได้ ($\bar{X} = 3.01$ ร้อยละ 77.6)

1.3 นักเรียนออกเสียงตัวอักษร คำ และข้อความสั้นๆ สื่อความหมายได้ ($\bar{X} = 2.82$ ร้อยละ 71.8)

1.4 นักเรียนพูดสื่อความหมายในสถานการณ์ง่ายๆ ได้ ($\bar{X} = 2.81$ ร้อยละ 70.6)

1.5 นักเรียนใช้ภาษาได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ($\bar{X} = 2.70$ ร้อยละ 63.5)

ประเด็นที่ 2 การที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 สัปดาห์ละ ไม่น้อยกว่า 6 คาบ มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.02$ ร้อยละ 61.2)

ประเด็นที่ 3 เนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 มีความเหมาะสม

3.1 คลังคำ (คำศัพท์ที่ประมวลไว้เป็นหมวดหมู่) ($\bar{X} = 2.99$ ร้อยละ 76.5)

3.2 จำนวนการใช้ภาษา ($\bar{X} = 2.87$ ร้อยละ 69.4)

3.3 โครงสร้างทางไวยากรณ์ ($\bar{X} = 2.75$ ร้อยละ 67.1)

ประเด็นที่ 4 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 ครูปฏิบัติได้

4.1 ส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออก ให้กำลังใจ และไม่ตำหนินักเรียน ($\bar{X} = 3.12$ ร้อยละ 70.6)

4.2 เน้นการสื่อสารด้วยการฟัง-พูด ($\bar{X} = 3.04$ ร้อยละ 69.4)

4.3 จัดกิจกรรมหลากหลายที่ทำให้นักเรียนมีความสุขและสนุกสนาน ($\bar{X} = 3.04$ ร้อยละ 67.1)

4.4 ใช้กิจกรรมเป็นสื่อในการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.02$ ร้อยละ 64.7)

4.5 ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง โดยให้นักเรียนมีบทบาทแสดงออกและครูเป็นผู้แนะนำ ($\bar{X} = 3.02$ ร้อยละ 61.2)

ประเด็นที่ 5 การวัดและประเมินผลภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 ที่กำหนดในหลักสูตร ครูปฏิบัติได้

5.1 ประเมินพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนจากการเข้าร่วมกิจกรรม ($\bar{X} = 3.01$ ร้อยละ 78.8)

5.2 ประเมินความสามารถของนักเรียนในการสื่อสารจากการฟังและพูด ($\bar{X} = 2.95$ ร้อยละ 74.1)

เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ต่อหลักสูตรฯ ในประเด็นหลักจำแนกตามสังกัดและคุณภาพโรงเรียน (ตารางที่ 11) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนสังกัด สปช. และ สช. ในโรงเรียนดีเยี่ยม ปานกลาง และควรพัฒนามีความคิดเห็นต่อหลักสูตรฯ ในทุกประเด็นหลักไม่แตกต่างกันด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 95

2) ความคิดเห็นของครูต่อหลักสูตรภาษาอังกฤษ

จากการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูต่อหลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 (ชั้น ป.1-ป.2) ใน 5 ประเด็นหลัก โดยแบ่งความคิดเห็นเป็น 4 ระดับ เช่นเดียวกับผู้บริหาร ไม่ว่าจะพิจารณาจากค่าเฉลี่ยหรือค่าร้อยละ (ตารางที่ 12) พบว่า โดยภาพรวมครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 สังกัด สปช. และ สช. มีความคิดเห็นต่อหลักสูตรภาษาอังกฤษ ว่ามีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในการปฏิบัติในระดับมากทุกเรื่อง ($\bar{X} = 2.81-3.29$ ร้อยละ 50.8-76.2) เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยในแต่ละเรื่อง ดังนี้

ประเด็นที่ 1 จุดประสงค์ของหลักสูตรภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติให้เกิดผล

- 1.1 นักเรียนฟังแล้วปฏิบัติตามคำสั่งง่ายๆ ได้ ($\bar{X} = 3.16$ ร้อยละ 72.4)
- 1.2 นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 3.15$ ร้อยละ 59.7)
- 1.3 นักเรียนออกเสียงตัวอักษร คำ และข้อความสั้นๆ สื่อความหมายได้ ($\bar{X} = 2.97$ ร้อยละ 70.2)
- 1.4 นักเรียนพูดสื่อความหมายในสถานการณ์ง่ายๆ ได้ ($\bar{X} = 2.91$ ร้อยละ 67.4)
- 1.5 นักเรียนใช้ภาษาได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ($\bar{X} = 2.81$ ร้อยละ 66.3)

ประเด็นที่ 2 การที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 สัปดาห์ละไม่น้อยกว่า 6 คาบ มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 2.99$ ร้อยละ 66.9)

ประเด็นที่ 3 เนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 มีความเหมาะสม

- 3.1 คลังคำ (คำศัพท์ที่ประมวลไว้เป็นหมวดหมู่) ($\bar{X} = 3.02$ ร้อยละ 71.8)
- 3.2 สำนวนการใช้ภาษา ($\bar{X} = 2.99$ ร้อยละ 70.2)
- 3.3 โครงสร้างทางไวยากรณ์ ($\bar{X} = 2.96$ ร้อยละ 76.2)

ประเด็นที่ 4 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 ครูปฏิบัติได้

- 4.1 ส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออก ให้กำลังใจ และไม่ตำหนินักเรียน ($\bar{X} = 3.29$ ร้อยละ 50.8)
- 4.2 เน้นการสื่อสารด้วยการฟัง-พูด ($\bar{X} = 3.28$ ร้อยละ 63.5)

4.3 ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง โดยให้นักเรียนมีบทบาทแสดงออกและครูเป็นผู้แนะนำ ($\bar{X} = 3.19$ ร้อยละ 56.9)

4.4 ใช้กิจกรรมเป็นสื่อในการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.17$ ร้อยละ 60.2)

4.5 จัดกิจกรรมหลากหลายที่ทำให้นักเรียนมีความสุขและสนุกสนาน ($\bar{X} = 3.16$ ร้อยละ 58.6)

ประเด็นที่ 5 การวัดและประเมินผลภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 ที่กำหนดในหลักสูตร ครูปฏิบัติได้

5.1 ประเมินความสามารถของนักเรียนในการสื่อสารจากการฟังและพูด ($\bar{X} = 3.20$ ร้อยละ 66.3)

5.2 ประเมินพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนจากการเข้าร่วมกิจกรรม ($\bar{X} = 3.19$ ร้อยละ 64.6)

เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครูต่อหลักสูตรฯ ในประเด็นหลักจำแนกตามสังกัดและคุณภาพโรงเรียน (ตารางที่ 13) พบว่า ครูสังกัด สปช. และ สช. ในโรงเรียนดีเยี่ยม ปานกลาง และควรพัฒนา มีความคิดเห็นต่อหลักสูตรฯ ในทุกประเด็นหลัก ไม่แตกต่างกันด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูจำแนกตามคุณภาพโรงเรียน (ตารางที่ 14) พบว่า ผู้บริหารและครูในโรงเรียนดีเยี่ยมเท่านั้นที่มีความคิดเห็นต่อหลักสูตรฯ แตกต่างกันอย่างมีความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ส่วนผู้บริหารและครูในโรงเรียนปานกลาง และโรงเรียนควรพัฒนามีความคิดเห็นต่อหลักสูตรฯ ไม่แตกต่างกันด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 95

1.3.2 ความคิดเห็นของชุมชนและนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2

1) ความคิดเห็นของชุมชนต่อการจัดการเรียนการสอน

จากการวิเคราะห์ความคิดเห็นของชุมชน จำนวน 3,506 คน เกี่ยวกับความสำคัญของภาษาอังกฤษ การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 และความสามารถของนักเรียนชั้น ป.1-ป.2 ในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษง่าย ๆ ปรากฏผลดังนี้

1.1) ความสำคัญของภาษาอังกฤษในยุคปัจจุบัน

ความคิดเห็นของชุมชนต่อความสำคัญของภาษาอังกฤษในยุคปัจจุบัน (ตารางที่ 15) พบว่า ชุมชนร้อยละ 96.7 เห็นว่าภาษาอังกฤษมีความสำคัญโดยเฉพาะอย่างยิ่ง

ในยุคปัจจุบัน ในจำนวนดังกล่าวให้เหตุผลดังนี้ ร้อยละ 78.9 เห็นว่าภาษาอังกฤษเป็นเหมือนบันไดสำคัญที่นำไปสู่การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รองลงมาร้อยละ 58.8 เห็นว่าในยุคของข้อมูลข่าวสารภาษาอังกฤษมีความจำเป็นอย่างมากในการติดต่อสื่อสารและค้นคว้าหาความรู้ ร้อยละ 47.7 เห็นว่า คนที่มีความรู้ภาษาอังกฤษสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตได้ และร้อยละ 29.9 เห็นว่าคนที่เก่งภาษาอังกฤษเป็นที่ต้องการของกลุ่มคนอาชีพที่มีเกียรติ ส่วนผู้ที่ไม่เห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษมีเพียงร้อยละ 1 ให้เหตุผลว่านักเรียนมีความสนใจในภาษาอังกฤษน้อย และการเรียนการสอนยังเน้นเนื้อหามากกว่าการฝึกให้พูด-ฟัง-อ่าน-เขียน

1.2) ความคิดเห็นต่อวิชาภาษาอังกฤษ

ในการสอบถามความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อวิชาภาษาอังกฤษในยุคปัจจุบัน จำนวน 15 ข้อ โดยแบ่งความคิดเห็นเป็น 4 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด มาก น้อย และน้อยที่สุด ไม่ว่าจะพิจารณาจากค่าเฉลี่ยหรือค่าร้อยละ (ตารางที่ 16) พบว่า

ชุมชนมีความคิดเห็นต่อวิชาภาษาอังกฤษในระดับมากที่สุด 3 ข้อ ($\bar{X} = 3.52-3.55$ ร้อยละ 57.2-61.2) เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ

- (1) ภาษาอังกฤษมีความจำเป็นต่อการสื่อสารในยุคข้อมูลข่าวสาร ($\bar{X} = 3.55$ ร้อยละ 61.2)
- (2) ผู้ที่รู้ภาษาอังกฤษย่อมได้เปรียบผู้อื่นในการติดต่อสื่อสาร ($\bar{X} = 3.52$ ร้อยละ 58.5)
- (3) ในยุคปัจจุบันผู้ปกครองควรส่งเสริมให้บุตรหลานเรียนภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 3.52$ ร้อยละ 57.2)

ชุมชนมีความคิดเห็นในระดับมาก 10 ข้อ ($\bar{X} = 2.88-3.39$ ร้อยละ 32.6-61.1) เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ

- (1) คนที่มีความรู้ภาษาอังกฤษหางานทำได้ง่าย ($\bar{X} = 3.39$ ร้อยละ 48.1)
- (2) ภาษาอังกฤษเป็นพื้นฐานในการเรียนต่อทุกสาขาวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.35$ ร้อยละ 52.1)
- (3) ความรู้ภาษาอังกฤษสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ ($\bar{X} = 3.33$ ร้อยละ 53.1)

- (4) คนที่มีความรู้ภาษาอังกฤษเป็นที่ยอมรับในสังคม ($\bar{X} = 3.23$ ร้อยละ 55)
- (5) ภาษาอังกฤษมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตในปัจจุบัน ($\bar{X} = 3.22$ ร้อยละ 54.1)
- (6) ภาษาอังกฤษมีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต ($\bar{X} = 3.17$ ร้อยละ 61.1)
- (7) การเรียนภาษาอังกฤษทำให้เป็นคนฉลาด ($\bar{X} = 3.16$ ร้อยละ 54.7)
- (8) คนที่เก่งภาษาอังกฤษมีรายได้ดี ($\bar{X} = 3.15$ ร้อยละ 53.5)
- (9) คนที่มีความรู้ภาษาอังกฤษเป็นคนทันสมัย ($\bar{X} = 3.15$ ร้อยละ 52.9)
- (10) ผู้ที่ไม่มีความรู้ภาษาอังกฤษใช้คอมพิวเตอร์ทำงานไม่ได้ ($\bar{X} = 2.88$ ร้อยละ 32.6)

ชุมชนมีความคิดเห็นในระดับน้อย 2 ข้อ คือ

- (1) ภาษาอังกฤษเป็นวิชาที่น่าเบื่อ ($\bar{X} = 2.03$ ร้อยละ 34.5)
- (2) ปัจจุบันยังไม่มี ความจำเป็นที่จะต้องเรียนภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 1.97$ ร้อยละ 22.2)

1.3) การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2

ความคิดเห็นของชุมชนต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ตั้งแต่ชั้นป.1 (ตารางที่ 17) พบว่า ชุมชนร้อยละ 96.2 เห็นด้วยกับการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษให้เรียนตั้งแต่ชั้น ป.1 มีเหตุผลดังนี้

- (1) เป็นการเตรียมความพร้อมแก่นักเรียนที่จะเรียนในระดับที่สูงขึ้น (ร้อยละ 62.5)
- (2) ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางการเรียนรู้ที่สำคัญในสังคมข้อมูล ข่าวสาร (ร้อยละ 49.8)
- (3) เป็นการปลูกฝังนักเรียนให้มีความรักภาษาอังกฤษตั้งแต่เล็ก (ร้อยละ 44)
- (4) เป็นการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่อง (ร้อยละ 43.1)

- (5) สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน/ท้องถิ่น (ร้อยละ 30.5)
- (6) นักเรียนสามารถเรียนรู้จากครูได้ง่าย (ร้อยละ 29.3)
- (7) โรงเรียนมีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน (ร้อยละ 29.1)

ส่วนผู้ที่ไม่เห็นด้วยมีร้อยละ 1.7 ให้เหตุผลว่า นักเรียนยังเลิกเกินไปที่จะเรียนภาษาอังกฤษ และผู้ปกครองไม่สามารถสอนภาษาอังกฤษแก่นักเรียนได้

1.4) ความสามารถของนักเรียนชั้น ป.1-ป.2 ในการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษง่าย ๆ

ความสามารถของนักเรียนชั้น ป.1-ป.2 ในการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษง่าย ๆ (ตารางที่ 18) พบว่า ชุมชนร้อยละ 95 มีความเห็นว่า นักเรียนชั้น ป.1-ป.2 มีความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษง่าย ๆ ได้ โดยให้เหตุผลดังนี้

- (1) นักเรียนในวัยนี้สามารถพัฒนาทักษะด้านฟัง-พูดภาษาอังกฤษได้ (ร้อยละ 51.5)
- (2) นักเรียนสามารถเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้จากสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ คอสมิกเตอร์ (ร้อยละ 45)
- (3) นักเรียนมีโอกาสใช้ภาษาอังกฤษง่าย ๆ ในการฟังและพูดกับคนในบ้าน (ร้อยละ 43.8)
- (4) นักเรียนสามารถเรียนรู้จากการเข้าร่วมกิจกรรม เช่น การเล่นเกมต่างๆ (ร้อยละ 38.9)
- (5) นักเรียนมีความสนใจและแรงจูงใจที่จะเรียน (ร้อยละ 36.5)

ส่วนผู้ที่ไม่เห็นด้วยมีร้อยละ 2.1 ให้เหตุผลว่า สภาพแวดล้อมทางบ้านไม่ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้ นักเรียนวัยนี้ไม่ใช้ภาษาอังกฤษในการดำรงชีวิตประจำวัน นักเรียนยังเลิกเกินไปที่จะเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้ และภาษาอังกฤษเป็นวิชายากสำหรับนักเรียนชั้น ป.1-ป.2

2) เจตคติของนักเรียนต่อวิชาภาษาอังกฤษ

จากการสัมภาษณ์นักเรียน จำนวน 4,425 คน เกี่ยวกับเจตคติที่มีต่อวิชาภาษาอังกฤษ (ตารางที่ 19) พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 93 อยากเรียนภาษาอังกฤษ ในจำนวนนักเรียนดังกล่าว ร้อยละ 74.7 ให้เหตุผลว่าครูใจดี รองลงมาร้อยละ 69.3 เรียนสนุก

ร้อยละ 56.5 อยากมีความรู้ ร้อยละ 50.2 ร้องเพลงภาษาอังกฤษได้ ร้อยละ 48.1 ฟังและพูดภาษาอังกฤษได้ ร้อยละ 42 มีเกมให้เล่นมากมาย และร้อยละ 41 เป็นวิชาที่มีประโยชน์ ส่วนนักเรียนที่ไม่อยากเรียนภาษาอังกฤษมีร้อยละ 2.7 ในจำนวนนี้ให้เหตุผลว่า เรียนยากและเรียนไม่สนุก

เรื่องความตั้งใจของนักเรียนที่จะเรียนภาษาอังกฤษเมื่อเลื่อนชั้นสูงขึ้น (ตารางที่ 20) ได้รับคำตอบว่านักเรียนร้อยละ 91.9 อยากเรียนภาษาอังกฤษ ในจำนวนดังกล่าว ร้อยละ 66.6 ให้เหตุผลว่าจะได้ฟังและพูดภาษาอังกฤษได้ ร้อยละ 61.4 ชอบวิชาภาษาอังกฤษ ร้อยละ 58.1 อยากมีความรู้ ร้อยละ 48.2 ได้ร้องเพลงภาษาอังกฤษอีก และร้อยละ 44.3 เป็นวิชาที่มีประโยชน์ ส่วนนักเรียนที่ไม่อยากเรียนมีร้อยละ 6.2 ในจำนวนนี้ให้เหตุผลว่า เรียนยาก และเป็นวิชาที่น่าเบื่อ

เรื่องการนำภาษาอังกฤษไปใช้ในอนาคตของนักเรียน (ตารางที่ 21) ได้รับคำตอบว่านักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 54.3 ให้ความเห็นว่าเมื่อโตเป็นผู้ใหญ่จะใช้ภาษาอังกฤษในการหาความรู้เพิ่มเติม ร้อยละ 47.6 จะพูดโต้ตอบกับชาวต่างประเทศ ร้อยละ 41.7 จะเป็นครูสอนภาษาอังกฤษ ร้อยละ 40.8 จะใช้ภาษาอังกฤษในการประกอบอาชีพ และร้อยละ 33.7 จะเรียนต่อต่างประเทศ

1.3.3 การส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนการสอนของผู้บริหารโรงเรียน

จากการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 85 คน เกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 ในด้านการจัดบุคลากร สื่อประกอบการเรียนการสอน สภาพแวดล้อม และกระบวนการบริหารหลักสูตร ปรากฏผลดังนี้

1) การจัดบุคลากร

การจัดครูให้สอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 (ตารางที่ 22) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 37.6 จัดครูให้สอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 ตามประสบการณ์ รองลงมาร้อยละ 32.9 จัดตามความสนใจของครู และร้อยละ 28.2 จัดตามวุฒิการศึกษา เมื่อจำแนกคุณภาพโรงเรียนและสังกัด พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนสังกัด สปช. ส่วนใหญ่ร้อยละ 35.9 จัดครูสอนภาษาอังกฤษตามความสนใจของครู รองลงมาร้อยละ 29.7 จัดตามวุฒิการศึกษา โดยในโรงเรียนดีเยี่ยมเน้นจัดครูตามวุฒิการศึกษาสูงสุด โรงเรียนปานกลางเน้นจัดตามความสนใจของครู และโรงเรียนควรพัฒนาเน้นจัดครูตามเหตุผลอื่น ส่วนผู้บริหารสังกัด สช.

ส่วนใหญ่ร้อยละ 66.7 จัดครูสอนภาษาอังกฤษตามประสบการณ์ รองลงมาร้อยละ 23.8 เท่ากัน จัดตามวุฒิการศึกษาและความสนใจของครู โดยในโรงเรียนดีเยี่ยม ปานกลาง และควรพัฒนา ส่วนใหญ่เน้นจัดครูตามประสบการณ์สูงสุด

เรื่องการส่งครูเข้ารับการอบรมการสอนภาษาอังกฤษ (ตารางที่ 23) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนดีเยี่ยมสังกัด สปช. ส่งครูเข้ารับการอบรมการสอนภาษาอังกฤษเฉลี่ย 3 คน โรงเรียนปานกลางและควรพัฒนาส่ง 2 คน ส่วนผู้บริหารโรงเรียนดีเยี่ยมสังกัด สช. ส่งครูเข้ารับการอบรมเฉลี่ย 5 คน โรงเรียนควรพัฒนาส่ง 3 คน และโรงเรียนปานกลางส่งครูเข้ารับการอบรมการสอนภาษาอังกฤษเพียงคนเดียว

เรื่องการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ/วิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้แก่ครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 เกี่ยวกับวิธีการสอน การผลิตสื่อ และการวัดและประเมินผล (ตารางที่ 24) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนสังกัด สปช. และ สช. ส่วนใหญ่ไม่เชิญผู้ทรงคุณวุฒิ/วิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้แก่ครูทุกด้านดังกล่าว คือ ด้านวิธีการสอนคิดเป็นร้อยละ 82.8 และ 76.2 ตามลำดับ เนื่องจากครูเคยเข้ารับการอบรมแล้ว ด้านการผลิตสื่อ ร้อยละ 62.5 และ 71.4 ตามลำดับ เนื่องจากโรงเรียนจัดซื้อสื่อและให้ครูผลิตสื่อใช้เอง และด้านการวัดและประเมินผล ร้อยละ 57.8 และ 66.7 ตามลำดับ เนื่องจากครูดำเนินการประเมินผลเองและใช้ข้อสอบของกลุ่มโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผู้บริหารทั้ง 2 สังกัดในโรงเรียนดีเยี่ยม ปานกลาง และควรพัฒนา ที่ส่วนใหญ่ไม่เชิญผู้ทรงคุณวุฒิ/วิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้แก่ครู

2) การจัดสื่อประกอบการเรียนการสอน

การจัดเอกสารหลักสูตรให้ครูใช้ในการเตรียมการสอน (ตารางที่ 25) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนสังกัด สปช. และ สช. ส่วนใหญ่จัดหาเอกสารหลักสูตรให้ครูใช้ในการเตรียมการสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 ร้อยละ 95.3 และ 71.4 ตามลำดับ จัดคู่มือจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมภาษาอังกฤษของกรมวิชาการ ร้อยละ 81.3 และ 61.9 ตามลำดับ จัดแบบฝึกเตรียมความพร้อมภาษาอังกฤษของกรมวิชาการ ร้อยละ 68.8 และ 52.4 ตามลำดับ จัดหนังสือส่งเสริมการอ่าน ร้อยละ 29.7 และ 52.4 ซึ่งสอดคล้องกับการจัดเอกสารหลักสูตรของผู้บริหาร สังกัด สปช. และ สช. ในโรงเรียนดีเยี่ยม ปานกลาง และควรพัฒนา ที่มุ่งเน้นการจัดเอกสารหลักสูตรภาษาอังกฤษ ให้ครูเป็นสำคัญ

เรื่องการจัดให้มีวัสดุและอุปกรณ์ประจำห้องเรียนภาษาอังกฤษ (ตารางที่ 26) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 78.8 และ 65.9 จัดให้มีวัสดุและอุปกรณ์ประจำ

ห้องเรียนภาษาอังกฤษตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับผู้บริหารสังกัด สปช. และ สช. ในโรงเรียนดีเยี่ยม ปานกลาง และควรวพัฒนาที่จัดให้มีวัสดุมากกว่าอุปกรณ์ ยกเว้นผู้บริหารสังกัด สช. ในโรงเรียนดีเยี่ยมที่จัดให้มีวัสดุเท่าๆ กับอุปกรณ์ประจำห้องเรียนภาษาอังกฤษ

เรื่องวิธีสนับสนุนให้มีวัสดุและอุปกรณ์ประกอบการสอน (ตารางที่ 27) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนทั้ง 2 สังกัด ส่วนใหญ่ร้อยละ 90.6 สนับสนุนให้ครูผลิตเอง รองลงมา ร้อยละ 72.9 โรงเรียนจัดซื้อ โดยผู้บริหารโรงเรียนสังกัด สช. สนับสนุนให้ครูผลิตเองและโรงเรียนจัดซื้อให้คิดเป็นร้อยละ 76.2 เท่ากัน ขณะที่ผู้บริหารโรงเรียนสังกัด สปช. สนับสนุนให้ครูผลิตเองมากกว่าที่จะจัดซื้อให้ คิดเป็นร้อยละ 95.3 และ 71.9 ตามลำดับ

เรื่องการจัดให้มีห้องปฏิบัติการทางภาษา (ตารางที่ 28) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนสังกัด สปช. ร้อยละ 75 จัดให้มีห้องปฏิบัติการทางภาษาโดยใช้เงินงบประมาณแผ่นดิน และร้อยละ 9.4 ใช้เงินจากแหล่งอื่น เช่น งบประมาณจังหวัดของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและจากโรงเรียนอื่น ส่วนผู้บริหารโรงเรียนสังกัด สช. ส่วนใหญ่ร้อยละ 66.7 ไม่ได้จัดให้มีห้องปฏิบัติการทางภาษา

3) การจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนการสอน

การจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนการสอน (ตารางที่ 29) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 85.9 มีการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้เอื้อต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เช่น จัดห้องเรียนให้กว้างพอที่จะทำกิจกรรมได้ ร้อยละ 82.4 มีการจัดบรรยากาศในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนการสอนด้วย เช่น มีสนาม ป้ายนิเทศ และมุมภาษาอังกฤษ และโรงเรียนร้อยละ 88.2 ได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง/ชุมชน โดยได้รับบริจาคสื่อและอุปกรณ์ เมื่อจำแนกคุณภาพโรงเรียน พบว่า โรงเรียนดีเยี่ยมและโรงเรียนควรวพัฒนาสังกัด สปช. มีการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนและในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนการสอนมากกว่าโรงเรียนปานกลาง เพราะโรงเรียนปานกลางมีสถานที่คับแคบ จำนวนนักเรียนในห้องมีมากเกินไป ห้องเรียนเป็นอาคารชั่วคราวและโรงเรียนติดถนนใหญ่ซึ่งมีเสียงรบกวนมาก ส่วนโรงเรียนสังกัด สช. คุณภาพปานกลางและควรวพัฒนาจัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้เอื้อต่อการเรียนการสอนมากกว่าโรงเรียนดีเยี่ยม ขณะที่โรงเรียนดีเยี่ยมและควรวพัฒนาจัดบรรยากาศในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนการสอนมากกว่าโรงเรียนปานกลาง

4) กระบวนการบริหารหลักสูตรภาษาอังกฤษ

กระบวนการบริหารหลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 (ชั้น ป.1-ป.2) ของผู้บริหาร ได้แก่ การร่วมวางแผนการสอน การนิเทศภายใน และการติดตามประเมินผล (ตารางที่ 30) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 89.4 มีส่วนร่วมในการวางแผนการสอนของครู รองลงมาร้อยละ 85.9 มีการนิเทศภายในโดยให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอนแก่ครู และร้อยละ 72.9 มีการติดตามประเมินผลโดยการสัมภาษณ์ครู เมื่อจำแนกคุณภาพโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารสังกัด สปช. ในโรงเรียนดีเยี่ยมร้อยละ 95.2 โรงเรียนปานกลางร้อยละ 81.8 และโรงเรียนควรพัฒนาร้อยละ 85.7 มีการวางแผนการสอนร่วมกับครู เรื่องการนิเทศภายในนั้น พบว่าผู้บริหารโรงเรียนดีเยี่ยมร้อยละ 95.2 โรงเรียนปานกลางร้อยละ 86.4 และโรงเรียนควรพัฒนาร้อยละ 85.7 ดำเนินการโดยให้ข้อเสนอแนะแก่ครู และมีการติดตามประเมินผลโดยสัมภาษณ์ครูคิดเป็นร้อยละ 71.4 68.2 และ 85.7 ตามลำดับ

ส่วนผู้บริหารสังกัด สช. ในโรงเรียนปานกลางและควรพัฒนาร้อยละ 100 เท่ากัน และผู้บริหารโรงเรียนดีเยี่ยมร้อยละ 85.7 มีการวางแผนการสอนร่วมกับครู ผู้บริหารโรงเรียนดีเยี่ยมและควรพัฒนาร้อยละ 85.7 เท่ากัน มีการนิเทศภายในด้วยการจัดประชุม/สัมมนา และให้ข้อเสนอแนะแก่ครู ตามลำดับ ในเรื่องนี้โรงเรียนปานกลางดำเนินการหลายอย่าง คือ ให้ข้อเสนอแนะ จัดประชุม/สัมมนา และสังเกตการสอนคิดเป็นร้อยละ 71.4 เท่ากัน ส่วนการติดตามประเมินผลนั้นโรงเรียนดีเยี่ยมดำเนินการโดยตรวจงานและประชุมกลุ่มย่อยร้อยละ 85.7 เท่ากัน โรงเรียนปานกลางร้อยละ 85.7 ใช้การประชุมกลุ่มย่อย และโรงเรียนควรพัฒนาใช้การตรวจงาน สัมภาษณ์ครู และให้ครูรายงานตามแบบประเมินผลคิดเป็นร้อยละ 71.4 เท่ากัน

เรื่องความคิดเห็นของครูต่อกระบวนการบริหารหลักสูตรภาษาอังกฤษของผู้บริหาร (ตารางที่ 31) พบว่า ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 81.8 ให้ความเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนให้การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน รองลงมาร้อยละ 79 มีการติดตามประเมินผลการเรียนการสอน ร้อยละ 74 มีการประชาสัมพันธ์หลักสูตร และร้อยละ 68.5 ให้การแนะนำครูก่อนใช้หลักสูตร เมื่อจำแนกคุณภาพโรงเรียน ครูสังกัด สปช. ส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนดีเยี่ยมและปานกลาง บริหารหลักสูตรโดยการติดตามประเมินผลคิดเป็นร้อยละ 90 และ 82.4 ตามลำดับ โรงเรียนควรพัฒนาดำเนินการโดยให้การส่งเสริมและสนับสนุนคิดเป็นร้อยละ 79.5 สำหรับครูสังกัด สช. ส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนดีเยี่ยมบริหารหลักสูตร โดยให้การแนะนำครูก่อนใช้หลักสูตร และให้การส่งเสริมและสนับสนุนคิดเป็นร้อยละ

90.5 เท่ากัน โรงเรียนปานกลางดำเนินการโดยให้การส่งเสริมและสนับสนุน และมีการติดตามประเมินผลคิดเป็นร้อยละ 73.3 เท่ากัน โรงเรียนควรพัฒนาดำเนินการโดยให้การแนะนำครูก่อนใช้หลักสูตรและมีการติดตามประเมินผลคิดเป็นร้อยละ 80 เท่ากัน

นอกจากนี้ ครูให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า ในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดการเรียนการสอนให้ประสบความสำเร็จนั้น ผู้บริหารดำเนินการโดยจัดหาสื่อ/อุปกรณ์ตามที่ครูต้องการ นิเทศภายใน ส่งครูเข้ารับการอบรม และให้คำปรึกษาแนะนำ ส่วนการติดตามประเมินผล ใช้วิธีการตรวจแผนการสอน และแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio)

1.3.4 ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชน

ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชนในส่วนที่เป็นกิจกรรมที่ทำร่วมกัน (ตารางที่ 32) พบว่า ชุมชนส่วนใหญ่ร้อยละ 56.2 ไปร่วมงานของโรงเรียนเนื่องในวันสำคัญต่างๆ เช่น วันสำคัญทางศาสนา วันพ่อแห่งชาติ วันแม่แห่งชาติ วันเด็ก และงานทอดกฐินของโรงเรียน รองลงมาร้อยละ 45.5 ไปประชุมผู้ปกครอง ร้อยละ 25.2 ไปร่วมงานนิทรรศการของโรงเรียน เช่น วันครู วันสถาปนาโรงเรียน วันปิยมหาราช วันวิทยาศาสตร์ และวันประถมศึกษาแห่งชาติ ร้อยละ 21.3 ร่วมรณรงค์เพื่อประโยชน์ทางสังคม เช่นต่อต้านยาเสพติด และรักษาความสะอาด สำหรับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา มีชุมชนเพียงร้อยละ 10 เท่านั้นที่ร่วมพิจารณาหลักสูตร/สื่อการเรียนการสอนกับโรงเรียน

เรื่องความช่วยเหลือระหว่างโรงเรียนและชุมชนในการจัดการเรียนการสอน (ตารางที่ 33) พบว่า ชุมชนส่วนใหญ่ร้อยละ 78.7 ช่วยเหลือโรงเรียนด้วยการบริจาคเงินและทรัพย์สินตามโอกาส และช่วยเหลือโรงเรียนด้านอื่นมีน้อยมาก เช่น ร้อยละ 7.6 ช่วยหา/จัดทำสื่อประกอบการเรียนการสอน ร้อยละ 6.1 หาทุนให้โรงเรียน ร้อยละ 2.9 เท่ากัน ให้สถานที่ฝึกงานกับนักเรียนและเป็นวิทยากรให้โรงเรียน ขณะเดียวกันโรงเรียนส่วนใหญ่ก็ช่วยเหลือชุมชน กล่าวคือ ร้อยละ 32.8 ให้ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัย สิ่งแวดล้อมและอื่นๆ รองลงมา ร้อยละ 25.8 ให้ใช้สถานที่ของโรงเรียนในการจัดงานต่างๆ และร้อยละ 19.6 ให้การฝึกฝน/อบรมวิชาชีพแก่ชุมชน

1.3.5 ปัจจัยสนับสนุนการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน

ปัจจัยสนับสนุนการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน (ตารางที่ 34) พบว่า นักเรียนชั้น ป.1-ป.2 ส่วนใหญ่ร้อยละ 90.4 เคยเรียนอนุบาลหรือเด็กเล็กมาก่อน เคยเรียน

และไม่เคยเรียนภาษาอังกฤษมีจำนวนใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 44.1 และ 45.2 ตามลำดับ ปัจจุบันไม่ได้เรียนพิเศษวิชาภาษาอังกฤษมีร้อยละ 52.2

ส่วนนักเรียนที่เรียนพิเศษวิชาภาษาอังกฤษมีร้อยละ 47.8 ในจำนวนดังกล่าวส่วนใหญ่เรียนตอนเย็นเป็นบางวัน (ร้อยละ 42.3) รองลงมา เรียนตอนเย็นทุกวัน (ร้อยละ 37.6) เมื่อนักเรียนอยู่ที่บ้านมีคนช่วยสอนและไม่มีคนช่วยสอนภาษาอังกฤษมีจำนวนใกล้เคียงกันคิดเป็นร้อยละ 49.4 และ 48.8 ตามลำดับ และที่บ้านมีสื่อเกี่ยวกับภาษาอังกฤษคิดเป็นร้อยละ 64.8 ได้แก่ หนังสือ เทปเพลง และวีดิทัศน์การ์ตูน (ร้อยละ 34.2 33.9 และ 15.5 ตามลำดับ)

เมื่อจำแนกนักเรียนแต่ละสังกัด พบว่า นักเรียนโรงเรียนสังกัด สช. มีปัจจัยสนับสนุนการเรียนภาษาอังกฤษทุกด้านมากกว่านักเรียนโรงเรียน สปช. กล่าวคือ เคยเรียนอนุบาล/เด็กเล็กมาก่อน ร้อยละ 94.7 และ 88.4 ตามลำดับ เคยเรียนภาษาอังกฤษ ร้อยละ 84.6 และ 26 ตามลำดับ ปัจจุบันเรียนพิเศษภาษาอังกฤษ ร้อยละ 68.4 และ 38.5 ตามลำดับ มีคนช่วยสอนภาษาอังกฤษที่บ้าน ร้อยละ 69.7 และ 40.2 ตามลำดับ และที่บ้านมีสื่อภาษาอังกฤษ ร้อยละ 80.4 และ 57.9 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 สมรรถนะของครูในการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2

2.1 กระบวนการจัดการเรียนการสอน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 จำนวน 181 คน เกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ได้แก่ การเตรียมการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งการวัดและประเมินผล ปรากฏผลดังนี้

2.1.1 การเตรียมการสอน

ในการเตรียมการสอนของครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 (ตารางที่ 35) พบว่า ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 86.7 เตรียมอุปกรณ์ รองลงมาร้อยละ 72.9 และ 51.9 ศึกษาเนื้อหาและวิธีการจัดกิจกรรม และเขียนแผนการสอนตามลำดับ เมื่อจำแนกครูตามสังกัดและคุณภาพโรงเรียน ครูสังกัด สปช. ส่วนใหญ่ในโรงเรียนดีเยี่ยม ปานกลาง และควรพัฒนามีการเตรียมการสอนโดยการศึกษาเนื้อหาและวิธีการจัดกิจกรรมคิดเป็นร้อยละ 100 98 และ 98.5

ตามลำดับ ขณะที่ครูสังกัด สช. ส่วนใหญ่ในโรงเรียนดีเยี่ยม ปานกลาง และควรพัฒนาเตรียมการสอน โดยการเตรียมอุปกรณ์คิดเป็นร้อยละ 66.7 60 และ 93.3 ตามลำดับ

2.1.2 การจัดการเรียนการสอน

ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 ของครูผู้สอน ได้กำหนดให้ครูตอบ 9 เรื่อง โดยแบ่งการปฏิบัติเป็น 4 ระดับ คือ ปฏิบัติมากที่สุด ปฏิบัติมาก ปฏิบัติน้อย และปฏิบัติน้อยที่สุด (ตารางที่ 36) พบว่า

เรื่องที่ครูปฏิบัติในระดับมากที่สุด มี 1 เรื่อง คือ การฝึกนักเรียนให้สามารถใช้ภาษาเพื่อเข้าสู่สังคมและวัฒนธรรมด้วยการพูดขอบคุณ ($\bar{X} = 3.59$)

เรื่องที่ครูปฏิบัติในระดับมาก มี 8 เรื่อง เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ

- 1) จัดการเรียนการสอนโดยเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ($\bar{X} = 3.42$)
- 2) กระตุ้นและเสริมแรงให้กำลังใจแก่นักเรียน ($\bar{X} = 3.36$)
- 3) วัดผลด้วยการสังเกตการร่วมกิจกรรมและความสนใจของนักเรียน ($\bar{X} = 3.32$)

4) ตรวจผลงาน ($\bar{X} = 3.31$)

5) ฝึกนักเรียนให้สามารถใช้ภาษาเพื่อเข้าสู่สังคมและวัฒนธรรม ($\bar{X}$ เฉลี่ย = 3.30) ได้แก่ ฝึกพูดขอโทษ ($\bar{X} = 3.45$) พูดขออนุญาต ($\bar{X} = 3.37$) พูดแทรกอย่างสุภาพ ($\bar{X} = 3.32$) กล่าวทักทายและกล่าวลา ($\bar{X} = 3.24$) รวมทั้งแนะนำตนเองและแนะนำผู้อื่น ($\bar{X} = 2.81$)

6) ฝึกนักเรียนให้สามารถใช้ภาษาสื่อความได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ($\bar{X}$ เฉลี่ย = 3.19) ได้แก่ การบอกวัน ($\bar{X} = 3.41$) นับจำนวน ($\bar{X} = 3.38$) เรียกสิ่งต่างๆ ($\bar{X} = 3.30$) บอกสีและขนาด ($\bar{X} = 3.28$) สั่งและขอร้องให้ทำและทำตามคำสั่ง ($\bar{X} = 3.16$) บอกสถานที่อยู่ของสิ่งต่างๆ ($\bar{X} = 3.13$) ถามให้ตอบหรือปฏิเสธ และตอบรับหรือปฏิเสธ ($\bar{X} = 3.09$) ถามให้เลือกตอบและตอบ ($\bar{X} = 3.04$) รวมทั้งถามเพื่อทราบข้อมูล ($\bar{X} = 2.90$)

7) ใช้สื่อหลากหลาย ($\bar{X}$ เฉลี่ย = 2.90) ครูใช้สื่อหลากหลายในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ ของจริง ($\bar{X} = 3.50$) รูปภาพ/บัตรภาพ ($\bar{X} = 3.10$) เกมต่างๆ ($\bar{X} = 2.95$) แผนภูมิเพลง ($\bar{X} = 2.91$) แถบบันทึกเสียง ($\bar{X} = 2.89$) หนังสือ ($\bar{X} = 2.78$) และหุ่นมือ/หุ่นนิ้ว ($\bar{X} = 2.70$)

8) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนมีความสุข สนุกสนาน เพื่อให้เกิดเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ ($\bar{X}$ เฉลี่ย = 2.85) ได้แก่ ร้องเพลง ($\bar{X}$ = 3.40) วาดภาพ/ระบายสี และเลียนแบบการออกเสียง ($\bar{X}$ = 3.17 เท่ากัน) เล่นเกมทางภาษา ($\bar{X}$ = 3.01) โต้ตอบทางสระ ($\bar{X}$ = 2.98) และแสดงบทบาทสมมติ ($\bar{X}$ = 2.91)

เรื่องที่ครูปฏิบัติในระดับน้อย มี 2 เรื่อง คือ

1) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนมีความสุข สนุกสนาน เพื่อให้เกิดเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ ได้แก่ เล่นิทาน ($\bar{X}$ = 2.47) ต่อกภาพ ($\bar{X}$ = 2.34) และปริศนาคำทาย ($\bar{X}$ = 2.24)

2) ใช้สื่อที่เป็นวีดิทัศน์ ($\bar{X}$ = 2.39)

เมื่อจำแนกครูตามคุณภาพโรงเรียน พบว่า ครูในโรงเรียนดีเยี่ยมส่วนใหญ่จัดการเรียนการสอนเกือบทุกกิจกรรมมากกว่าครูในโรงเรียนปานกลาง และครูในโรงเรียนปานกลางจัดการเรียนการสอนเกือบทุกกิจกรรมมากกว่าครูในโรงเรียนควรพัฒนา

นอกจากนี้ ครูมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สนุกสนานและเพลิดเพลิน (ตารางที่ 37) กล่าวคือ ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 87.8 จัดกิจกรรมโดยการสื่อสารกับนักเรียนด้วยภาษาอังกฤษง่ายๆ รองลงมามีปริมาณใกล้เคียงกัน ได้แก่ จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วมอย่างหลากหลาย ให้ความเป็นกันเองกับนักเรียน รวมทั้งให้กำลังใจ ชมเชย และกระตุ้นให้นักเรียนร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่องคิดเป็นร้อยละ 70.2 69.1 และ 68.5 ตามลำดับ เมื่อจำแนกครูตามคุณภาพโรงเรียน พบว่า ครูสังกัด สปช. ในโรงเรียนดีเยี่ยมร้อยละ 100 ให้กำลังใจ ชมเชย และกระตุ้นให้นักเรียนร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ครูในโรงเรียนปานกลางร้อยละ 98 เท่ากัน จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วมอย่างหลากหลาย และให้กำลังใจ ชมเชย และกระตุ้นให้นักเรียนร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ครูในโรงเรียนควรพัฒนาร้อยละ 100 จัดกิจกรรมโดยการสื่อสารกับนักเรียนด้วยภาษาอังกฤษง่ายๆ ส่วนครูสังกัด สช. ส่วนใหญ่ในโรงเรียนดีเยี่ยมร้อยละ 66.7 โรงเรียนปานกลางและควรพัฒนาร้อยละ 80 เท่ากัน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนได้เรียนอย่างสนุกสนานและเพลิดเพลิน โดยการสื่อสารกับนักเรียนด้วยภาษาอังกฤษง่ายๆ

การจัดกิจกรรมที่แสดงการฝึกทักษะการฟัง (ตารางที่ 38) พบว่า ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 89 จัดกิจกรรมด้วยการให้นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่งของครู โดยครูสังกัด

สปช. และ สช. ร้อยละ 90.8 และ 84.3 ตามลำดับ ส่วนกิจกรรมอื่นมีครูจัดบ้าง เช่น เปิดเทป เพลง หรือร้องเพลง และสนทนาด้วยประโยคต่างๆ (ร้อยละ 3.3 เท่ากัน)

การจัดกิจกรรมที่แสดงการฝึกทักษะการพูด (ตารางที่ 39) พบว่า ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 84 จัดกิจกรรมด้วยการให้นักเรียนจับคู่ฝึกถาม-ตอบ เกี่ยวกับสิ่งของต่างๆ โดยครูสังเกต สปช. และ สช. ร้อยละ 88.5 และ 72.5 ตามลำดับ ส่วนกิจกรรมอื่นมีครูจัดบ้าง เช่น ให้นักเรียนจับคู่ฝึกพูดคำหรือประโยคที่ครูกำหนด (ร้อยละ 3.9) นักเรียนฝึกพูดโต้ตอบ กับครูและลงท้ายด้วยการขอบคุณ (ร้อยละ 3.3) เป็นต้น

การใช้ภาษาอังกฤษง่ายๆ ในการสื่อสารกับนักเรียนชั้น ป.1 (ตารางที่ 40) ในคู่มือจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมภาษาอังกฤษชั้น ป.1 ของกรมวิชาการ ได้กำหนดให้ครูใช้ภาษาอังกฤษง่ายๆ ในการสื่อสารกับนักเรียน 14 ประโยค พบว่า ครูตั้งแต่ร้อยละ 57 ขึ้นไปใช้ภาษาอังกฤษทุกประโยคในการสื่อสารกับนักเรียนในห้องเรียน และมีครูไม่ถึงร้อยละ 4 ที่ใช้บางประโยคสอนนอกห้องเรียนด้วย

ประโยคภาษาอังกฤษที่ครูตั้งแต่ร้อยละ 84 ขึ้นไป ใช้สื่อสารกับนักเรียนชั้น ป.1 ในห้องเรียน รวม 10 ประโยค ได้แก่ Thank you. และ Stand up. (ร้อยละ 91.8 เท่ากัน) May I go out, please? (ร้อยละ 91.7) Good afternoon. (ร้อยละ 91) Goodbye. และ Sit down. (ร้อยละ 90.2 เท่ากัน) Good morning. และ May I come in, please? (ร้อยละ 89.3 เท่ากัน) Excuse me. (ร้อยละ 89.2) และ Good evening. (ร้อยละ 84) ประโยคภาษาอังกฤษที่ครูร้อยละ 60-70 ใช้สื่อสารกับนักเรียนในห้องเรียน ได้แก่ Hi. (ร้อยละ 68) และ Hello. (ร้อยละ 64.8) ประโยคภาษาอังกฤษที่ครูใช้ในอัตราต่ำสุดร้อยละ 57.7 และ 58.2 คือ What's that? และ What is this?

การใช้ภาษาอังกฤษง่ายๆ ในการสื่อสารกับนักเรียนชั้น ป.2 (ตารางที่ 41) ในคู่มือจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมภาษาอังกฤษชั้น ป.2 ของกรมวิชาการ ได้กำหนดให้ครูใช้ภาษาอังกฤษง่ายๆ ในการสื่อสารกับนักเรียน 52 ประโยค พบว่า ครูตั้งแต่ร้อยละ 65 ขึ้นไปใช้ทุกประโยคในการสื่อสารกับนักเรียนในห้องเรียน และมีครูไม่ถึงร้อยละ 1 ที่ใช้บางประโยคสอนนอกห้องเรียนด้วย

ประโยคภาษาอังกฤษที่ครูตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป ใช้สื่อสารกับนักเรียนชั้น ป.2 ในห้องเรียน ได้แก่ ประโยคเกี่ยวกับการถามชื่อ ทุกข์สุข สิ่งที่ไม่รู้จัก การทักทาย และกล่าวลา รวม 11 ประโยค ดังนี้ What's your name? I'm (ชื่อ). My name's (ชื่อ). และ

I'm fine. (ร้อยละ 91.1 เท่ากัน) Fine, thank you. (ร้อยละ 91) It's a/an____. (ร้อยละ 90.9)
This/That is a/an____. What's this/that? It's____'s (สิ่งของ). และ Goodbye. (ร้อยละ
90.2 เท่ากัน) และ Good morning. (ร้อยละ 90.1)

ประโยคภาษาอังกฤษที่ครูร้อยละ 81-90 ใช้สื่อสารกับนักเรียนชั้น ป.2
ได้แก่ ประโยคถาม-ตอบ ประโยคทักทาย ประโยคคำสั่ง ประโยคขออนุญาต และประโยค
เกี่ยวกับวันต่างๆ ในสัปดาห์ รวม 19 ประโยค ดังนี้ Is this/that a/an____? (ร้อยละ 89.1)
Good afternoon. (ร้อยละ 88.3) Open/Close____. (ร้อยละ 88.2 เท่ากัน) Open/Close____,
please. (ร้อยละ 86.4 เท่ากัน) Point to____. (ร้อยละ 86.2) Please open/close/clean____.
(ร้อยละ 85.3) Here you are. (ร้อยละ 85.2) Don't walk/run/jump/talk. (ร้อยละ 84)
Where is/are the____(s)? It is in/on/under____. They are in/on/under____. (ร้อยละ
83.8) Clean____. (ร้อยละ 83.6) A____is in/on/under the____. (ร้อยละ 83) May I open
the window, please? และ Excuse me. (ร้อยละ 82.9 เท่ากัน) (สิ่งของ) (s) is/are in/on/
under the____. (ร้อยละ 82.7) Where is the____? It is in/on/under____. (ร้อยละ 82.2)
Sunday is red./ Monday is yellow./ Tuesday is pink./ Wednesday is green./ Thursday
is orange./ Friday is blue./ Saturday is purple. (ร้อยละ 82.1) และ Touch. (ร้อยละ 81.5)

ประโยคภาษาอังกฤษที่ครูร้อยละ 70-80 ใช้สื่อสารกับนักเรียนชั้น ป.2
รวม 22 ประโยค ได้แก่ Clean____, please. (ร้อยละ 79.6) The (สิ่งของ) is/an (สี).
(ร้อยละ 79.2) May I close the door, please? (ร้อยละ 79) Is this a/an____or____
a/an____? It's a/an____. (ร้อยละ 78.9) Give me a/an____, please. Thank you. (ร้อยละ
78) How many____s are there? There is/are____. และ Are they____s or____s? (ร้อยละ
78.1 เท่ากัน) They are____s. (ร้อยละ 77.7) I/You/We have____. (ร้อยละ 77.5) This is
a/an____. It is (สี). (ร้อยละ 77.2) He/She has a/an____. They have a/an____. และ
The____is/are dirty/clean. (ร้อยละ 75.5 เท่ากัน) The____is/are new/old. (ร้อยละ 75.2)
There is/are____. (ร้อยละ 74.2) Today is____. (ร้อยละ 74) Touch your____. และ He/She
is happy/sad/angry. (ร้อยละ 73.6 เท่ากัน) The____is tall/short. The____s are tall/short.
(ร้อยละ 72.3) I have (จำนวน) brother (s)/sister (s). (ร้อยละ 72.2) I am happy/sad/
angry. We/They are happy/sad/angry. (ร้อยละ 70) และประโยคที่ครูใช้ในอัตราต่ำสุด
ร้อยละ 65.8 คือ How are you?

2.1.3 การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้น ป.1-ป.2 (ตารางที่ 42) พบว่า ครูชั้น ป.1-ป.2 ส่วนใหญ่ร้อยละ 74.6 ใช้วิธีซักถามนักเรียน ครูส่วนน้อยในปริมาณที่ใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 5.5 ใช้วิธีวัดความรู้สึกรักของนักเรียนในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ และร้อยละ 5 วัดความสนใจของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ เมื่อจำแนกครูตามสังกัด ครูสังกัด สปช. และ สช. วัดและประเมินผลด้วยการซักถามนักเรียนคิดเป็นร้อยละ 76.2 และ 70.6 ตามลำดับ วัดความรู้สึกรักของนักเรียนในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษคิดเป็นร้อยละ 6.9 และ 2 ตามลำดับ และวัดความสนใจของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ร้อยละ 2.3 และ 11.8 ตามลำดับ

2.1.4 ปัญหาการเรียนการสอน

สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาขาดทักษะการฟัง-พูด ครูแก้ไขด้วยการให้ออกเสียง ฟัง พูด ร้องเพลงตามครู/เทป โดยดูรูปภาพประกอบ สนทนากับนักเรียนและให้นักเรียนจับคู่สนทนากันเองด้วยประโยคภาษาอังกฤษง่ายๆ และบ่อยๆ เช่น การพูดทักทาย การเล่นเกม และครูให้คำชมเชยเมื่อนักเรียนกล้าแสดงออก

2.2 การมีและการใช้สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2

ครูผู้สอนที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการมีและการใช้สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 ตามรายการสื่อในคู่มือจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมภาษาอังกฤษของกรมวิชาการ มีจำนวน 178 คน เป็นครูชั้น ป.1 จำนวน 84 คน ครูชั้น ป.2 จำนวน 94 คน การวิเคราะห์การมีและการใช้สื่อการเรียนการสอนฯ ปรากฏผลดังนี้

2.2.1 การมีและการใช้สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1

การใช้สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของครูชั้น ป.1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 84 คน เป็นครูสังกัด สปช. ร้อยละ 61.9 และ สช. ร้อยละ 38.1 (ตารางที่ 43) พบว่า ครูใช้คู่มือจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมภาษาอังกฤษของหลายหน่วยงาน โดยร้อยละ 90.5 ใช้ของกรมวิชาการ ร้อยละ 38.1 ใช้ของ สปช. และร้อยละ 35.7 ใช้ของ สช. และหน่วยงานอื่นเท่าๆ กัน เมื่อจำแนกครูตามสังกัด ครูสังกัด สปช. และ สช. ส่วนใหญ่ใช้คู่มือจัดกิจกรรมฯ ของกรมวิชาการในปริมาณที่ใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 90.4 และ 90.6 ตามลำดับ รองลงมา ครูสังกัด สปช. ใช้คู่มือ ของ สปช. และ สช. คิดเป็นร้อยละ 32.7 และ 46.9 ตามลำดับ ครูสังกัด สช. ใช้คู่มือของหน่วยงานอื่น และ สช. คิดเป็นร้อยละ 59.4 และ 53.1 ตามลำดับ

คู่มือจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมภาษาอังกฤษชั้น ป.1 ของกรมวิชาการ ได้เสนอแนะสื่อการเรียนการสอนไว้หลากหลาย ได้แก่ เทปเพลง หุ่นมือ รูปภาพ เกมต่างๆ และของจริง เป็นต้น สื่อแต่ละประเภทดังกล่าวประกอบด้วยสื่อหลายรายการ ซึ่งครูสามารถเลือกใช้ตามความเหมาะสม ความสามารถของนักเรียน และสถานการณ์การสื่อสารในแต่ละกิจกรรม ผลการใช้สื่อปรากฏดังนี้

1) ค่าเฉลี่ยของร้อยละของการใช้สื่อการเรียนการสอนชั้น ป.1

เนื่องจากในคู่มือจัดกิจกรรมฯ ของกรมวิชาการ มีสื่อที่เสนอแนะ 9 ประเภท ในจำนวนดังกล่าวมีสื่อ 5 ประเภทที่มีมากกว่า 1 รายการ ได้แก่ ของจริง เทปเพลง รูปภาพ เกมต่างๆ และหุ่นมือ ส่วนสื่ออีก 4 ประเภทๆ ละ 1 รายการ ได้แก่ ของจำลอง (นาฬิกากระดาษ) หนังสือนิทาน/ส่งเสริมการอ่าน แบบฝึก และวีดิทัศน์ รวม 54 รายการ ซึ่งครูใช้สื่อทุกรายการในการเรียนการสอน เมื่อวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของร้อยละของการใช้สื่อแต่ละประเภทที่มีมากกว่า 1 รายการ ได้ผลดังนี้

สื่อการเรียนการสอน	ค่าเฉลี่ยของร้อยละของการใช้สื่อ
(1) ของจริง (15 รายการ)	92.3
(2) เทปเพลง (10 เพลง)	91.5
(3) รูปภาพ (19 ภาพ)	85.3
(4) เกมต่างๆ (5 เกม)	76.9
(5) หุ่นมือ (5 รายการ)	70.2

จากผลการวิเคราะห์ข้างต้น สื่อที่ครูชั้น ป.1 ใช้ในการจัดการเรียนการสอน (ภาพรวม) 5 อันดับแรก คือ สื่อประเภทของจริงสูงสุด รองลงมา คือ เทปเพลง รูปภาพ เกมต่างๆ และหุ่นมือเป็นสื่อที่ครูใช้สอนต่ำสุด

2) การมีและการใช้ของจริงเป็นสื่อในการสอนชั้น ป.1

การมีและการใช้ของจริงเป็นสื่อในการสอนชั้น ป.1 (ตารางที่ 44) สื่อของจริงที่เสนอแนะในคู่มือจัดกิจกรรมฯ ของกรมวิชาการ 15 รายการ ครูมีและนำไปใช้ในการสอนทุกรายการ โดยครูมีและใช้ปากกาและดินสอสูงสุด (ร้อยละ 92.9 เท่ากัน) รองลงมา มีและใช้กล่อง โต๊ะ เก้าอี้ และไม้บรรทัด (ร้อยละ 91.7 เท่ากัน) หนังสือ ยางลบ และดินสอสี (ร้อยละ 90.5 เท่ากัน) กระดาษสีต่างๆ (ร้อยละ 85.7) ดูกตา (ร้อยละ 83.3) ก้อนหิน (ร้อยละ 81)

ลูกบอล 2 ลูก (ร้อยละ 78.6) กล้องใบใหญ่สำหรับใส่สิ่งของ (ร้อยละ 75) สื่อของจริงที่ครูมีและใช้สอนต่ำสุด คือ กล้องใบเล็ก 5 กล้อง (ร้อยละ 72.6) ส่วนสื่อของจริงที่ครูไม่มี 3 อันดับแรก คือ ลูกบอล 2 ลูก กล้องใบเล็ก 5 กล้อง และกล้องใบใหญ่สำหรับใส่สิ่งของ (ร้อยละ 13.1 11.9 และ 10.7 ตามลำดับ)

3) การมีและการใช้เทปเพลงเป็นสื่อในการสอนชั้น ป.1

การมีและการใช้เทปเพลงเป็นสื่อในการสอนชั้น ป.1 (ตารางที่ 45) เพลงที่เสนอแนะในคู่มือจัดกิจกรรมฯ ของกรมวิชาการ 10 เพลง ครูมีและใช้ทุกเพลงในการสอน เพลงที่ครูมีและใช้สอนสูงสุด คือ Good morning to you. (ร้อยละ 96.4) รองลงมา คือ Good afternoon to you. Hello - Hi และ A B C (ร้อยละ 92.9 เท่ากัน) Goodbye. (ร้อยละ 89.3) Old McDonald (ร้อยละ 88.1) Thank you ever so much. (ร้อยละ 85.7) May I go out, please? (ร้อยละ 84.5) และ May I come in, please? (ร้อยละ 83.3) เพลงที่ครูมีและใช้สอนต่ำสุดคือ Days of the week (ร้อยละ 82.1) ส่วนเทปเพลงที่ครูไม่มี 3 อันดับแรก คือ May I come in, please? (ร้อยละ 9.6) Days of the week (ร้อยละ 8.4) และ Goodbye. Thank you ever so much. และ May I go out, please? (ร้อยละ 7.2 เท่ากัน)

4) การมีและการใช้รูปภาพเป็นสื่อในการสอนชั้น ป.1

การมีและการใช้รูปภาพเป็นสื่อในการสอนชั้น ป.1 (ตารางที่ 46) รูปภาพที่เสนอแนะในคู่มือจัดกิจกรรมฯ ของกรมวิชาการ 19 ภาพ ประกอบด้วยภาพสัตว์เลี้ยง อุปกรณ์การเรียน ตัวเลข และพยัญชนะภาษาอังกฤษ เป็นต้น ครูใช้ทุกภาพในการสอน รูปภาพที่ครูมีและใช้ในการสอนสูงสุด คือ แมว (ร้อยละ 86.9) รองลงมามีปริมาณใกล้เคียงกัน คือ ลูกไก่ เป็ด และบัตรตัวเลขที่มีรูปภาพประกอบ (ร้อยละ 85.7 เท่ากัน) วิว หนังสือ ดินสอ และแผ่นตัวอักษร A-Z (ร้อยละ 84.5 เท่ากัน) รูปภาพที่ครูมีและใช้สอนต่ำสุด คือ ภาพคนมีอาการช็อก (ร้อยละ 50) ส่วนรูปภาพที่ครูไม่มี 3 อันดับแรก คือ คนมีอาการช็อก คนแบ่งปันของกัน และครอบครัวถูกใจ (ร้อยละ 22.6 21.4 และ 19.0 ตามลำดับ)

5) การมีและการใช้เกมเป็นสื่อในการสอนชั้น ป.1

การมีและการใช้เกมเป็นสื่อในการสอนชั้น ป.1 (ตารางที่ 47) เกมที่เสนอแนะในคู่มือจัดกิจกรรมฯ ของกรมวิชาการ 5 เกม ครูมีและใช้ทุกเกมในการสอน เกมที่ครูมีและใช้ในการสอนสูงสุด คือ Simon says. (ร้อยละ 73.8) รองลงมามีปริมาณใกล้เคียงกัน คือ เกมหาตัวอักษร (ร้อยละ 66.7) เกมส่งลูกบอลและเกมส่งของ (ร้อยละ 65.5 เท่ากัน) เกมที่ครูมี

และใช้สอนต่ำสุด คือ เกมต่อภาพ (กล่อง ดินสอ และหนังสือ) (ร้อยละ 52.4) เกมที่ครูไม่มี 3 อันดับแรก คือ เกมต่อภาพ (กล่อง ดินสอ และหนังสือ) เกมส่งลูกบอล และเกมหาตัวอักษร (ร้อยละ 29.8 19.0 และ 17.9 ตามลำดับ)

6) การมีและการใช้หุ่นมือเป็นสื่อในการสอนชั้น ป.1

การมีและการใช้หุ่นมือเป็นสื่อในการสอนชั้น ป.1 (ตารางที่ 48) หุ่นมือที่เสนอแนะในคู่มือจัดกิจกรรมฯ ของกรมวิชาการ 5 รายการ ครูมีและใช้หุ่นมือทุกรายการในการสอน หุ่นมือที่ครูมีและใช้ในการสอนสูงสุด คือ Pim (ร้อยละ 64.3) รองลงมา มีปริมาณใกล้เคียงกัน คือ Pooh Kid และเด็ก 2 คน (ชาย-หญิง) (ร้อยละ 58.3 57.1 และ 56 ตามลำดับ) หุ่นมือที่ครูมีและใช้ในการสอนต่ำสุด คือ หุ่นมือผู้ใหญ่ 2 คน (ชาย-หญิง) (ร้อยละ 52.4) หุ่นมือที่ครูไม่มี 3 อันดับแรก คือ หุ่นมือผู้ใหญ่ 2 คน (ชาย, หญิง) (ร้อยละ 27.4) Kid (ร้อยละ 25) Pooh และเด็ก 2 คน (ชาย-หญิง) (ร้อยละ 23.8 เท่ากัน)

7) การมีและการใช้สื่อประเภทอื่นในการสอนชั้น ป.1

การมีและการใช้สื่อประเภทอื่นในการสอนชั้น ป.1 (ตารางที่ 49) สื่อประเภทอื่นที่เสนอแนะในคู่มือจัดกิจกรรมฯ ของกรมวิชาการ ได้แก่ ของจำลอง (นาฬิกา กระดาษ) หนังสือนิทาน/ส่งเสริมการอ่าน แบบฝึก และวิดิทัศน์ ครูมีและนำไปใช้ในการสอนทุกรายการ สื่อที่ครูมีและนำไปใช้สอนสูงสุด คือ ของจำลอง (นาฬิกากระดาษ) (ร้อยละ 75.0) รองลงมา คือ แบบฝึก (ร้อยละ 66.7) หนังสือนิทาน/ส่งเสริมการอ่าน (ร้อยละ 61.9) และวิดิทัศน์เป็นสื่อที่ครูมีและใช้สอนต่ำสุด (ร้อยละ 38.1) สื่อที่ครูไม่มี 3 อันดับแรก คือ วิดิทัศน์ (ร้อยละ 27.3) หนังสือนิทาน/ส่งเสริมการอ่าน (ร้อยละ 19) ของจำลองและแบบฝึกหัด (ร้อยละ 17.8 เท่ากัน)

2.2.2 การมีและการใช้สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.2

การใช้สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของครูชั้น ป.2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 94 คน เป็นครูสังกัด สปช. ร้อยละ 74.5 และ สช. ร้อยละ 25.5 (ตารางที่ 50) พบว่า ครูใช้คู่มือจัดกิจกรรมฯ ของหลายหน่วยงานในเวลาเดียวกัน โดยร้อยละ 91.5 ใช้ของกรมวิชาการ รองลงมาใช้ของ สช. สปช. และหน่วยงานอื่น คิดเป็นร้อยละ 44.7 42.6 และ 38.3 ตามลำดับ เมื่อจำแนกครูตามสังกัด ครูสังกัด สปช. ร้อยละ 98.6 และครูสังกัด สช. ร้อยละ 70.8 ใช้คู่มือจัดกิจกรรมฯ ของกรมวิชาการ รองลงมาครูสังกัด สปช. ร้อยละ 42.9 และครูสังกัด สช. ร้อยละ 66.7 ใช้คู่มือจัดกิจกรรมฯ ของหน่วยงานของตนเอง

คู่มือจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมภาษาอังกฤษชั้น ป.2 ของกรมวิชาการ ได้เสนอแนะสื่อหลากหลาย ได้แก่ เทปเพลง หุ่นมือ ของจริง และรูปภาพ เกมต่างๆ สื่อแต่ละประเภทประกอบด้วยสื่อหลายรายการ ซึ่งครูสามารถเลือกใช้ตามความเหมาะสม ความสามารถของนักเรียน และสถานการณ์การสื่อสารในแต่ละกิจกรรม ผลการใช้สื่อปรากฏดังนี้

1) ค่าเฉลี่ยของร้อยละของการใช้สื่อการเรียนการสอนชั้น ป.2

เนื่องจากในคู่มือจัดกิจกรรมฯ ของกรมวิชาการ มีสื่อที่เสนอแนะ 5 ประเภท ได้แก่ เทปเพลง หุ่นมือ ของจริง รูปภาพ และเกมต่างๆ สื่อแต่ละประเภทมีมากกว่า 1 รายการ รวม 153 รายการ ซึ่งครูใช้สื่อทุกรายการในการเรียนการสอน เมื่อวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของร้อยละของการใช้สื่อแต่ละประเภท ได้ผลดังนี้

สื่อการเรียนการสอน	ค่าเฉลี่ยของร้อยละของการใช้สื่อ
(1) เทปเพลง (8 เพลง)	79.8
(2) หุ่นมือ (4 รายการ)	68.4
(3) ของจริง (26 รายการ)	73.6
(4) รูปภาพ (94 ภาพ)	69.1
(5) เกมต่างๆ (20 เกม)	65.2

จากผลการวิเคราะห์ข้างต้น สื่อที่ครูชั้น ป.2 ใช้ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในภาพรวม คือ เทปเพลงสูงสุด รองลงมา คือ หุ่นมือ ของจริง รูปภาพ และเกมต่างๆ เป็นสื่อที่ครูใช้สอนต่ำสุด

2) การมีและการใช้เทปเพลงเป็นสื่อในการสอนชั้น ป.2

การมีและการใช้เทปเพลงเป็นสื่อในการสอนชั้น ป.2 (ตารางที่ 51) เพลงที่เสนอแนะในคู่มือจัดกิจกรรมฯ ของกรมวิชาการ เป็นเพลงของชั้น ป.1 มี 3 เพลง คือ เพลง ABC Good morning to you. และ Days of the week และเพลงใหม่ 5 เพลง รวม 8 เพลง ครูมีและใช้ทุกเพลงในการสอน เพลงที่ครูมีและใช้สอนสูงสุด คือ เพลง ABC (ร้อยละ 95.7) รองลงมา Good morning to you. (ร้อยละ 92.6) เพลง Good morning. (ร้อยละ 91.5) Days of the week (ร้อยละ 74.5) และใช้เพลงต่อไปนี้ในการสอนในปริมาณใกล้เคียงกัน คือ เพลง Ten little Indian boys (ร้อยละ 67) Tall and short (ร้อยละ 66) Is this a bird? และ English Rock (ร้อยละ 64.9 เท่ากัน) เพลงที่ครูไม่มี 3 อันดับแรก คือ Is this a Bird? Ten little Indian boys และ Tall and short (ร้อยละ 18.1 14.9 และ 13.8 ตามลำดับ)

3) การมีและการใช้หุ่นมือในการสอนชั้น ป.2

การมีและการใช้หุ่นมือเป็นสื่อในการสอนชั้น ป.2 (ตารางที่ 52) หุ่นมือที่เสนอแนะในคู่มือจัดกิจกรรมฯ ของกรมวิชาการ 4 รายการ ครูมีและใช้ทุกรายการในการสอน หุ่นมือที่ครูมีและใช้สอนสูงสุด คือ หุ่นมือ Pim (ร้อยละ 66) รองลงมา Pooh (ร้อยละ 63.8) Kid (ร้อยละ 60.6) และหุ่นมือชาวต่างประเทศ 4-5 ตัว (ร้อยละ 48.9) หุ่นมือที่ครูไม่มี 3 อันดับแรก คือ หุ่นมือชาวต่างประเทศ 4-5 ตัว Kid และ Pooh (ร้อยละ 27.6 26.6 และ 24.4 ตามลำดับ)

4) การมีและการใช้ของจริงเป็นสื่อในการสอนชั้น ป.2

การมีและการใช้ของจริงเป็นสื่อในการสอนชั้น ป.2 (ตารางที่ 53) ของจริงที่เสนอแนะในคู่มือจัดกิจกรรมฯ ของกรมวิชาการ รวม 26 รายการ เกี่ยวกับอุปกรณ์ในห้องเรียน อุปกรณ์การเรียน และอุปกรณ์ที่ใช้ในการรับประทานอาหาร เป็นต้น ครูมีและใช้ทุกรายการในการสอน โดยใช้โต๊ะเรียนและเก้าอี้สูงสุด (ร้อยละ 95.7 เท่ากัน) รองลงมา คือ หน้าต่างและดินสอ (ร้อยละ 94.7 เท่ากัน) โต๊ะและปากกา (ร้อยละ 93.6 เท่ากัน) กระดานดำ (ร้อยละ 92.6) หนังสือ 1 เล่ม และไม้บรรทัด (ร้อยละ 91.5 เท่ากัน) ยางลบ (ร้อยละ 89.4) ประดู่ (ร้อยละ 88.3) หนังสือ 5 เล่ม และปฏิทิน (ร้อยละ 87.2 เท่ากัน) ช้อน (ร้อยละ 83) และส้อม (ร้อยละ 81.9) สื่อที่ครูมีและใช้ต่ำสุด คือ แผ่นโฟมหุ้มด้วยผ้าสักหลาด 1 แผ่น (ร้อยละ 17) ของจริงที่ครูไม่มี 3 อันดับแรก คือ แผ่นโฟมหุ้มด้วยผ้าสักหลาด 1 แผ่น กล่องสี่เหลี่ยมมีภาพแสดงลักษณะอ้วนผอมติดอยู่ที่ 6 ด้าน และแผ่นโฟม (ร้อยละ 36.1 30.9 และ 27.6 ตามลำดับ)

5) การมีและการใช้รูปภาพเป็นสื่อในการสอนชั้น ป.2

การมีและการใช้รูปภาพเป็นสื่อในการสอนชั้น ป.2 (ตารางที่ 54) รูปภาพที่เสนอแนะในคู่มือจัดกิจกรรมฯ ของกรมวิชาการ รวม 94 ภาพ เกี่ยวกับผลไม้ สัตว์ต่างๆ อุปกรณ์การเรียน คน อวัยวะของคน เครื่องนุ่งห่ม และบัตรภาพอื่นๆ ครูใช้ทุกภาพในการสอน กลุ่มรูปภาพที่ครูมีและใช้ในอัตราสูง ได้แก่ กลุ่มภาพผลไม้และสัตว์เลี้ยง และใช้ในอัตราต่ำ คือ กลุ่มภาพเครื่องนุ่งห่ม เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่าสื่อประเภทรูปภาพที่ครูมีและนำไปใช้ในการสอนสูงสุด คือ ส้มและกล้วย (ร้อยละ 91.5 เท่ากัน) รูปภาพที่ครูมีและใช้สอนต่ำสุด คือ กล่องสีขาวหลายใบ (ร้อยละ 33) รูปภาพที่ครูไม่มี 3 อันดับแรก คือ กล่องสีขาวหลายใบ (ร้อยละ 42.6) ข้าง 1 โขลง และกระเป๋าสีดำหลายใบ (ร้อยละ 38.3 เท่ากัน) รายละเอียดการมีและการใช้สื่อรูปภาพแต่ละประเภท ปรากฏผลดังนี้

รูปภาพผลไม้ที่ครูมีและนำไปใช้ในการสอนสูงสุด คือ ส้มและกล้วย (ร้อยละ 91.5 เท่ากัน) รองลงมา คือ แอปเปิ้ล 1 ผล และมะม่วง (ร้อยละ 89.4 เท่ากัน) มะละกอ (ร้อยละ 88.3) ทูเรียน (ร้อยละ 86.2) รูปภาพที่ครูมีและนำไปใช้ในการสอนต่ำสุด คือ แอปเปิ้ลหลายผล (ร้อยละ 80.9)

รูปภาพสัตว์ที่ครูมีและนำไปใช้ในการสอนสูงสุด คือ แมว สุนัข 1 ตัว และช้าง (ร้อยละ 89.4 เท่ากัน) รองลงมามีปริมาณใกล้เคียงกัน คือ หมู วัว กบ และมด (ร้อยละ 88.3 เท่ากัน) นกและเป็ด (ร้อยละ 87.2 เท่ากัน) หนู (ร้อยละ 86.2) และปลา (ร้อยละ 83) ภาพสัตว์ที่ครูมีและใช้สอนต่ำสุด คือ ช้างสีดำ 1 เชือก และช้าง 1 ไหลง (ร้อยละ 40.4 เท่ากัน)

รูปภาพอุปกรณ์การเรียนที่ครูมีและนำไปใช้ในการสอนสูงสุด คือ ปากกา อยู่ใต้หนังสือ (ร้อยละ 62.8) รองลงมา คือ หนังสืออยู่บนกล่อง (ร้อยละ 56.4) ภาพอุปกรณ์การเรียนที่ครูมีและนำไปใช้ในการสอนต่ำสุด คือ บัตรภาพปากกา ดินสอ สมุด ไม้บรรทัด ยางลบ กระเป๋ (ร้อยละ 46.8)

รูปภาพคนที่ครูมีและนำไปใช้ในการสอนสูงสุด คือ เด็กผู้ชายและผู้ใหญ่ (ชาย) (ร้อยละ 62.8 เท่ากัน) รองลงมา คือ ผู้ใหญ่ (หญิง) และผู้หญิงอ้วน (ร้อยละ 60.6 เท่ากัน) ภาพคนที่ครูมีและนำไปใช้สอนต่ำสุด คือ คนแสดงความรู้สึกต่างๆ (ร้อยละ 44.7)

รูปภาพเกี่ยวกับอวัยวะต่างๆ ของคนที่ครูมีและนำไปใช้ในการสอนสูงสุด คือ จมูกและศีรษะ (ร้อยละ 69.1 เท่ากัน) รองลงมา คือ คอ หู และเท้า (ร้อยละ 68.1 เท่ากัน) ภาพอวัยวะของคนที่ครูมีและนำไปใช้สอนต่ำสุดคือ ขา (ร้อยละ 53.2)

รูปภาพเกี่ยวกับเครื่องนุ่งห่มที่ครูมีและนำไปใช้ในการสอนสูงสุด คือ เสื้อสีฟ้า 1 ตัว (ร้อยละ 59.6) รองลงมา คือ กระโปรงสีแดง 1 ตัว กระโปรงสีแดง 2 ตัว และ กระโปรงสีส้ม 4 ใบ (ร้อยละ 42.6 เท่ากัน) ภาพเครื่องนุ่งห่มที่ครูมีและใช้สอนต่ำสุด คือ เสื้อสีขาว 3 ตัว (ร้อยละ 36.2)

บัตรภาพอื่นๆ ที่ครูมีและนำไปใช้ในการสอนสูงสุด คือ ภาพต่อจตุรูปเด็ก และตัวอักษร A-Z (ร้อยละ 79.8) รองลงมา คือ ภาพให้นักเรียนวาดต่อเติม แผ่นภาพที่สัมพันธ์กับตัวอักษร A-Z และภาพคนสัญชาติต่างๆ (ร้อยละ 78.7 75.5 และ 71.3 ตามลำดับ) บัตรภาพที่ครูมีและนำไปใช้สอนต่ำสุด คือ กล่องสีขาวหลายใบ (ร้อยละ 33)

6) การมีและการใช้เกมเป็นสื่อในการสอนชั้น ป.2

การมีและการใช้เกมเป็นสื่อในการสอนชั้น ป.2 (ตารางที่ 55) เกมที่เสนอแนะในคู่มือจัดกิจกรรมฯ ของกรมวิชาการ 20 เกม ครูใช้ทุกเกมในการสอน เกมที่ครูร้อยละ 60-70 มีและใช้เป็นสื่อในการสอนสูงสุด คือ เกมทำตามคำสั่งและเกมฝึกออกเสียง (ร้อยละ 68.1 เท่ากัน) รองลงมามีปริมาณใกล้เคียงกัน คือ เกมทายภาพ (ร้อยละ 63.9) เกมแข่งขันบอกตัวอักษร (ร้อยละ 63.8) เกมที่ครูมีและนำไปใช้ในการสอนต่ำสุด คือ เกมจับหลักและเกมทายความรู้สึก (ร้อยละ 45.7 เท่ากัน) ส่วนเกมที่ครูไม่มี 3 อันดับแรก คือ เกมจับหลัก (ร้อยละ 30.8) เกมต่อภาพสัตว์ (ร้อยละ 29.8) และเกมของของใคร เกมต่อภาพผลไม้ และเกมโยนกลอง (ร้อยละ 28.7 เท่ากัน)

2.3 การใช้สื่อประเภทอื่นนอกเหนือจากที่กำหนดในคู่มือจัดกิจกรรมฯ

ในเรื่องนี้มีครูสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 ให้ข้อมูลจำนวน 181 คน เกี่ยวกับการมีและการนำสื่อประเภทอื่นนอกเหนือจากที่กำหนดในคู่มือจัดกิจกรรมฯ ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ เอกสารหลักสูตร 6 รายการ วัสดุ 4 รายการ อุปกรณ์ 6 รายการ ห้องปฏิบัติการทางภาษา และบทเรียนสำเร็จรูป โดยแบ่งสภาพการมีและการใช้สื่อเป็น 4 ระดับ คือ มีสื่อแต่ไม่ใช้ มีสื่อ-ใช้น้อย มีสื่อ-ใช้ปานกลาง และมีสื่อ-ใช้มาก (ตารางที่ 56) ผลปรากฏดังนี้

สื่อประเภทเอกสารหลักสูตรที่ครูมีและนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.52-2.65$) มี 2 รายการ จาก 6 รายการ คือ หลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2539 ($\bar{X} = 2.65$) และคู่มือจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมภาษาอังกฤษชั้น ป.1 ของกรมวิชาการ ($\bar{X} = 2.52$) และใช้ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.90-2.39$) มี 4 รายการ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ คู่มือจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมภาษาอังกฤษชั้น ป.2 ($\bar{X} = 2.39$) แบบฝึกเตรียมความพร้อมภาษาอังกฤษชั้น ป.1 ($\bar{X} = 2.05$) และแบบฝึกเตรียมความพร้อมภาษาอังกฤษชั้น ป.2 ของกรมวิชาการ ($\bar{X} = 1.90$) รวมทั้งหนังสือส่งเสริมการอ่าน ($\bar{X} = 1.52$)

สื่อประเภทวัสดุที่ครูมีและนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.68-2.07$) มี 2 รายการ จาก 4 รายการ คือ แถบบันทึกเสียง ($\bar{X} = 2.07$) และวัสดุที่เกี่ยวกับภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 1.68$) ส่วนอีก 2 รายการเป็นวัสดุที่ครูมีแต่ใช้น้อย คือ วีดิทัศน์ ($\bar{X} = 1.49$) และซีดีรอม ($\bar{X} = 1.10$)

สื่อประเภทอุปกรณ์ที่ครูมีและนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.60-1.80$) มี 3 รายการ จาก 6 รายการ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ เครื่องบันทึกเสียงและวิทยุ ($\bar{X} = 1.80$ เท่ากัน) โทรทัศน์ ($\bar{X} = 1.60$) ส่วนอุปกรณ์อีก 3 รายการที่ครูมีแต่ใช้น้อย เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ เครื่องวิทยุทัศน์ คอมพิวเตอร์ และเครื่องซีดีรอม ($\bar{X} = 1.26$ 1.03 และ 0.91 ตามลำดับ)

สำหรับห้องปฏิบัติการทางภาษานั้น โรงเรียนมีแต่ครูพานักเรียนไปใช้น้อย ($\bar{X} = 1.17$) และบทเรียนสำเร็จรูปก็เช่นเดียวกัน มีแต่ใช้น้อย ($\bar{X} = 1.04$)

เมื่อจำแนกคุณภาพโรงเรียน พบว่า ครูใช้สื่อประเภทเอกสารมากกว่าสื่อประเภทอื่น โดยครูในโรงเรียนดีเยี่ยมมีและใช้สื่อในระดับมาก คือ หลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2539 ($\bar{X} = 2.74$) ขณะที่ครูในโรงเรียนปานกลางใช้คู่มือจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมฯ ชั้น ป.1 ($\bar{X} = 2.53$) และครูในโรงเรียนควรพัฒนาใช้หลักสูตรฯ ($\bar{X} = 2.83$) คู่มือจัดกิจกรรมฯ ชั้น ป.1 ($\bar{X} = 2.51$) และชั้น ป.2 ($\bar{X} = 2.62$) ส่วนสื่อประเภทอื่นที่ครูในโรงเรียนดีเยี่ยม ปานกลาง และควรพัฒนา มีแต่ใช้น้อย ได้แก่ ซีดีรอม ($\bar{X} = 1.04-1.18$) เครื่องวิทยุทัศน์ ($\bar{X} = 1.12-1.37$) คอมพิวเตอร์ ($\bar{X} = 0.78-1.48$) เครื่องซีดีรอม ($\bar{X} = 0.71-1.26$) ห้องปฏิบัติการทางภาษา ($\bar{X} = 0.87-1.38$) และบทเรียนสำเร็จรูป ($\bar{X} = 0.85-1.23$)

2.4 พฤติกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของครูและนักเรียนชั้น ป.1-ป.2 นั้น ใช้การสังเกตการเรียนการสอนชั้นละ 1 ห้อง รวม 2 ห้องต่อโรงเรียน โดยกระจายการเก็บข้อมูล จำนวน 4 ครั้ง แต่ละครั้งห่างกันประมาณ 1 เดือน (มิถุนายน-กันยายน 2540) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมพฤติกรรมการเรียนการสอนในกิจกรรมต่างๆ มากที่สุด ทั้งนี้มีผู้สังเกต 2 คนต่อครั้ง ใช้เวลาสังเกตครั้งละประมาณ 1-3 คาบ (คาบละ 20 นาที) ขึ้นกับตารางสอนของโรงเรียน โดยบันทึกพฤติกรรมที่เกิดขึ้นตามประเด็นที่กำหนดเป็นช่วง ช่วงละ 5 นาที ตลอดการจัดกิจกรรม แล้วนำผลของผู้สังเกต 2 คน มาตรวจสอบและสรุป 1 ชุดต่อชั้นต่อครั้ง

ประเด็นที่สังเกต ได้แก่ รายการพฤติกรรมครู พฤติกรรมนักเรียน และพฤติกรรมระหว่างครูกับนักเรียน โดยการวิเคราะห์พฤติกรรมต่างๆ ของครูและนักเรียนที่เกิดขึ้นตั้งแต่เริ่มต้นจนจบการสังเกตแต่ละครั้ง ผู้สังเกตจะซีดรอยคะแนนทุกพฤติกรรมที่พบ โดย 1 ซีดรอยคะแนนคือ 1 รายการพฤติกรรมที่เกิดขึ้นทุกๆ ช่วง 5 นาที แม้ว่าพฤติกรรมนั้นจะเกิดขึ้น

หลายครั้งในแต่ละช่วง 5 นาที ก็ขึ้นรอยคะแนนเพียงครั้งเดียว ผลการสังเกตการเรียนการสอนสรุปได้ดังนี้

2.4.1 พฤติกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1 (ตารางที่ 57)

1) พฤติกรรมการสอนของครูชั้น ป.1

ในคาบเรียนที่ 1 พฤติกรรมของครูส่วนใหญ่ในช่วง 5 นาทีแรก คือ ทักทายนักเรียนด้วยคำภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 75.3) ในช่วง 5 นาทีที่ 2 ครูออกเสียงภาษาอังกฤษให้นักเรียนฟังเป็นตัวอย่าง (ร้อยละ 12.4) ในช่วง 5 นาทีที่ 3 ครูอธิบายวิธีเล่นเกมให้นักเรียนดู (ร้อยละ 11.9) และในช่วง 5 นาทีที่ 4 ครูทดสอบนักเรียนโดยไม่ใช้แบบทดสอบ (ร้อยละ 6.2)

ในคาบเรียนที่ 2 พฤติกรรมของครูส่วนใหญ่ในช่วง 5 นาทีแรก คือ ทบทวนบทเรียนเพื่อนำเข้าสู่บทเรียนใหม่ (ร้อยละ 43.3) ในช่วง 5 นาทีที่ 2 ครูอธิบาย/สนทนากับนักเรียนด้วยภาษาไทย (ร้อยละ 18.6) ในช่วง 5 นาทีที่ 3 ครูอธิบายคำศัพท์/ประโยคในบทเรียน (ร้อยละ 8.6) และในช่วง 5 นาทีที่ 4 ครูให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียน (ร้อยละ 4.3)

ในคาบเรียนที่ 3 พฤติกรรมของครูส่วนใหญ่ในช่วง 5 นาทีแรก คือ ทบทวนบทเรียนเพื่อนำเข้าสู่บทเรียนใหม่ (ร้อยละ 34.8) ในช่วง 5 นาทีที่ 2 ครูทักทายนักเรียนด้วยคำภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 11.4) ในช่วง 5 นาทีที่ 3 ครูอธิบาย/สนทนากับนักเรียนด้วยภาษาไทย (ร้อยละ 17.1) และในช่วง 5 นาทีที่ 4 ครูอธิบายวิธีเล่นเกมให้นักเรียนดู (ร้อยละ 7.6)

2) พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้น ป.1

ในคาบเรียนที่ 1 พฤติกรรมของนักเรียนส่วนใหญ่ในช่วง 5 นาทีแรก คือ พูดภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารกับครู (ร้อยละ 74.3) ในช่วง 5 นาทีที่ 2 นักเรียนพูดภาษาอังกฤษตามครู (ร้อยละ 12.9) ในช่วง 5 นาทีที่ 3 นักเรียนพูดภาษาอังกฤษกับเพื่อนในชั้นเรียน แนะนำตนเอง/แนะนำผู้อื่น และพูดภาษาอังกฤษตามครู (ร้อยละ 7.6 เท่ากัน) และในช่วง 5 นาทีที่ 4 นักเรียนพูดภาษาอังกฤษตามครูอีกครั้งหนึ่ง (ร้อยละ 11.4)

ในคาบเรียนที่ 2 พฤติกรรมของนักเรียนส่วนใหญ่ในช่วง 5 นาทีแรก คือ นักเรียนพูดและแสดงท่าทางประกอบ (ร้อยละ 29) ในช่วง 5 นาทีที่ 2 นักเรียนร้องเพลงตามเทปหรือตามครู (ร้อยละ 15.2) ในช่วง 5 นาทีที่ 3 นักเรียนพูดภาษาอังกฤษกับเพื่อน

ในชั้นเรียนและเล่นเกม (ร้อยละ 5.7 เท่ากัน) และในช่วง 5 นาทีที่ 4 นักเรียนทำแบบฝึกหัด (ร้อยละ 16.2)

ในคาบเรียนที่ 3 พฤติกรรมของนักเรียนส่วนใหญ่ในช่วง 5 นาทีแรก คือ นักเรียนทำแบบฝึกหัด (ร้อยละ 28.5) ในช่วง 5 นาทีที่ 2 นักเรียนร้องเพลงตามเทปหรือตามครู (ร้อยละ 13.8) และในช่วง 5 นาทีที่ 3 และ 4 นักเรียนถูกทดสอบด้วยการปฏิบัติ (ร้อยละ 11.4 และ 3.8 ตามลำดับ)

3) พฤติกรรมการเรียนการสอนระหว่างครูกับนักเรียนชั้น ป.1

ในคาบเรียนที่ 1 พฤติกรรมส่วนใหญ่ระหว่างครูกับนักเรียนในช่วง 5 นาทีแรก และ 5 นาทีที่ 2 คือ ครูซักถามนักเรียนเป็นภาษาไทย (ร้อยละ 45.7 และ 20 ตามลำดับ) ในช่วง 5 นาทีที่ 3 ครูซักถามเป็นภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 15.7) และในช่วง 5 นาทีที่ 4 ครูและนักเรียนแสดงท่าทางประกอบเพลงร่วมกัน (ร้อยละ 5.2)

ในคาบเรียนที่ 2 พฤติกรรมส่วนใหญ่ระหว่างครูกับนักเรียนในช่วง 5 นาทีแรก คือ ครูและนักเรียนแสดงท่าทางประกอบเพลงร่วมกัน (ร้อยละ 27.1) ในช่วง 5 นาทีที่ 2 ใช้สื่อการเรียนการสอนร่วมกัน (ร้อยละ 17.1) ในช่วง 5 นาทีที่ 3 และ 4 ครูซักถามนักเรียนเป็นภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 10 และ 3.3 ตามลำดับ)

ในคาบเรียนที่ 3 พฤติกรรมส่วนใหญ่ระหว่างครูกับนักเรียนในช่วง 5 นาทีแรก คือ ครูและนักเรียนแสดงท่าทางประกอบเพลงร่วมกัน (ร้อยละ 26.2) ในช่วง 5 นาทีที่ 2 ฝึกออกเสียงพร้อมกัน (ร้อยละ 8.6) ในช่วง 5 นาทีที่ 3 ครูซักถามเป็นภาษาไทย (ร้อยละ 16.7) และช่วง 5 นาทีที่ 4 ครูซักถามเป็นภาษาไทย และนักเรียนสนทนาโต้ตอบเป็นภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 1.9 เท่ากัน)

2.4.2 พฤติกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.2 (ตารางที่ 58)

1) พฤติกรรมการสอนของครูชั้น ป.2

ในคาบเรียนที่ 1 พฤติกรรมของครูส่วนใหญ่ในช่วง 5 นาทีแรก คือ ทักทายนักเรียนด้วยคำภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 78.9) ในช่วง 5 นาทีที่ 2 ครูออกเสียงภาษาอังกฤษให้นักเรียนฟังเป็นตัวอย่าง (ร้อยละ 17.9) ในช่วง 5 นาทีที่ 3 ครูอธิบายเรื่องราวจากภาพให้นักเรียนฟัง (ร้อยละ 11.6) และในช่วง 5 นาทีที่ 4 ครูอธิบายคำศัพท์/ประโยคในบทเรียน (ร้อยละ 8.8)

ในคาบเรียนที่ 2 พฤติกรรมของครูส่วนใหญ่ในช่วง 5 นาทีแรก คือ ทบทวนบทเรียนเพื่อนำเข้าสู่วิชาเรียนใหม่ (ร้อยละ 34.6) ในช่วง 5 นาทีที่ 2 ครูชมเชย/ให้กำลังใจ/กระตุ้นให้นักเรียนแสดงออก (ร้อยละ 20.3) ในช่วง 5 นาทีที่ 3 ครูอธิบาย/สนทนากับนักเรียนด้วยภาษาไทย (ร้อยละ 7.2) และในช่วง 5 นาทีที่ 4 ครูชมเชย/ให้กำลังใจ/กระตุ้นให้นักเรียนแสดงออก (ร้อยละ 3.6)

ในคาบเรียนที่ 3 พฤติกรรมของครูส่วนใหญ่ในช่วง 5 นาทีแรก คือ ทบทวนบทเรียนเพื่อนำเข้าสู่วิชาเรียนใหม่ (ร้อยละ 27.9) ในช่วง 5 นาทีที่ 2 ครูสนทนากับนักเรียนด้วยภาษาอังกฤษประโยคง่ายๆ (ร้อยละ 10.4) ในช่วง 5 นาทีที่ 3 ครูฟังนักเรียนพูด (ร้อยละ 15.1) และในช่วง 5 นาทีที่ 4 ครูอธิบายวิธีเล่นเกมให้นักเรียนดู (ร้อยละ 7.2)

2) พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้น ป.2

ในคาบเรียนที่ 1 พฤติกรรมของนักเรียนส่วนใหญ่ในช่วง 5 นาทีแรก คือ พูดภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารกับครู (ร้อยละ 61.4) ในช่วง 5 นาทีที่ 2 3 และ 4 นักเรียนพูดภาษาอังกฤษตามครู (ร้อยละ 16.7 8.8 และ 9.2 ตามลำดับ)

ในคาบเรียนที่ 2 พฤติกรรมของนักเรียนส่วนใหญ่ในช่วง 5 นาทีแรก คือ ร้องเพลงตามเทปหรือตามครู/ถูกทดสอบด้วยการปฏิบัติ (ร้อยละ 26.3 เท่ากัน) ในช่วง 5 นาทีที่ 2 นักเรียนฟังอย่างตั้งใจ (ร้อยละ 19.1) ในช่วง 5 นาทีที่ 3 นักเรียนทำแบบฝึกหัด (ร้อยละ 5.6) และในช่วง 5 นาทีที่ 4 นักเรียนร้องเพลงตามเทปหรือตามครู (ร้อยละ 4.4)

ในคาบเรียนที่ 3 พฤติกรรมของนักเรียนส่วนใหญ่ในช่วง 5 นาทีแรก คือ ร้องเพลงตามเทปหรือตามครู (ร้อยละ 25.9) ในช่วง 5 นาทีที่ 2 นักเรียนพูดภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารกับครู/ถูกทดสอบด้วยการปฏิบัติ (ร้อยละ 6 เท่ากัน) ในช่วง 5 นาทีที่ 3 นักเรียนฟังอย่างตั้งใจ (ร้อยละ 15.5) และในช่วง 5 นาทีที่ 4 นักเรียนพูดภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารกับครู ร้องเพลงและแสดงท่าทางประกอบเพลง (ร้อยละ 2 เท่ากัน)

3) พฤติกรรมการเรียนการสอนระหว่างครูกับนักเรียนชั้น ป.2

ในคาบเรียนที่ 1 พฤติกรรมส่วนใหญ่ระหว่างครูกับนักเรียนในช่วง 5 นาทีแรก คือ ฝึกออกเสียงภาษาอังกฤษพร้อมกัน (ร้อยละ 37.5) ในช่วง 5 นาทีที่ 2 ครูซักถามนักเรียนเป็นภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 18.7) ในช่วง 5 นาทีที่ 3 ครูซักถามนักเรียนเป็นภาษาไทยและฝึกออกเสียงพร้อมกัน (ร้อยละ 8 เท่ากัน) และฝึกออกเสียงพร้อมกันอีกครั้ง ในช่วง 5 นาทีสุดท้าย (ร้อยละ 4.8)

) ในคาบเรียนที่ 2 พฤติกรรมส่วนใหญ่ระหว่างครูกับนักเรียนในช่วง 5 นาทีแรก คือ ร้องเพลงพร้อมกัน (ร้อยละ 31.8) ในช่วง 5 นาทีที่ 2 ใช้สื่อการเรียนการสอนร่วมกัน (ร้อยละ 19.5) ในช่วง 5 นาทีที่ 3 ครูซักถามนักเรียนเป็นภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 9.2) และร้องเพลงพร้อมกันอีกครั้งในช่วง 5 นาทีสุดท้าย (ร้อยละ 4)

ในคาบเรียนที่ 3 พฤติกรรมส่วนใหญ่ระหว่างครูกับนักเรียนในช่วง 5 นาทีแรก คือ ร้องเพลงร่วมกัน (ร้อยละ 26.3) ในช่วง 5 นาทีที่ 2 ฝึกออกเสียงพร้อมกันและใช้สื่อการเรียนการสอนร่วมกัน (ร้อยละ 6.8 เท่ากัน) ในช่วง 5 นาทีที่ 3 ทำกิจกรรมร่วมกันและใช้สื่อการเรียนการสอนร่วมกัน (ร้อยละ 13.5 เท่ากัน) และในช่วง 5 นาทีที่ 4 ครูและนักเรียนสนทนาโต้ตอบเป็นภาษาอังกฤษและแสดงท่าทางประกอบเพลงร่วมกัน (ร้อยละ 2 เท่ากัน)

2.5 การเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้น ป.1-ป.2

จากการวิเคราะห์ผลการสัมภาษณ์นักเรียนชั้น ป.1-ป.2 จำนวน 4,425 คน เกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติภาษาอังกฤษ และจากแบบสอบถามของผู้ปกครองเกี่ยวกับการช่วยเหลือบุตรหลานในการเรียนภาษาอังกฤษ ปรากฏผลดังนี้

2.5.1 การฝึกปฏิบัติภาษาอังกฤษ

การฝึกปฏิบัติภาษาอังกฤษของนักเรียน (ตารางที่ 59) พบว่า ในช่วงไมเรียนภาษาอังกฤษ ครูจัดกิจกรรมให้นักเรียนชั้น ป.1-ป.2 ฝึกปฏิบัติอย่างหลากหลาย รวม 15 รายการ มีทั้งกิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติแล้วชอบ/ไม่ชอบ และไม่ปฏิบัติ ดังนี้

กิจกรรมที่นักเรียนฝึกปฏิบัติแล้วชอบ มีทุกกิจกรรม (ร้อยละ 41.1-88.9) เรียงจากชอบมากไปน้อย คือ

- (1) ร้องเพลงตามครู/เทป (ร้อยละ 88.9)
- (2) ฝึกเรียกชื่อสิ่งต่างๆ/ระบายสี/วาดภาพ (ร้อยละ 81.5 เท่ากัน)
- (3) พูดคำ/ประโยคตามครู (ร้อยละ 81.2)
- (4) ทำแบบฝึกหัด (ร้อยละ 80.2)
- (5) พูดโต้ตอบกับครู (ร้อยละ 79.8)
- (6) แสดงท่าทางประกอบเพลง (ร้อยละ 78.7)
- (7) พูดโต้ตอบกับเพื่อน/เล่นเกม (ร้อยละ 74.9 เท่ากัน)
- (8) ฟังภาษาอังกฤษจากเทป (ร้อยละ 74)
- (9) จับคู่ฝึกถาม-ตอบ (ร้อยละ 69.1)

- (10) แสดงบทบาทสมมติ (ร้อยละ 45.6)
 - (11) ดุวิดิทัศน์ เช่น การ์ตูนภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 45.1)
 - (12) เล่นิทานประกอบรูปภาพ (ร้อยละ 44.7)
 - (13) วาดภาพและสลับกันเปรียบเทียบกับเพื่อน (ร้อยละ 41.1)
- กิจกรรมที่นักเรียนฝึกปฏิบัติแล้วไม่ชอบ มีทุกกิจกรรม (ร้อยละ 2.2-8.4)

เรียงจากไม่ชอบมากไปน้อย 5 อันดับแรก คือ

- (1) ฟังภาษาอังกฤษจากเทป (ร้อยละ 8.4)
- (2) พูดคำ/ประโยคตามครู (ร้อยละ 7.6)
- (3) จับคู่ฝึกถาม-ตอบ (ร้อยละ 6.8)
- (4) พูดโต้ตอบกับครู (ร้อยละ 5.8)
- (5) พูดโต้ตอบกับเพื่อน (ร้อยละ 5)

กิจกรรมที่นักเรียนมากกว่าร้อยละ 25 ระบุว่าครูไม่จัดให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ เรียงจากมากไปน้อย คือ

- (1) ให้นักเรียนวาดภาพและสลับกันเปรียบเทียบกับเพื่อน (ร้อยละ 34.1)
- (2) ดุวิดิทัศน์ เช่น การ์ตูนภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 29.2)
- (3) เล่นิทานประกอบรูปภาพ (ร้อยละ 28.4)
- (4) แสดงบทบาทสมมติ (ร้อยละ 27.7)

นอกจากนักเรียนจะเรียนภาษาอังกฤษในห้องเรียนตามปกติแล้ว ยังได้เรียนนอกห้องเรียนด้วย (ตารางที่ 60) โดยครูส่วนใหญ่ได้นำนักเรียนไปเรียนที่ห้องปฏิบัติการทางภาษา (ร้อยละ 29.2) รองลงมา ห้องสมุด (ร้อยละ 21) ใต้ต้นไม้ (ร้อยละ 19.4) สนามในโรงเรียน (ร้อยละ 18.2) ห้องโสตทัศนูปกรณ์ (ร้อยละ 14.6) ห้องคอมพิวเตอร์ (ร้อยละ 12.8) และศูนย์หนังสือ (ร้อยละ 9) โดยครูสังกัด สปช. นำนักเรียนไปเรียนที่ห้องปฏิบัติการทางภาษามากกว่าครูสังกัด สช. (ร้อยละ 34.2 และ 18.1 ตามลำดับ) ขณะที่ครูสังกัด สช. นำนักเรียนไปเรียนที่ห้องคอมพิวเตอร์มากกว่าครูสังกัด สปช. (ร้อยละ 24.3 และ 7.6 ตามลำดับ) รวมทั้งห้องสมุด (ร้อยละ 27.6 และ 18 ตามลำดับ) และศูนย์หนังสือ (ร้อยละ 14.3 และ 6.7 ตามลำดับ)

2.5.2 การช่วยเหลือบุตรหลานในการเรียนภาษาอังกฤษ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลของบุคคลในชุมชน จำนวน 3,506 คน (ตารางที่ 61-62) พบว่าชุมชนส่วนใหญ่ร้อยละ 94.6 ช่วยเหลือบุตรหลานในการเรียนภาษาอังกฤษ ในจำนวนดังกล่าวช่วยเหลือด้วยการดูแลให้ทำการบ้านสูงสุด (ร้อยละ 64.7) รองลงมา คือ ช่วยแนะนำหรือสอนการบ้าน (ร้อยละ 51.1) ให้กำลังใจ (ร้อยละ 42.2) ช่วยแก้ไขข้อบกพร่อง ของนักเรียนตามคำแนะนำของครู (ร้อยละ 38.9) สนับสนุนและส่งเสริมให้เรียนพิเศษ (ร้อยละ 34.3) รวมทั้งหาหนังสือให้อ่าน (ร้อยละ 34.1) ส่วนผู้ปกครองที่ไม่ได้ช่วยเหลือบุตรหลาน ในการเรียนภาษาอังกฤษมีเพียงร้อยละ 3.1 ให้เหตุผลว่าไม่มีความรู้และไม่มีเวลา และมีความเห็นว่าปัญหาอุปสรรคในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 ส่วนใหญ่อยู่ที่ครู (ร้อยละ 41.4) รองลงมาอยู่ที่นักเรียน (ร้อยละ 37.3) และผู้ปกครอง (ร้อยละ 21.2)

ตอนที่ 3 แนวทางพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพ

จากการวิเคราะห์ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 21 คน ได้แก่ ศึกษาธิการจังหวัด 4 คน ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ 5 คน หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ 5 คน หัวหน้าภาควิชาภาษาต่างประเทศ หรือภาควิชาหลักสูตร และการสอน 4 คน และผู้แทนผู้บริหาร 3 คน เกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 (ชั้น ป.1-ป.2) แนวโน้มการจัดการเรียน การสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาในอนาคต แนวทางพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษให้มี คุณภาพ แนวทางประเมินผู้สอนและผู้เรียนภาษาอังกฤษ รวมทั้งคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้สอนและผู้เรียนภาษาอังกฤษ ปรากฏผลดังนี้

3.1 การส่งเสริมและสนับสนุนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.1.1 ความคิดเห็นของผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 21 คน ให้ความเห็นว่า ถ้าจะจัด การเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ต่อไปในทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งชุมชนควรมีบทบาทในการส่งเสริมและสนับสนุน ดังนี้

**สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ/สำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัด** ควรดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนตามลำดับ ดังนี้

1) จัดอบรมครูให้มีความรู้ด้านหลักสูตร การผลิต-การใช้สื่อ การจัดกิจกรรม การวัดผล และวิธีการสอนภาษาอังกฤษ โดยอบรมครูกลุ่มขนาดเล็กหรือขนาดกลาง เพื่อให้มีการฝึกปฏิบัติอย่างทั่วถึง

2) ให้มีการนิเทศ ติดตาม และพัฒนาครูผู้สอนอย่างจริงจังและเป็นระบบ รวมทั้งจัดทำเอกสารหลักสูตร สื่อ หนังสือ คู่มือ เกี่ยวกับภาษาอังกฤษ ให้แก่ครู/โรงเรียน/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างทั่วถึงและเพียงพอ

3) ให้การสนับสนุนงบประมาณในโครงการส่งเสริมและพัฒนาครูผู้สอนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้ครูมีความรู้ ทั้งเนื้อหา กระบวนการจัดการเรียนการสอน ที่ทันสมัย รวมทั้งการวัดและประเมินผล และศึกษาดูงาน

4) จัดครูที่มีคุณวุฒิและประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษเป็นผู้สอน

5) กำหนดทิศทางการพัฒนาการสอนภาษาอังกฤษ

6) ประชาสัมพันธ์หลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 ให้ผู้ปกครอง และชุมชนทราบ

7) ประสานงานกับกรมวิชาการ โดยจัดให้มีการอบรมวิทยากรระดับจังหวัด ก่อนที่จะจัดอบรมแก่ครูอาจารย์ในจังหวัดและหน่วยงานอื่น เพื่อร่วมกันพัฒนาการเรียนการสอน

8) นำภาษาอังกฤษเข้าสู่ชุมชนในลักษณะต่างๆ เช่น จัดครอบครัวภาษาอังกฤษ หมู่บ้านภาษาอังกฤษ โดยร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่นให้เป็นบรรยากาศแห่งภาษาอังกฤษตามธรรมชาติ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ควรดำเนินการตามลำดับ
ดังนี้

1) จัดอบรมให้มีความรู้ด้านหลักสูตร การผลิต-การใช้สื่อ การจัดกิจกรรม การวัดผล และวิธีสอนภาษาอังกฤษ โดยอบรมครูจำนวนไม่ใหญ่มากนัก พร้อมมีเอกสารประกอบ เช่น หนังสือ คู่มือ วัสดุอุปกรณ์ เกี่ยวกับภาษาอังกฤษที่หน่วยงานจัดทำ

2) ให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ทั้งด้านการใช้หลักสูตร นิเทศ ติดตาม และประเมินผล อย่างจริงจัง เพื่อนำผลมาปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

3) เป็นวิทยากร ให้คำแนะนำและแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ซึ่งกันและกัน

4) ส่งเสริมและพัฒนาครูผู้สอนด้านความรู้และทักษะการสอน ด้วยการสนับสนุนงบประมาณ และสื่อ รวมทั้งนำครูผู้สอนไปศึกษาดูงานการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ (ศูนย์ ERIC) ควรดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1) จัดอบรมครูให้มีความรู้ความเข้าใจด้านทักษะกระบวนการเรียนการสอน รวมทั้งเป็นแหล่งวิทยบริการ ให้คำปรึกษาแก่ครูทุกระดับในด้านการสอน การผลิตและการใช้สื่อ โดยเป็นศูนย์พัฒนาสื่อและการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของชุมชน

2) ติดตามและให้ความช่วยเหลือครูที่ผ่านการอบรมภาษาอังกฤษ

3) เผยแพร่และสาธิตการใช้หนังสือ คู่มือ สื่อ วัสดุ/อุปกรณ์ที่ดีและมีประสิทธิภาพ

4) จัดหาชาวต่างประเทศมาช่วยสอน

5) ประชาสัมพันธ์ให้ครูผู้สอนเห็นประโยชน์ของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

6) จัดครูผู้สอนไปศึกษาดูงานทั้งในและต่างประเทศ

สถาบันราชภัฏ ควรดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1) จัดอบรมครูให้มีความรู้ด้านหลักสูตร การผลิต-การใช้สื่อ การจัดกิจกรรม การวัดผล และวิธีการสอนภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นเทคนิควิธีการสอนที่เหมาะสมกับนักเรียนชั้น ป.1-ป.2

2) สนับสนุนการทำวิจัยและปฏิบัติการวิจัยเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษทุกระดับ

3) ติดตามความเคลื่อนไหวการพัฒนาและติดตามผลการใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษ เพื่อจัดการเรียนการสอนให้แก่นักศึกษาครูได้ถูกต้อง และให้การอบรมนักศึกษาโปรแกรมการประถมศึกษาและโปรแกรมภาษาอังกฤษได้ฝึกฝนการสอนภาษา ตามหลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539

4) เป็นแหล่งข้อมูลด้านบุคลากรและสื่อการสอน

5) มีโครงการความร่วมมือกับกรมวิชาการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษ/ครูแกนนำ

6) ให้บริการวัสดุ อุปกรณ์ หนังสือ และคู่มือ

มหาวิทยาลัย ควรดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1) ให้การอบรมครู/วิทยากรหลักประจำจังหวัด เกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนแบบใหม่

2) เป็นแหล่งสนับสนุนการทำวิจัย ศึกษาค้นคว้า และทำวิจัย

3) ประสานงานการพัฒนาหลักสูตรกับกรมวิชาการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยศึกษานิเทศก์ และสถาบันภาษาที่มีวิทยากรเป็นผู้เชี่ยวชาญ

4) เป็นศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยให้หลักการ/แนวคิดวิธีการสอนที่ถูกต้อง เทคนิคการสอนที่ทันสมัย และการจัดทำสื่อประกอบที่หลากหลายแก่นักศึกษาครู

5) ประชาสัมพันธ์ให้ครูผู้สอนเห็นประโยชน์ของการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษและหน่วยงานที่สามารถให้ความช่วยเหลือแก่ครูได้ เช่น สปช. ศูนย์ ERIC สถาบันราชภัฏ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น

หน่วยงานภาคเอกชน ควรมีบทบาทในการส่งเสริมและสนับสนุนตามลำดับ ดังนี้

1) ให้การสนับสนุนด้านการเงิน ทุนการศึกษา วิทยากร และสื่อการเรียนการสอนที่จำเป็นแก่ครูผู้สอน

2) ร่วมจัดกิจกรรมที่แสดงถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษ เช่น จัดตั้งศูนย์พัฒนาครู ชมรมผู้รักภาษาอังกฤษ โครงการแข่งขันนักเรียนเก่งและกิจกรรมเข้าค่ายภาษา และจัดรายการภาษาอังกฤษสำหรับเด็ก

3) จัดอบรม สัมมนา

4) เป็นที่ปรึกษาด้านการเรียนการสอนแก่ครูผู้สอน

5) สำนักพิมพ์และบริษัทผลิตสื่อควรนำหนังสือและสื่อที่เกี่ยวข้องมาแสดงและสาธิตให้ครูได้เลือกใช้

ชุมชน ควรมีบทบาทในการส่งเสริมและสนับสนุนตามลำดับ ดังนี้

1) ร่วมมือกับโรงเรียนในการพัฒนาการเรียนการสอน โดยช่วยสอน ให้คำปรึกษา วัสดุอุปกรณ์ ทุนการศึกษา และสื่ออื่นๆ แก่โรงเรียนที่ขาดแคลน และร่วมจัดกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

2) ดูแลเอาใจใส่ สอน ให้กำลังใจ และส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษของ บุตรหลาน

3) จัดกลุ่มผู้สนใจภาษาอังกฤษ

นอกจากนี้ ผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า เมื่อกระทรวงศึกษาธิการให้นโยบายและความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่ชั้น ป.1 หน่วยงานจึงควรสนองนโยบายโดยการปฏิบัติอย่างจริงจัง กล่าวคือ ให้กรมต้นสังกัดจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ จัดอบรมวิทยากรหลักและครูผู้สอนแบบเข้ม และต่อเนื่อง และบรรจุครูที่มีวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ตรงเป็นผู้สอน

3.1.2 ความคิดเห็นของบุคคลในชุมชน

บุคคลในชุมชนจำนวน 3,506 คน ให้ความเห็นเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ (ชั้น ป.1-ป.2) ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่า (ตารางที่ 63) สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดควรเป็นหน่วยงานที่ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมากกว่าหน่วยงานอื่นๆ ในทุกเรื่อง คือ ให้ความรู้ด้านหลักสูตรภาษาอังกฤษแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง การวัดและประเมินผล การนำครูผู้สอนไปดูงานการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ การให้ความรู้ด้านการผลิต-ใช้สื่อ แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร รวมทั้งการให้ความรู้และฝึกทักษะการสอนภาษาอังกฤษแก่ครูผู้สอน เมื่อพิจารณาคำร้อยละสูงสุดในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 ของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว พบว่า สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดควรส่งเสริมและสนับสนุนในเรื่องการให้ความรู้ด้านหลักสูตรภาษาอังกฤษแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง (ร้อยละ 59.3) สถาบันราชภัฏ ควรเน้นเรื่องการให้ความรู้และฝึกทักษะการสอนภาษาอังกฤษแก่ครูผู้สอน (ร้อยละ 28.2) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ควรเน้นเรื่องการให้ความรู้ด้านหลักสูตรภาษาอังกฤษแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง (ร้อยละ 14.6) มหาวิทยาลัย และ ศูนย์ ERIC ควรเน้นเรื่องการให้ความรู้เกี่ยวกับแนวการจัดกิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (ร้อยละ 14.1 และ 11.6 ตามลำดับ) และหน่วยงานภาคเอกชน ควรเน้นเรื่อง

การให้ความรู้ด้านการผลิต-ใช้สื่อ (ร้อยละ 8.4) ในการนี้ บุคคลในชุมชนประมาณร้อยละ 8.5-10.3 ไม่ทราบว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใดควรให้การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในเรื่องใดบ้าง

3.2 แนวโน้มการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาในอนาคต

ผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา จำนวน 21 คน ให้ความเห็นเกี่ยวกับแนวโน้มการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาในอนาคตที่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน เรียงตามลำดับ ดังนี้

1) ผู้สอนควรจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้สอดคล้องกับสภาพจริง โดยจัดบทเรียนและอุปกรณ์ต่างๆ ให้ง่าย เป็นธรรมชาติ และเหมาะสมกับนักเรียน และให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการฟัง-พูด เพื่อให้นักเรียนนำไปใช้ในชีวิตประจำวันหรือประกอบอาชีพได้

2) ผู้สอนควรใช้ภาษาอังกฤษได้ดีทุกทักษะ

3) ผู้สอนจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีโอกาสนฝึกทักษะที่เหมาะสมกับวัย โดยใช้สื่อที่มีเสียงและภาพประกอบ เพื่อให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษและสามารถนำไปประกอบอาชีพได้

4) ชุมชนและสังคมควรเอาใจใส่และให้การสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมนักเรียนให้มีความพร้อมในการสื่อสารยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology)

5) ควรมีศูนย์ฝึกอบรมภาษาอังกฤษ/ศูนย์สาริตในส่วนภูมิภาค

6) การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษควรเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงอุดมศึกษา โดยกำหนดวัตถุประสงค์และเนื้อหาให้ชัดเจน เพื่อสะดวกในการวัดผล ประเมินความก้าวหน้าและความสำเร็จในการเรียนแต่ละระดับ

3.3 แนวทางพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษให้มีคุณภาพ

ผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษให้มีคุณภาพ เรียงตามลำดับ ดังนี้

1) ครูควรได้รับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง เพื่อรับสิ่งใหม่ๆ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแนวปฏิบัติซึ่งกันและกัน

2) การคัดเลือกครูผู้สอน ควรคัดเลือกผู้ที่มีความรู้ความสามารถและสนใจภาษาอังกฤษ

3) กรมต้นสังกัดต้องให้การส่งเสริม สนับสนุน นิเทศ และติดตามการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง โดยให้ผู้สอนจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง

4) จัดหาทุนให้ครูไปศึกษาดูงานต่างประเทศ เพื่อนำประสบการณ์มาพัฒนาการเรียนการสอน

5) หน่วยงานที่รับผิดชอบในการพัฒนาครู ควรเป็นสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ศูนย์ ERIC สถาบันราชภัฏ และมหาวิทยาลัยในท้องถิ่น

3.4 แนวทางการประเมินผู้สอนและผู้เรียนภาษาอังกฤษ

ผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความเห็นเกี่ยวกับแนวทางการประเมินผู้สอนและผู้เรียน ดังนี้

1) กรมวิชาการ สปช. สช. ศูนย์ ERIC กลุ่มโรงเรียน รวมทั้งศึกษานิเทศก์จังหวัดและอำเภอ ร่วมกันประเมินการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ คือ

1.1) ตรวจสอบร่องรอยการปฏิบัติงานของครู เช่น การใช้แผนการสอน สื่อ/อุปกรณ์

1.2) ตรวจสอบแฟ้มสะสมผลงาน ผลงาน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

1.3) ร่วมกันสร้างแบบทดสอบมาตรฐานภาษาอังกฤษทั้ง 4 ทักษะ ทั้งแบบเขียนตอบและปฏิบัติจริง โดยนำมาทดสอบกับนักเรียนทั่วประเทศ

1.4) มีการจัดทำรายงานให้ผู้รับผิดชอบและผู้ที่เกี่ยวข้องทราบอยู่เสมอ

2) ครูประเมินนักเรียนโดยเน้นตามสภาพจริง การใช้ภาษา ผลการเรียนของนักเรียน การทดสอบและการพัฒนาการเรียนรู้อังกฤษตามจุดประสงค์ที่เป็นมาตรฐานสำหรับผู้เริ่มเรียน

3) ให้มีการประเมินความรู้ความสามารถของครูผู้สอนใน 2 ลักษณะ คือ

3.1) ครูประเมินตนเอง โดยประเมินจากโครงการสอน/แผนการสอน สื่ออุปกรณ์ และแบบทดสอบ รวมทั้งประเมินการเรียนการสอน

3.2) บุคคลอื่นเป็นผู้ประเมิน ได้แก่ ฝ่ายวิชาการของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนสถาบันราชภัฏ มหาวิทยาลัย กรมวิชาการ และกรมต้นสังกัด โดยการประเมินทักษะทั้ง 4 ของครู ได้แก่ การพูด ฟัง อ่าน และเขียน รวมทั้งการประเมินแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio)

4) ให้มีการประเมินครูระหว่างและหลังการอบรม/สัมมนา/ประชุมปฏิบัติการ

5) ให้มีการประเมินการรับรู้ การให้ความร่วมมือ และการสนับสนุนของชุมชน ที่มีต่อโรงเรียน โดยการสังเกต/สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง

3.5 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สอนและผู้เรียน

ผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า คุณลักษณะของผู้สอนและผู้เรียนมีความสำคัญมากในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้ประสบความสำเร็จ ดังนั้น จึงควรมีลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนี้

- 1) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สอนภาษาอังกฤษ เรียงตามลำดับ คือ
 - (1) เห็นความสำคัญของภาษา รัก และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษ
 - (2) ใฝ่หาความรู้และฝึกฝนทักษะจากสื่อต่างๆ รอบตัวให้ทันกับเหตุการณ์ของโลก
 - (3) มีทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนเป็นอย่างดี
 - (4) มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน และสามารถจัดการเรียนการสอนให้สนุกสนานได้
 - (5) สามารถใช้อุปกรณ์ทันสมัยประกอบการเรียนการสอนได้
- 2) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนภาษาอังกฤษ เรียงตามลำดับ คือ
 - (1) รู้ภาษาอังกฤษง่าย ๆ ตามที่หลักสูตรกำหนด สามารถใช้ภาษาทักทาย และฟังการสนทนาได้
 - (2) มีนิสัยใฝ่เรียน ใฝ่รู้ สามารถนำภาษาอังกฤษไปใช้ในชีวิตประจำวัน และการประกอบอาชีพในอนาคต
 - (3) เห็นความสำคัญ รัก และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษ
 - (4) มีความอดทน และฝึกฝนภาษาทุกรูปแบบ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาตามหลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอน สมรรถนะของครูในการจัดการเรียนการสอน และหาแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและการใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 ที่มีประสิทธิภาพ กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 8,218 คน ได้จากการสุ่มแบบเจาะจงจากหน่วยงานและสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในชั้น ป.1-ป.2 ใน 7 จังหวัด กระจายตามภาคต่างๆ ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 85 คน ครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 จำนวน 181 คน นักเรียนชั้น ป.1-ป.2 จำนวน 4,425 คน ศึกษาธิการจังหวัด 4 คน ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ 5 คน หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์จาก สปช. สช. และสปจ. 5 คน หัวหน้าภาควิชาภาษาต่างประเทศหรือภาควิชาหลักสูตรและการสอนจากสถาบันราชภัฏ 4 คน ผู้แทนผู้บริหาร 3 คน ผู้ปกครองนักเรียนชั้น ป.1-ป.2 จำนวน 3,237 คน กรรมการโรงเรียน 124 คน ผู้นำชุมชน 90 คน และผู้ที่ไม่ระบุสถานภาพ 55 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบสำรวจและแบบสังเกต รวม 9 ฉบับ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยคณะนักวิจัยในจังหวัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ลำปาง อุบลราชธานี มหาสารคาม นครศรีธรรมราช กาญจนบุรี นครนายก และกรุงเทพมหานคร ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวน และการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม โดยใช้ t-test F-test และ Newman-Keuls test

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ ได้แบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ตอน คือ สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ สมรรถนะของครูในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 และแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพ ผลของการศึกษาได้ข้อค้นพบที่สำคัญ ดังนี้

1. สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

1.1 ข้อมูลโรงเรียน

1) จำนวนครูสังกัด สปช. ในโรงเรียนดีเยี่ยม ปานกลาง และควรพัฒนา โดยเฉลี่ย 68 คน 37 คน และ 33 คน ตามลำดับ และจำนวนครูสังกัด สช. ในโรงเรียนดีเยี่ยม ปานกลาง และควรพัฒนา โดยเฉลี่ย 68 คน 53 คน และ 32 คน ตามลำดับ

2) จำนวนครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 สังกัด สปช. ในโรงเรียนดีเยี่ยม และควรพัฒนา โดยเฉลี่ยชั้นละ 2 คน โรงเรียนปานกลางเฉลี่ยชั้นละ 3 คน จำนวนครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 สังกัด สช. ในโรงเรียนดีเยี่ยมโดยเฉลี่ยชั้นละ 2 คน โรงเรียนปานกลางเฉลี่ยชั้นละ 1 คน และโรงเรียนควรพัฒนาเฉลี่ย 6 คนในชั้น ป.1 และ 7 คนในชั้น ป.2

3) ครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1 ไม่ถึงครั้งที่จบวิชาเอก/โท ภาษาอังกฤษ โดยครูสังกัด สปช. ในโรงเรียนควรพัฒนา และครูสังกัด สช. ในโรงเรียนปานกลาง จบวิชาเอก/โท ภาษาอังกฤษมากกว่าครูในโรงเรียนคุณภาพอื่น ส่วนครูผู้สอนชั้น ป.2 ในโรงเรียนดีเยี่ยม สังกัด สปช. และ สช. จบวิชาเอก/โท ภาษาอังกฤษมากกว่าครูในโรงเรียนคุณภาพอื่น

4) ครูสังกัด สปช. ที่สอนเฉพาะภาษาอังกฤษ โดยเฉลี่ยสอน 19 คาบต่อสัปดาห์ ส่วนครูที่สอนทุกวิชา (รวมภาษาอังกฤษ) โดยเฉลี่ยสอน 34 คาบต่อสัปดาห์ สำหรับครูสังกัด สช. ที่สอนเฉพาะภาษาอังกฤษ และที่สอนทุกวิชา โดยเฉลี่ยสอน 17 คาบ และ 25 คาบต่อสัปดาห์ ตามลำดับ

1.2 สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล

1) ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 85 คน ส่วนใหญ่จบปริญญาตรี (ร้อยละ 85.9) มีประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหาร 16 ปีขึ้นไปสูงสุด (ร้อยละ 44.7) และไม่เคยเข้าประชุม/สัมมนา/อบรมเกี่ยวกับหลักสูตรหรือการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2539 มาก่อน (ร้อยละ 74.1)

2) ครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 จำนวน 181 คน ส่วนใหญ่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 35.3) จบปริญญาตรี (ร้อยละ 80.7) และมีประสบการณ์ในการสอนภาษาอังกฤษ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2533 เป็นต้นมา (ร้อยละ 61.3) ปัจจุบันสอนภาษาอังกฤษวิชาเดียว (ร้อยละ 39.2) และเคยอบรมเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 (ร้อยละ 69.1) จากกรมวิชาการ สปช. และ สช.

3) นักเรียนชั้น ป.1-ป.2 จำนวน 4,425 คน เป็นนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สปช.

และ สข. ร้อยละ 69.1 และ 30.9 ตามลำดับ อาชีพของผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่ในโรงเรียนสังกัด สปช. คือ รับจ้างทั่วไป (ร้อยละ 35.4) และในโรงเรียนสังกัด สข. คือ รับราชการ (ร้อยละ 28.3)

4) บุคคลในชุมชน จำนวน 3,506 คน ส่วนใหญ่เป็นผู้ปกครองนักเรียน (ร้อยละ 92.3) จบการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 61.4) ประกอบอาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 26.7) และไม่เคยมีประสบการณ์ทำงานด้านการศึกษามาก่อน (ร้อยละ 80.4)

5) ผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา จำนวน 21 คน ส่วนใหญ่จบปริญญาโท (ร้อยละ 76.2) มีประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารในตำแหน่งปัจจุบัน 1-5 ปี สูงสุด (ร้อยละ 38.1) รองลงมา 16 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 33.3) และเคยเข้าประชุม/สัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 (ร้อยละ 57.1)

1.3 ปัจจัยที่เอื้อต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2

1) ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูต่อหลักสูตรภาษาอังกฤษ

ผู้บริหารโรงเรียนและครูทั้ง 2 สังกัด มีความเห็นสอดคล้องกันว่า หลักสูตรภาษาอังกฤษ มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในการปฏิบัติในระดับมากทุกเรื่อง ตั้งแต่จุดประสงค์ของหลักสูตร ความเหมาะสมของจำนวนคาบ เนื้อหาในหลักสูตร การจัดกิจกรรมและการประเมินผล เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูจำแนกคุณภาพโรงเรียนแล้ว จะเห็นว่าผู้บริหารและครูในโรงเรียนดีเยี่ยมเท่านั้นที่มีความเห็นต่อหลักสูตรภาษาอังกฤษ แตกต่างกันด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ส่วนผู้บริหารและครูในโรงเรียนปานกลางและควรพัฒนามีความเห็นต่อหลักสูตรฯ ไม่แตกต่างกันด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 95

2) ความคิดเห็นของชุมชนและนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

บุคคลในชุมชนร้อยละ 96.7 เห็นว่า ภาษาอังกฤษมีความสำคัญอย่างมากในยุคปัจจุบัน เพราะภาษาอังกฤษเป็นเหมือนบันไดสำคัญที่นำไปสู่การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และเห็นด้วยในระดับมากที่สุด 3 ข้อ คือ ภาษาอังกฤษมีความจำเป็นต่อการสื่อสารในยุคข้อมูลข่าวสาร ($\bar{X} = 3.55$) ผู้ที่รู้ภาษาอังกฤษย่อมได้เปรียบผู้อื่นในการติดต่อสื่อสาร และในยุคปัจจุบันผู้ปกครองควรส่งเสริมให้บุตรหลานเรียนภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 3.52$ เท่ากัน)

ชุมชนร้อยละ 96.2 เห็นด้วยกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้เรียนตั้งแต่ชั้น ป.1 โดยให้เหตุผล 3 อันดับแรก คือ เป็นการเตรียมความพร้อมแก่นักเรียนที่จะเรียน

ในระดับที่สูงขึ้น ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางการเรียนรู้ที่สำคัญในสังคมข้อมูลข่าวสาร และเป็น การปลูกฝังนักเรียนให้มีความรักภาษาอังกฤษตั้งแต่เล็ก ทั้งนี้ ชุมชนร้อยละ 95 มองเห็นความ สามารถของนักเรียนชั้น ป.1-ป.2 ในการฟัง-พูดว่านักเรียนในวัยดังกล่าว สามารถพัฒนา ทักษะด้านฟัง-พูดภาษาอังกฤษได้ และเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้จากสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุทัศน์ และคอมพิวเตอร์

เจตคติของนักเรียนต่อวิชาภาษาอังกฤษ พบว่า นักเรียนร้อยละ 93 อยากเรียน ภาษาอังกฤษ โดยให้เหตุผล 3 อันดับแรกว่า ครูใจดี เรียนสนุก และอยากมีความรู้ มีนักเรียน เพียงร้อยละ 2.7 เท่านั้นที่ไม่อยากเรียนภาษาอังกฤษ ให้เหตุผลว่า เรียนยากและเรียนไม่สนุก นักเรียนร้อยละ 91.9 ต้องการเรียนภาษาอังกฤษอีกในชั้นที่สูงขึ้น เพราะจะได้ฟังและพูดภาษา ภาษาอังกฤษได้ ชอบวิชาภาษาอังกฤษ และอยากมีความรู้ตามลำดับ ขณะที่นักเรียนร้อยละ 6.2 ไม่ต้องการเรียนภาษาอังกฤษอีกในชั้นที่สูงขึ้น ให้เหตุผลว่า เรียนยากและเป็นวิชาที่น่าเบื่อ

นอกจากนี้ นักเรียนยังให้ความเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของการนำภาษาอังกฤษ ไปใช้ในอนาคตว่า ใช้ภาษาอังกฤษในการหาความรู้เพิ่มเติม (ร้อยละ 54.3) ใช้พูดโต้ตอบกับ ชาวต่างประเทศ (ร้อยละ 47.6) เป็นครูสอนภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 41.7) และใช้ภาษาอังกฤษ ในการประกอบอาชีพได้ (ร้อยละ 40.8)

3) การส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนการสอนของผู้บริหารโรงเรียน

3.1) การจัดบุคลากร ผู้บริหารโรงเรียนจัดครูให้สอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 โดยพิจารณาจากประสบการณ์สูงสุด (ร้อยละ 37.6) รองลงมา คือ ความสนใจของครู (ร้อยละ 32.9) และตามวุฒิการศึกษา (ร้อยละ 28.2) มีการส่งครูเข้ารับการอบรมการสอนภาษา ภาษาอังกฤษตั้งแต่ 2-5 คน ทั้งนี้ผู้บริหารสังกัด สปช. และ สช. ในโรงเรียนคุณภาพดีเยี่ยม ส่งครู เข้ารับการอบรมมากกว่าผู้บริหารโรงเรียนคุณภาพอื่นและผู้บริหารทั้ง 2 สังกัดส่วนใหญ่ไม่มีการ เชิญผู้ทรงคุณวุฒิ หรือวิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้แก่ครูไม่ว่าจะเป็นด้านวิธีการสอน การผลิตสื่อ และการวัดและประเมินผล เนื่องจากครูเคยเข้ารับการอบรมมาแล้วทั้งสามด้าน

3.2) การจัดสื่อประกอบการเรียนการสอน ผู้บริหารโรงเรียนจัดหา เอกสารหลักสูตรให้ครูนำไปใช้ในการเตรียมการสอนสูงสุด คือ หลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 (ร้อยละ 89.4) รองลงมา คือ คู่มือจัดกิจกรรมและแบบฝึกเตรียมความพร้อม ภาษาอังกฤษของกรมวิชาการ (ร้อยละ 76.5 และ 64.7 ตามลำดับ) จัดให้มีวัสดุ (ร้อยละ 78.8) และอุปกรณ์ (ร้อยละ 65.9) ประจำห้องเรียนภาษาอังกฤษ โดยสนับสนุนให้ครูผลิตสื่อเองสูงสุด

(ร้อยละ 90.6) รองลงมา โรงเรียนจัดซื้อ (ร้อยละ 72.9) รวมทั้งจัดให้มีห้องปฏิบัติการทางภาษา (sound lab) ด้วย (ร้อยละ 71.8)

3.3) การจัดสภาพแวดล้อม ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 85.9 ส่งเสริมให้มีการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และร้อยละ 82.4 จัดบรรยากาศในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนการสอนด้วย เช่น มีสนาม ป้ายนิเทศ และมุมภาษาอังกฤษ โดยโรงเรียนดีเยี่ยมและควรพัฒนามีการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนและในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนการสอนมากกว่าโรงเรียนปานกลาง

3.4) การจัดกระบวนการบริหารหลักสูตร ผู้บริหารโรงเรียนสังกัด สปช. และ สช. ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการวางแผนการสอน (ร้อยละ 89.4) การนิเทศภายใน และการติดตามประเมินผล โดยการนิเทศภายในนั้น เป็นการให้ข้อเสนอแนะแก่ครู และสังเกตการสอน (ร้อยละ 85.9 และ 65.9 ตามลำดับ) การติดตามประเมินผลโดยการสัมภาษณ์ครู (ร้อยละ 72.9) ในเรื่องนี้ครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 สังกัด สปช. และ สช. ให้ความเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนว่า ผู้บริหารโรงเรียนให้การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน โดยจัดหาสื่อ/อุปกรณ์ตามที่ครูต้องการ นิเทศภายใน ส่งครูเข้ารับการอบรม และให้คำปรึกษาแนะนำ ส่วนการติดตามประเมินผลนั้น ใช้วิธีการตรวจแผนการสอน และแฟ้มสะสมผลงาน

4) ปัจจัยสนับสนุนการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน นักเรียนชั้น ป.1-ป.2 ส่วนใหญ่เคยเรียนอนุบาลหรือเด็กเล็กมาก่อน (ร้อยละ 90.4) ปัจจุบันไม่ได้เรียนพิเศษวิชาภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 52.2) ที่บ้านมีคนช่วยสอน (ร้อยละ 49.4) และมีสื่อเกี่ยวกับภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 64.8) ได้แก่ หนังสือและเทปเพลง โดยนักเรียนโรงเรียนสังกัด สช. ส่วนใหญ่มีปัจจัยสนับสนุนการเรียนภาษาอังกฤษมากกว่านักเรียนโรงเรียนสังกัด สปช. ในทุกด้านที่กล่าวถึง

2. สมรรถนะของครูในการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษ ชั้น ป.1-ป.2

2.1 กระบวนการจัดการเรียนการสอน

กระบวนการจัดการเรียนการสอนของครู มีทั้งการเตรียมการสอน การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม รวมทั้งการวัดและประเมินผล พบว่า ขั้นตอนการเตรียมการสอน ครูเตรียมอุปกรณ์สูงสุด (ร้อยละ 86.7) รองลงมา ศึกษาเนื้อหาและวิธีการจัดกิจกรรม และเขียน

แผนการสอน (ร้อยละ 72.9 และ 51.9 ตามลำดับ) ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน ครูจัดการเรียนการสอนหลายวิธี โดยปฏิบัติในระดับมากที่สุด คือ ฝึกนักเรียนให้สามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อเข้าสู่สังคม และวัฒนธรรมโดยเฉพาะการพูดขอบคุณ ($\bar{X} = 3.59$) รองลงมาปฏิบัติในระดับมากที่สุด คือ ครูใช้สื่อหลากหลายโดยเฉพาะสื่อของจริงในการสอน ($\bar{X} = 3.50$) ฝึกให้นักเรียนพูดขอโทษ ($\bar{X} = 3.45$) จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ($\bar{X} = 3.42$) ฝึกนักเรียนให้สามารถใช้ภาษาเพื่อสื่อความได้เหมาะสมกับสถานการณ์ โดยเฉพาะเรื่องการบอกวันต่างๆ ($\bar{X} = 3.41$) และการนับจำนวน ($\bar{X} = 3.38$) กระตุ้นและเสริมแรงให้กำลังใจแก่นักเรียน ($\bar{X} = 3.36$) วัดผลด้วยการสังเกตการร่วมกิจกรรมและความสนใจของนักเรียน ($\bar{X} = 3.32$) และการตรวจผลงานของนักเรียน ($\bar{X} = 3.31$)

ขณะที่สอน ครูใช้ภาษาอังกฤษง่าย ๆ ในการสื่อสารกับนักเรียน โดยครูใช้ทุกประโยคตามที่ระบุในคู่มือจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมฯ ของกรมวิชาการ ซึ่งครูชั้น ป.1-ป.2 มากกว่าร้อยละ 90 ใช้ประโยคต่อไปนี้ในการสอน ชั้น ป.1 ได้แก่ ประโยค Thank you. Stand up. May I go out, please? Good afternoon. Goodbye และ Sit down. ส่วนชั้น ป.2 ได้แก่ What's your name? I'm (ชื่อ). I'm fine. Fine, thank you. เป็นต้น ในการจัดกิจกรรมให้นักเรียนสนุกสนานและเพลิดเพลินนั้น ครูดำเนินการโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมอย่างหลากหลาย (ร้อยละ 70.2) ให้ความเป็นกันเองกับนักเรียน (ร้อยละ 69.1) ให้กำลังใจ ชมเชย และกระตุ้นนักเรียนให้ร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง (ร้อยละ 68.5) ส่วนการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการฟังนั้น ครูดำเนินการโดยให้นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่งสูงสุด (ร้อยละ 89) และฝึกทักษะการพูดโดยให้นักเรียนจับคู่ฝึกถาม-ตอบเกี่ยวกับสิ่งของต่างๆ (ร้อยละ 84) เมื่อพบว่านักเรียนมีปัญหาในการฟัง-พูด ครูแก้ไขโดยให้นักเรียนออกเสียง ฟัง พูด และร้องเพลงตามครู/เทป ส่วนการวัดและประเมินผลครูใช้วิธีซักถามนักเรียนสูงสุด (ร้อยละ 74.6)

2.2 การมีและการใช้สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2

ครูใช้สื่อการเรียนการสอนที่เป็นคู่มือการจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมภาษาอังกฤษของกรมวิชาการสูงสุด (ร้อยละ 90.5) ขณะเดียวกันใช้คู่มือฯ ของ สปช. และ สช. ด้วย ประเภทสื่อที่ครูมีและใช้สูงในการสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1 เรียงจากมากไปน้อย คือ ของจริง เทปเพลง รูปภาพ เกมต่างๆ และหุ่นมือ สำหรับรายละเอียดของการมีและการใช้สื่อแต่ละประเภทในอัตราสูง ดังนี้ สื่อประเภทของจริงที่ครูมีและใช้สูง เป็นสิ่งของที่มีอยู่ในห้องเรียนและอุปกรณ์การเรียนของนักเรียน คือ ปากกา ดินสอ กล้อง โต๊ะ เก้าอี้ ไม้บรรทัด หนังสือ ยางลบ และ

ดินสอสี ตามลำดับ สื่อประเภทเพลงที่ครูมีและใช้สูง คือ เพลง Good morning to you. Good afternoon to you. Hello - Hi และเพลง ABC ตามลำดับ สื่อประเภทรูปภาพที่ครูมีและใช้สูง คือ แมว ลูกไก่ เป็ด บัตรตัวเลขที่มีรูปภาพประกอบ วัว หนังสือ ดินสอ และแผ่นตัวอักษร A-Z ตามลำดับ สื่อประเภทเกมที่ครูมีและใช้สูง คือ เกม Simon says. เกมหาตัวอักษร เกมส่งลูกบอลและเกมส่งของ ตามลำดับ สื่อประเภทหุ่นมือที่ครูมีและใช้สูง คือ หุ่นมือ Pim และ Pooh

ประเภทสื่อที่ครูมีและใช้สูงในการสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.2 เรียงจากมากไปน้อย คือ เทปเพลง หุ่นมือ ของจริง รูปภาพ และเกมต่างๆ สำหรับรายละเอียดของการมีและใช้สื่อแต่ละประเภทในอัตราสูง ดังนี้ สื่อประเภทเพลงที่ครูมีและใช้สูง คือ เพลง ABC Good morning to you. และ Good morning. ตามลำดับ สื่อประเภทหุ่นมือที่ครูมีและใช้สูงคือ หุ่นมือ Pim และ Pooh สื่อประเภทของจริงที่ครูมีและใช้สูงส่วนใหญ่เป็นของที่มีอยู่ในห้องเรียนและอุปกรณ์การเรียนของนักเรียน คือ โต๊ะเรียน เก้าอี้ หน้าต่าง ดินสอ โต๊ะ ปากกา กระดานดำ หนังสือ และไม้บรรทัด ตามลำดับ สื่อประเภทรูปภาพที่ครูมีและใช้สูง คือ สัม กล้วย แอปเปิ้ล มะม่วง แมว สุนัข ช้าง หมู วัว กบ มด และมะละกอ ตามลำดับ สื่อประเภทเกมที่ครูมีและใช้สูง คือ เกมทำตามคำสั่งและเกมฝึกออกเสียง

นอกจากครูใช้สื่อตามที่ระบุในคู่มือฯ ในการจัดการเรียนการสอนดังกล่าวแล้ว ครูยังใช้สื่อประเภทอื่นอีกด้วย โดยใช้เอกสารหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2539 และคู่มือจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมภาษาอังกฤษชั้น ป.1 ของกรมวิชาการในระดับมาก ($\bar{X} = 2.65$ และ 2.52 ตามลำดับ) ใช้สื่อประเภทวัสดุและอุปกรณ์ในระดับปานกลาง ได้แก่ แถบบันทึกเสียง ($\bar{X} = 2.07$) เครื่องบันทึกเสียงและวิทยุ ($\bar{X} = 1.80$ เท่ากัน) ส่วนห้องปฏิบัติการทางภาษา และบทเรียนสำเร็จรูปเป็นสื่อที่มีแต่ใช้น้อย ($\bar{X} = 1.17$ และ 1.04 ตามลำดับ)

2.3 พฤติกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2

1) พฤติกรรมการสอนของครูชั้น ป.1 พฤติกรรมของครูส่วนใหญ่ในคาบเรียนที่ 1-3 คือ ทักทายนักเรียนด้วยคำภาษาอังกฤษ ทบทวนบทเรียนเพื่อนำเข้าสู่บทเรียนใหม่ และทบทวนบทเรียนซ้ำอีกครั้งเพื่อเริ่มบทเรียนใหม่

2) พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้น ป.1 พฤติกรรมของนักเรียนส่วนใหญ่ในคาบเรียนที่ 1-3 คือ พูดภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารกับครู พูดและแสดงท่าทางประกอบ และทำแบบฝึกหัด

3) **พฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนระหว่างครูกับนักเรียนชั้น ป.1** พฤติกรรมส่วนใหญ่ระหว่างครูกับนักเรียนในคาบเรียนที่ 1-3 คือ ครูซักถามนักเรียนเป็นภาษาไทย ครูและนักเรียนแสดงท่าทางประกอบเพลงร่วมกัน และแสดงท่าทางประกอบเพลงต่อจนจบกิจกรรม

4) **พฤติกรรมการสอนของครูชั้น ป.2** พฤติกรรมของครูส่วนใหญ่ในคาบเรียนที่ 1-3 คือ ทักทายนักเรียนด้วยคำภาษาอังกฤษ ทบทวนบทเรียนเพื่อนำเข้าสู่บทเรียนใหม่ และทบทวนบทเรียนซ้ำอีกครั้งเพื่อเริ่มบทเรียนใหม่

5) **พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนชั้น ป.2** พฤติกรรมของนักเรียนส่วนใหญ่ในคาบเรียนที่ 1-3 คือ พูดภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารกับครู ร้องเพลงตามเทปหรือตามครู/ถูกทดสอบด้วยการปฏิบัติ และร้องเพลงตามเทปหรือตามครู

6) **พฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนระหว่างครูกับนักเรียนชั้น ป.2** พฤติกรรมส่วนใหญ่ระหว่างครูกับนักเรียนในคาบเรียนที่ 1-3 คือ ครูและนักเรียนฝึกออกเสียงภาษาอังกฤษพร้อมกัน ร่วมร้องเพลงพร้อมกัน และร้องเพลงจนจบกิจกรรม

2.4 การเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้น ป.1-ป.2

1) **การฝึกปฏิบัติภาษาอังกฤษ** กิจกรรมที่ครูให้นักเรียนชั้น ป.1-ป.2 ได้ฝึกปฏิบัติ และนักเรียนมากกว่าร้อยละ 75 รู้สึกชอบ เรียงจากมากไปน้อย คือ ร้องเพลงตามครู/เทป ฝึกเรียกชื่อสิ่งต่างๆ/ระบายสี/วาดภาพ พูดคำ/ประโยคตามครู ทำแบบฝึกหัด พูดโต้ตอบกับครูและแสดงท่าทางประกอบเพลง

2) **การช่วยเหลือบุตรหลานในการเรียนภาษาอังกฤษ** ชุมชนร้อยละ 94.6 มีส่วนช่วยเหลือบุตรหลานในการเรียนภาษาอังกฤษ โดยดูแลให้ทำการบ้าน ช่วยแนะนำหรือสอนการบ้าน ให้กำลังใจ และช่วยแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียนตามคำแนะนำของครู (ร้อยละ 64.7 51.1 42.2 และ 38.9 ตามลำดับ)

3. แนวทางพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพ

ผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 21 คน ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพ ในประเด็นการส่งเสริมและสนับสนุน แนวโน้มการจัดการเรียนการสอนในอนาคต แนวทางการประเมินผู้สอนและผู้เรียน รวมทั้งคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สอนและผู้เรียน สรุปได้ดังนี้

3.1 การส่งเสริมและสนับสนุนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1) สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ/สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ควรดำเนินการเรื่องสำคัญดังนี้ คือ จัดอบรมให้ความรู้ด้านหลักสูตร การผลิต-การใช้สื่อ การจัดกิจกรรม การวัดผล และวิธีสอนภาษาอังกฤษ ให้มีการนิเทศ ติดตาม และพัฒนาครูผู้สอน ให้การสนับสนุนงบประมาณเพื่อการพัฒนาครู และจัดครูที่มี คุณวุฒิและประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษเป็นผู้สอน

2) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ควรดำเนินการเรื่องสำคัญ ดังนี้ จัดอบรมให้ความรู้ด้านหลักสูตร การผลิต-การใช้สื่อ การจัดกิจกรรม การวัดผล และวิธี สอนภาษาอังกฤษ ให้มีการติดตามการใช้หลักสูตร นิเทศ และประเมินผล เป็นวิทยากร ให้คำแนะนำ ตลอดจนส่งเสริมและพัฒนาครูผู้สอนด้านความรู้และทักษะการสอน

3) ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ (ศูนย์ ERIC) ควรดำเนินการ เรื่องสำคัญดังนี้ จัดอบรมครูให้ความรู้ความเข้าใจด้านทักษะกระบวนการเรียนการสอน ให้มี การติดตามและช่วยเหลือครูที่ผ่านการอบรม ตลอดจนเผยแพร่และสาธิตการใช้หนังสือ คู่มือ สื่อ วัสดุ/อุปกรณ์ที่ดีและมีประสิทธิภาพ

4) สถาบันราชภัฏ ควรดำเนินการเรื่องสำคัญดังนี้ จัดอบรมให้ความรู้แก่ครู ผู้สอนภาษาอังกฤษด้านหลักสูตร สื่อ การจัดกิจกรรม การวัดผล และวิธีสอนอย่างต่อเนื่อง สนับสนุนการทำวิจัยและปฏิบัติการวิจัยเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษทุกระดับ ติดตามความ เคลื่อนไหวการพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษ เพื่อจัดการเรียนการสอนให้แก่นักศึกษาครูได้ ถูกต้อง

5) มหาวิทยาลัย ควรมีบทบาทในการส่งเสริมและสนับสนุน โดยประสานงาน กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการอบรมครูเกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนใหม่ๆ เป็นแหล่งสนับสนุน การทำวิจัย ศึกษาค้นคว้า และทำวิจัย รวมทั้งเป็นศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

6) หน่วยงานภาคเอกชน ควรมีบทบาทในการส่งเสริมและสนับสนุน โดยให้ การสนับสนุนด้านการเงิน วิทยากร สื่อการเรียนการสอนที่จำเป็นแก่ครู ร่วมจัดกิจกรรมกับ โรงเรียน รวมทั้งให้การอบรมครู

7) บุคคลในชุมชน ควรมีบทบาทในการส่งเสริมและสนับสนุน โดยให้ความ ร่วมมือกับโรงเรียนในการพัฒนาการเรียนการสอน เช่น ช่วยสอน ให้คำปรึกษา ทุนการศึกษา วัสดุ อุปกรณ์ และสื่ออื่นๆ รวมทั้งร่วมจัดกิจกรรมของโรงเรียน ตลอดจนดูแลเอาใจใส่ สอน ให้กำลังใจและส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษของบุตรหลาน

3.2 แนวโน้มการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาใน อนาคต

- 1) ครูควรจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพจริง ง่าย เป็นธรรมชาติ และเหมาะสมกับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
- 2) ครูควรใช้ภาษาอังกฤษได้ดีทุกทักษะ และจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีโอกาสดูฟังทักษะที่เหมาะสมกับวัย โดยใช้สื่อที่มีเสียงและภาพประกอบ เพื่อให้เด็กมีเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษและสามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพได้
- 3) ชุมชนและสังคมควรเอาใจใส่และให้การสนับสนุนการเรียนของบุตรหลาน เพื่อเตรียมความพร้อมในการสื่อสารยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ

3.3 แนวทางพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษให้มีคุณภาพ

- 1) ครูควรได้รับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอนอย่างทั่วถึง และต่อเนื่อง
- 2) ควรคัดเลือกผู้ที่มีความรู้ความสามารถและสนใจภาษาอังกฤษเป็นครูผู้สอน
- 3) ดันสังกัดให้การส่งเสริม สนับสนุน นิเทศ และติดตามการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนจัดหาทุนให้ครูไปศึกษาดูงานต่างประเทศ เพื่อนำประสบการณ์มาพัฒนาการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น

3.4 แนวทางการประเมินผู้สอนและผู้เรียนภาษาอังกฤษ

- 1) กรมวิชาการ สปช. สช. ศูนย์ ERIC กลุ่มโรงเรียน รวมทั้งศึกษานิเทศก์ จังหวัดและอำเภอ ร่วมกันประเมินการเรียนการสอน
- 2) ครูประเมินนักเรียนโดยเน้นตามสภาพจริง การใช้ภาษา และผลการเรียนตามจุดประสงค์ที่เป็นมาตรฐานสำหรับผู้เริ่มเรียน
- 3) ให้มีการประเมินความรู้ความสามารถของครูผู้สอน โดยครูประเมินตนเอง และให้ผู้อื่นประเมินครู
- 4) ให้มีการประเมินครูระหว่างและหลังการอบรม
- 5) ให้มีการประเมินการรับรู้ การให้ความร่วมมือ และการสนับสนุนของบุคคลในชุมชนที่มีต่อโรงเรียน

3.5 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สอนและผู้เรียน

พฤติกรรมหรือการปฏิบัติของผู้สอน และผู้เรียนมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้

การเรียนการสอนบรรลุเป้าหมายของหลักสูตร หรือมีประสิทธิภาพ ผู้สอนและผู้เรียนจึงควรมีลักษณะดังนี้

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สอน

- (1) เห็นความสำคัญของภาษา รัก และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษ
- (2) ใฝ่หาความรู้และฝึกฝนทักษะจากสื่อต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ
- (3) มีทักษะการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน เป็นอย่างดี
- (4) มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน และสามารถจัดการเรียนการสอนให้สนุกสนานได้
- (5) ใช้อุปกรณ์ทันสมัยประกอบการเรียนการสอนเป็น

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

- (1) สามารถใช้ภาษาทักทาย และฟังการสนทนาได้ ตามที่หลักสูตรกำหนด
- (2) มีนิสัย ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน
- (3) เห็นความสำคัญ รัก และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษ
- (4) มีความอดทนและฝึกฝนภาษาทุกรูปแบบ

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้อภิปรายผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษของหลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 (ระดับเตรียมความพร้อม) มี 5 ประเด็น ดังนี้

1. ให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้เหมาะสมกับบริบทการสื่อสาร

จากการศึกษา พบว่า พฤติกรรมของครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 ส่วนใหญ่จะทักทายนักเรียนด้วยคำภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 75.3 และ 78.9 ตามลำดับ) ทบทวนบทเรียนเพื่อนำเข้าสู่บทเรียนใหม่ (ร้อยละ 43.3 และ 34.6 ตามลำดับ) และนักเรียนสามารถพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารกับครูได้ (ร้อยละ 74.3 และ 61.4 ตามลำดับ) ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติในระดับมาก จึงจัดครูที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการสอนภาษาอังกฤษเป็นผู้สอน บุคคลในชุมชนร้อยละ 96.7 เห็นว่าภาษาอังกฤษมีความสำคัญอย่างมาก จึงให้ความช่วยเหลือบุตรหลานในการเรียนภาษาอังกฤษทุกรูปแบบ โดยจัดหาสื่อและช่วยสอนการบ้าน ประกอบกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูร้อยละ 86.7 มีการเตรียมอุปกรณ์ก่อนสอน และร้อยละ

72.9 ได้ศึกษาเนื้อหาและวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นอย่างดี จึงทำให้นักเรียนมีพื้นฐานทางภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในการสื่อสารอย่างง่ายได้

2. ให้นักเรียนสามารถฟังแล้วปฏิบัติตามคำสั่งง่าย ๆ ได้

จากการศึกษาพบว่า พฤติกรรมของนักเรียนส่วนใหญ่พูดภาษาอังกฤษประโยคง่าย ๆ ได้ แสดงท่าทางประกอบ และทำแบบฝึกหัดได้ แสดงว่านักเรียนฟังครูแล้วปฏิบัติตามคำสั่งได้ เนื่องจากครูร้อยละ 90 จะใช้คำภาษาอังกฤษง่าย ๆ ในการสื่อสารกับนักเรียน จัดกิจกรรมที่สนุกสนานให้นักเรียนมีส่วนร่วม (ร้อยละ 70.2) ให้ความเป็นกันเองกับนักเรียน (ร้อยละ 69.1) ให้กำลังใจ ชมเชยและกระตุ้นนักเรียนให้ร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง (ร้อยละ 68.5) ด้านการฝึกทักษะการฟัง-พูด ครูร้อยละ 89 ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตามคำสั่งง่าย ๆ ร้อยละ 84 ให้นักเรียนจับคู่ฝึกถาม-ตอบเกี่ยวกับสิ่งของที่ใกล้ตัว และหากพบว่านักเรียนมีปัญหาในการฟัง-พูด ครูจะช่วยแก้ไขทันที ดังนั้น การที่ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ฝึกให้นักเรียนได้ปฏิบัติอย่างหลากหลาย ทำให้นักเรียนฟังแล้วเข้าใจจึงปฏิบัติตามได้

3. ให้นักเรียนสามารถพูดสื่อความหมายในสถานการณ์ง่าย ๆ ได้ ตามระดับภาษาที่เรียน

จากการศึกษาพบว่า พฤติกรรมครูส่วนใหญ่จะทักทายนักเรียนด้วยคำภาษาอังกฤษ ทุกครั้งก่อนเริ่มบทเรียนใหม่ และนักเรียนส่วนใหญ่ก็จะพูดภาษาอังกฤษในการสื่อสารกับครู ร้องเพลงตามครูหรือตามเทป ถูกทดสอบด้วยการปฏิบัติในสถานการณ์ต่างๆ โดยครูจะให้นักเรียนฝึกใช้ภาษาอังกฤษเพื่อเข้าสู่สังคม ได้แก่ การพูดขอขอบคุณ ($\bar{X} = 3.58$ จากเต็ม 4) การพูดขอโทษ ($\bar{X} = 3.45$) และการบอกวันต่างๆ ($\bar{X} = 3.41$) เป็นต้น นอกจากนี้ นักเรียนได้รับความช่วยเหลือจากทางบ้านโดยเรียนพิเศษวิชาภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 47.8) ฝึกพูดภาษาอังกฤษจากหนังสือและเทปเพลง (ร้อยละ 34.2 และ 33.9 ตามลำดับ) จึงทำให้นักเรียนพูดสื่อความหมายในสถานการณ์ง่ายๆ ได้

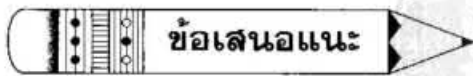
4. ให้นักเรียนสามารถออกเสียงตัวอักษร คำและข้อความสั้น ๆ สื่อความหมายได้ถูกต้อง

จากการศึกษาพบว่า พฤติกรรมส่วนใหญ่ของครูและนักเรียนในข้อ 1-3 แสดงว่าครูและนักเรียนได้ฝึกออกเสียงภาษาอังกฤษร่วมกัน ทั้งจากการสนทนา การร้องเพลงร่วมกัน การฝึกเรียกชื่อสิ่งของต่างๆ นักเรียนพูดคำหรือประโยคตามครู และพูดโต้ตอบกับครูได้ ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนร้อยละ 90.6 สนับสนุนให้ครูผลิตสื่อเอง จึงทำให้ครูมีวัสดุอุปกรณ์มากเพียงพอที่จะให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติทั้งจากฟังเพลงและการสนทนากับครู โดยครูใช้ภาษา

อังกฤษง่าย ๆ ประกอบการใช้สื่อรูปภาพสัตว์ต่างๆ ที่นักเรียนคุ้นเคยและรู้จัก เช่น ลูไก่ แมว เป็ด สุนัข และผลไม้ต่างๆ มาประกอบการฝึกพูด จึงทำให้นักเรียนสามารถออกเสียงตัวอักษร คำ และข้อความสั้นๆ ในการสื่อความหมายได้

5. ให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

จากการศึกษาพบว่า นักเรียนร้อยละ 74-88.9 รู้สึกชอบการฝึกปฏิบัติตามกิจกรรมต่างๆ ที่ครูจัดเรียงจากมากไปน้อย คือ ชอบร้องเพลงตามครู/เทป เรียกชื่อสัตว์/ระบายสีภาพ/วาดภาพ พูดคำ/ประโยคสั้นๆ ตามครู ทำแบบฝึกหัด พูดจาโต้ตอบกับครู แสดงท่าทางประกอบเพลง และพูดโต้ตอบกับเพื่อน/เล่นเกม นอกจากนี้ครูสนใจให้นักเรียนสนใจการเรียนรู้จากสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย ได้แก่ การนำเสนอประเภทของจริง รูปภาพเกี่ยวกับสิ่งของ สัตว์ และผลไม้ ที่ใกล้ตัวนักเรียน มาประกอบการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก จึงทำให้นักเรียนร้อยละ 93 อยากเรียนภาษาอังกฤษโดยให้เหตุผลว่า ครูใจดี เรียนสนุก และอยากมีความรู้ภาษาอังกฤษไว้ใช้ประโยชน์โต้ตอบกับชาวต่างประเทศ จึงส่งผลให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ

ข้อเสนอแนะ

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ/สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ/สถาบันราชภัฏ มหาวิทยาลัย และหน่วยงานภาคเอกชน ควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการสอนและมีทักษะในการสื่อสาร โดยปฏิบัติตามแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนการสอนตามภาระหน้าที่อย่างเต็มศักยภาพ ได้แก่ จัดอบรมให้ความรู้ด้านหลักสูตร การผลิต-การใช้สื่อ การจัดกิจกรรม การวัดผล การสนับสนุนให้ทำวิจัยและให้งบประมาณ รวมทั้งให้มีการติดตามประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อสร้างขวัญให้ครูเกิดความพึงพอใจในการทำงานและพร้อมที่จะให้ความร่วมมือในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2. ครูควรศึกษาวิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารและนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษง่าย ๆ ในการสื่อความหมายในชีวิตประจำวันได้ โดยจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับสภาพจริง จัดทำบทเรียน

และอุปกรณ์ให้ง่ายเป็นธรรมชาติและเหมาะสมกับวัยของนักเรียน ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามที่หลักสูตรคาดหวัง และสามารถใช้ภาษาอังกฤษง่ายๆ ในการสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ ได้ตามวัย มีนิสัยใฝ่เรียน รัก และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษตลอดไป

3. โรงเรียนควรประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนได้รับรู้การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่ชั้น ป.1 และความสำเร็จของการนำหลักสูตรไปใช้เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับชุมชน และเชิญชวนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาของชุมชนให้มากขึ้นต่อไป

4. ผู้ที่จะศึกษาค้นคว้าต่อไป ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสภาวะแวดล้อมในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน และแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อการสื่อสารในระดับชั้นที่สูงขึ้น

บรรณานุกรม

- จรรยา กนกนรินทร์. “สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับเตรียมความพร้อมในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2540.
- ปรียาพร สุวรรณพันธ์. “การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของครูประถมศึกษาชั้นปีที่ 1 สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดอุดรธานี” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2540.
- พัชรี ถาวรพยัคฆ์. “การศึกษาระดับทักษะภาษาอังกฤษของครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาในโรงเรียนคาทอลิก กรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- วิชาการ, กรม กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2520.
- _____. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521. (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2535.
- _____. หลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2539.
- _____. กองวิจัยทางการศึกษา. “การศึกษาสภาพความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1” รายงานการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2540.

วิชาดา ประจักษ์ผล. การสอนภาษาอังกฤษให้ผู้เยาว์. เอกสารอัดสำเนา.

สงบ ลักษณะ. แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนภาษา. เอกสารอัดสำเนา (2540).

สุมิตรา อังวัฒนกุล. วิธีการสอนภาษาอังกฤษ. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

อมรรัตน์ สุดสวาท. “แนวโน้มของหลักสูตรและการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา ในปีพุทธศักราช 2543” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

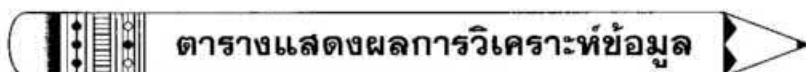
อริยา สิริกุล. “ความคิดเห็นของผู้ปกครอง ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ และผู้บริหารเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนของอัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯ” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

ภาคผนวก

ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล
รายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง
รายชื่อคณะนักวิจัยจังหวัด

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยของจำนวนครูในโรงเรียน

คุณภาพโรงเรียน จำนวนครู	ดีเยี่ยม		ปานกลาง		ควรพัฒนา	
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.
สพช.						
จำนวนครูในโรงเรียน	67.52	60.11	37.24	39.15	32.57	64.66
จำนวนครูสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1	1.77	2.52	3.08	4.19	2.38	3.40
จำนวนครูสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.2	1.85	3.39	2.67	3.98	2.31	3.45
สช.						
จำนวนครูในโรงเรียน	67.71	29.63	53.00	29.54	31.86	24.18
จำนวนครูสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1	1.50	0.58	1.00	0.71	5.75	9.50
จำนวนครูสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.2	1.60	0.55	0.50	0.58	7.00	12.00

ตารางที่ 2 ครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 ที่จบวิชาเอก/โทภาษาอังกฤษ

สังกัดและคุณภาพ โรงเรียน วิชาเอก/โทที่จบ	สพช.						สช.					
	ดีเยี่ยม		ปานกลาง		ควรพัฒนา		ดีเยี่ยม		ปานกลาง		ควรพัฒนา	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ป.1												
เอก/โท ภาษาอังกฤษ	13	39.4	14	41.2	14	42.4	4	36.4	5	45.5	4	36.4
เอก/โท อื่นๆ	20	60.6	20	58.8	19	57.6	7	63.6	6	54.5	7	63.6
ป.2												
เอก/โท ภาษาอังกฤษ	15	45.5	14	41.2	14	43.8	5	45.5	4	44.4	4	36.4
เอก/โท อื่นๆ	18	54.5	20	58.8	18	56.2	6	54.5	5	55.6	7	63.6

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยของจำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์ของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ

คุณภาพโรงเรียน จำนวนคาบการสอน	ดีเยี่ยม		ปานกลาง		ควรพัฒนา		X̄ รวม
	X̄	SD.	X̄	SD.	X̄	SD.	
สพช.							
ทุกวิชา	29.32	27.12	36.55	28.20	35.95	31.33	33.94
เฉพาะภาษาอังกฤษ	20.71	18.32	23.72	27.90	12.17	17.47	18.87
สช.							
ทุกวิชา	18.00	29.46	28.43	30.16	28.83	28.83	25.08
เฉพาะภาษาอังกฤษ	16.00	6.32	14.71	7.74	20.71	32.57	17.14

ตารางที่ 4 สถานภาพของผู้บริหารโรงเรียน

สังกัดและคุณภาพ โรงเรียน	สปช. (N = 64)						สช. (N = 21)						รวม (N = 85)	
	ดีเยี่ยม (N = 21)		ปานกลาง (N = 22)		ควรพัฒนา (N = 21)		ดีเยี่ยม (N = 7)		ปานกลาง (N = 7)		ควรพัฒนา (N = 7)			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
สถานภาพ													จำนวน	ร้อยละ
1. วุฒิการศึกษา														
1) ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-	1	4.5	-	-	1	14.3	-	-	1	14.3	3	3.5
2) ปริญญาตรี	18	85.7	18	81.8	21	100	4	57.1	6	85.7	6	85.7	73	85.9
3) ปริญญาโท	3	14.3	3	13.6	-	-	2	28.6	1	14.3	-	-	9	10.6
4) ปริญญาเอก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5) อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. วิชาเอก/โท														
1) ภาษาอังกฤษ	2	9.5	1	4.5	1	4.8	1	14.3	1	14.3	1	14.3	7	8.2
2) ไม่ใช่ภาษาอังกฤษ	15	71.4	14	63.6	15	71.4	4	57.1	4	57.1	5	71.4	57	67.1
3) ไม่ระบุ	4	19.1	7	31.8	5	23.8	2	28.6	2	28.6	1	14.3	21	24.7
3. ประสบการณ์เป็นผู้บริหาร														
1) 1-5 ปี	-	-	3	13.6	4	19.0	-	-	2	28.6	3	42.9	12	14.1
2) 6-10 ปี	5	23.8	7	31.8	5	23.8	4	57.1	-	-	1	14.3	22	25.9
3) 11-15 ปี	3	14.3	3	13.6	4	19.0	1	14.3	1	14.3	1	14.3	13	15.3
4) 16 ปีขึ้นไป	13	61.9	9	40.9	8	38.1	2	28.6	4	57.1	2	28.6	38	44.7
4. การเข้าอบรม/สัมมนา														
1) เคย	3	14.3	1	4.5	4	19.0	2	28.6	3	42.9	3	42.9	16	18.8
2) ไม่เคย	16	76.2	19	86.4	15	71.4	5	71.4	4	57.1	4	57.1	63	74.1
3) ไม่ระบุ	2	9.5	2	9.1	2	9.5	-	-	-	-	-	-	6	7.1

ตารางที่ 5 สถานภาพของครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2

สังกัดและคุณภาพ โรงเรียน สถานภาพ	สพช. (N=130)						สช. (N=51)						รวม(N=181)	
	ดีเยี่ยม (N=40)		ปานกลาง (N=51)		ควรพัฒนา (N=39)		ดีเยี่ยม (N=21)		ปานกลาง (N=15)		ควรพัฒนา (N=15)		จำนวน	ร้อยละ
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
1. จำนวนครู														
1) ชั้น ป.1	21	52.5	25	49.0	21	53.8	9	42.9	9	60.0	7	46.7	92	50.8
2) ชั้น ป.2	19	47.5	26	51.0	18	46.2	12	57.1	6	40.0	8	53.3	89	42.9
2. อายุ														
1) ต่ำกว่า 21 ปี	-	-	-	-	1	2.6	1	4.8	-	-	-	-	2	1.1
2) 21-25 ปี	-	-	1	2.0	-	-	7	33.3	3	20.0	7	46.7	18	9.9
3) 26-30 ปี	1	2.5	7	13.7	1	2.6	6	29.0	3	20.0	2	13.3	20	11.0
4) 31-35 ปี	4	10.0	5	9.8	13	33.3	2	9.5	4	26.7	-	-	28	15.5
5) 36-40 ปี	12	30.0	21	41.2	6	15.4	3	14.0	2	13.3	4	26.7	48	26.5
6) 41 ปีขึ้นไป	23	57.5	17	33.3	18	46.2	2	9.5	2	13.3	2	13.3	64	35.3
7) ไม่ระบุ	-	-	-	-	-	-	-	-	1	6.7	-	-	1	0.6
3. วุฒิทางการศึกษา														
1) ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-	5	9.8	6	15.4	4	19.0	5	33.3	8	53.3	28	15.5
2) ปริญญาตรี	39	97.5	43	84.3	31	79.5	17	81.0	10	66.7	6	40.0	146	80.7
3) ปริญญาโท	1	2.5	1	2.0	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1.1
4) สูงกว่าปริญญาโท	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5) อื่นๆ	-	-	2	3.9	2	5.1	-	-	-	-	1	6.7	5	2.8
4. ประสบการณ์สอน ภาษาอังกฤษ														
1) ไม่มี	17	42.5	17	33.3	20	51.3	3	14.3	7	46.7	2	13.3	66	36.5
2) มี	23	57.5	33	64.7	18	46.2	17	81.0	8	53.3	12	80.0	111	61.3
3) ไม่ระบุ	-	-	1	2.0	1	2.6	1	4.8	-	-	1	6.7	4	2.2

ตารางที่ 5 (ต่อ)

สังกัดและคุณภาพ โรงเรียน สถานภาพ	สพช. (N=130)						สช. (N=51)						รวม(N=181)	
	ดีเยี่ยม (N=40)		ปานกลาง (N=51)		ควรพัฒนา (N=39)		ดีเยี่ยม (N=21)		ปานกลาง (N=15)		ควรพัฒนา (N=15)		จำนวน	ร้อยละ
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
5. กลุ่มประสบการณ์ที่สอน														
1) บางกลุ่มประสบการณ์	14	35.0	12	23.5	6	15.4	3	14.3	6	40.0	6	40.0	47	26.0
2) ทุกกลุ่มประสบการณ์	10	25.0	21	41.2	21	53.8	2	9.5	1	6.7	5	33.3	60	33.1
3) วิชาภาษาอังกฤษ วิชาเดียว	15	37.5	16	31.4	12	30.8	16	76.2	8	53.3	4	26.7	71	39.2
4) ไม่ระบุ	1	2.5	2	3.9	-	-	-	-	-	-	-	-	3	1.7
6. การเข้ารับการอบรม														
1) เคย	34	85.0	40	78.4	31	79.5	8	38.1	7	46.7	5	33.3	125	69.1
2) ไม่เคย	5	12.5	8	15.7	6	15.4	13	61.9	8	53.3	10	66.7	50	27.6
3) ไม่ระบุ	1	2.5	3	5.9	2	5.1	-	-	-	-	-	-	6	3.3

ตารางที่ 6 สถานภาพของนักเรียนชั้น ป.1-ป.2

สังกัด คุณภาพโรงเรียน	ดีเยี่ยม		ปานกลาง		ควรพัฒนา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สพช.								
ป.1	658	49.4	489	49.2	354	48.5	1,501	49.1
ป.2	674	50.6	505	50.8	376	51.5	1,555	50.9
รวม	1,332	43.6	994	32.5	730	23.9	3,056	100.0
สช.								
ป.1	250	48.4	238	49.4	171	46.2	659	48.1
ป.2	267	51.6	244	50.6	199	53.8	710	51.9
รวม	517	37.8	482	35.2	370	27.0	1,369	100.0

ตารางที่ 7 อาชีพของผู้ปกครองที่นักเรียนอาศัยอยู่

อาชีพ สังกัด	สพช.		สช.		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เกษตรกรรม	923	30.2	303	22.1	1,226	27.7
2. รับจ้างทั่วไป	1,083	35.4	297	21.7	1,380	31.2
3. รับราชการ	336	11.0	387	28.3	723	16.3
4. พนักงานรัฐวิสาหกิจ/รับราชการ	49	1.6	37	2.7	86	1.9
5. ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	321	10.5	289	21.1	610	13.8
6. อื่นๆ	24	0.8	49	3.6	73	1.6
7. ไม่ระบุ	320	10.5	7	0.5	327	7.4
รวม	3,056	69.1	1,369	30.9	4,425	100.0

ตารางที่ 8 สถานภาพของชุมชน

ข้อความ	จำนวน (N = 3,506)	ร้อยละ
1. สถานภาพ		
1) ผู้ปกครองนักเรียนชั้น ป.1	1,456	41.5
2) ผู้ปกครองนักเรียนชั้น ป.2	1,781	50.8
3) กรรมการโรงเรียน	124	3.5
4) ผู้นำชุมชน	90	2.6
5) ไม่ระบุ	55	1.6
2. วุฒิกการศึกษา		
1) ต่ำกว่าปริญญาตรี	2,154	61.4
2) ปริญญาตรี	811	23.1
3) สูงกว่าปริญญาตรี	88	2.5
4) อื่นๆ	424	12.1
5) ไม่ระบุ	29	0.8
3. อาชีพ		
1) เกษตรกรรม	720	20.5
2) รับจ้างทั่วไป	936	26.7
3) รับราชการ	813	23.2
4) พนักงานรัฐวิสาหกิจ/ธนาคาร	138	3.9
5) ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	701	20.0
6) อื่นๆ	178	5.1
7) ไม่ระบุ	20	0.6
4. ประสบการณ์ทำงานเกี่ยวกับการศึกษา		
1) ไม่เคย	2,820	80.4
2) เคย	634	18.1
3) ไม่ระบุ	52	1.5

ตารางที่ 9 สถานภาพของผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ข้อความ	จำนวน (N = 21)	ร้อยละ
1. วุฒิการศึกษา		
1) ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-
2) ปริญญาตรี	3	14.3
3) ปริญญาโท	16	76.2
4) ปริญญาเอก	2	9.5
2. วิชาเอก/โท		
1) ภาษาอังกฤษ	3	14.3
2) ไม่ใช่ภาษาอังกฤษ	18	85.7
3. ประสบการณ์เป็นผู้บริหาร		
1) 1-5 ปี	8	38.1
2) 6-10 ปี	4	19.0
3) 11-15 ปี	2	9.5
4) 16 ปีขึ้นไป	7	33.3
4. การเข้าอบรม/สัมมนา		
1) เคย	12	57.1
2) ไม่เคย	9	42.9

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนต่อหลักสูตรภาษาอังกฤษ
(ชั้น ป.1-ป.2)

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น (N = 85)					$\bar{X}$	S.D.
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ตอบ		
1. จุดประสงค์ของหลักสูตรภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 แต่ละข้อต่อไปนี้มีความเป็นไปได้ ในการปฏิบัติให้เกิดผลได้เพียงใด							
1) นักเรียนใช้ภาษาได้เหมาะสมกับ สถานการณ์	4 (4.7)	54 (63.5)	23 (27.1)	3 (3.5)	1 (1.2)	2.70 (มาก)	0.62
2) นักเรียนฟังแล้วปฏิบัติตามคำสั่งง่ายๆได้	10 (11.8)	66 (77.6)	7 (8.2)	1 (1.2)	1 (1.2)	3.01 (มาก)	0.50
3) นักเรียนพูดสื่อความหมายใน สถานการณ์ง่ายๆได้	5 (5.9)	60 (70.6)	17 (20.0)	2 (2.4)	1 (1.2)	2.81 (มาก)	0.57
4) นักเรียนออกเสียงตัวอักษร คำและ ข้อความสั้นๆ สื่อความหมายได้	5 (5.9)	61 (71.8)	16 (18.8)	2 (2.4)	1 (1.2)	2.82 (มาก)	0.56
5) นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน วิชาภาษาอังกฤษ	21 (24.7)	52 (61.2)	11 (12.9)	-	1 (1.2)	3.12 (มาก)	0.61
2. การที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนภาษา อังกฤษ ชั้น ป.1-ป.2 สัปดาห์ละไม่น้อยกว่า 6 คาบ มีความเหมาะสมเพียงใด	17 (20.0)	52 (61.2)	15 (17.6)	-	1 (1.2)	3.02 (มาก)	0.62
3. เนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรภาษาอังกฤษ ชั้น ป.1-ป.2 ต่อไปนี้มีความเหมาะสม เพียงใด							
1) โครงสร้างทางไวยากรณ์	5 (5.9)	57 (67.1)	16 (18.8)	5 (5.9)	2 (2.4)	2.75 (มาก)	0.66
2) คลังคำ (คำศัพท์ที่ประมวลไว้เป็น หมวดหมู่)	8 (9.4)	65 (76.5)	9 (10.6)	-	3 (3.5)	2.99 (มาก)	0.46
3) จำนวนการใช้ภาษา	6 (7.1)	59 (69.4)	17 (20.0)	-	3 (3.5)	2.87 (มาก)	0.52

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น (N = 85)					$\bar{X}$	S.D.
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ตอบ		
4. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรภาษาอังกฤษ ชั้น ป.1-ป.2 ต่อไปนี้อย่างไรบ้างได้เพียงใด							
1) เน้นการสื่อสารด้วยการฟัง-พูด	14 (16.5)	59 (69.4)	11 (12.9)	-	1 (1.2)	3.04 (มาก)	0.55
2) ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง โดยให้นักเรียนมีบทบาทแสดงออกและครูเป็นผู้แนะนำ	17 (20.0)	52 (61.2)	15 (17.6)	-	1 (1.2)	3.02 (มาก)	0.62
3) จัดกิจกรรมหลากหลายที่ทำให้นักเรียนมีความสุขและสนุกสนาน	15 (17.6)	57 (67.1)	12 (14.1)	-	1 (1.2)	3.04 (มาก)	0.57
4) ใช้กิจกรรมเป็นสื่อในการเรียนการสอน	15 (17.6)	55 (64.7)	13 (15.3)	-	2 (2.4)	3.02 (มาก)	0.58
5) ส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออกให้กำลังใจ และไม่ตำหนินักเรียน	17 (20.0)	60 (70.6)	7 (8.2)	-	1 (1.2)	3.12 (มาก)	0.52
5. การวัดและประเมินผลภาษาอังกฤษ ชั้น ป.1-ป.2 ต่อไปนี้ตามที่กำหนดไว้ใน หลักสูตรนำมาปฏิบัติได้เพียงใด							
1) ประเมินพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนจากการเข้าร่วมกิจกรรม	9 (10.6)	67 (78.8)	8 (9.4)	-	1 (1.2)	3.01 (มาก)	0.45
2) ประเมินความสามารถของนักเรียนในการสื่อสารจากการฟังและพูด	8 (9.4)	63 (74.1)	12 (14.1)	-	2 (2.4)	2.95 (มาก)	0.49

หมายเหตุ

- ตัวเลขในวงเล็บ หมายถึง ค่าร้อยละ
- ตัวอักษรในวงเล็บ หมายถึง ระดับความคิดเห็น

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนต่อหลักสูตรภาษาอังกฤษ
(ชั้น ป.1-ป.2) ในประเด็นหลัก จำแนกตามสังกัดและคุณภาพโรงเรียน

สังกัด	ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน						F	p
	ดีเยี่ยม		ปานกลาง		ควรพัฒนา			
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
สพช.								
1. จุดประสงค์ของหลักสูตร	2.95	0.37	2.80	0.47	2.94	0.46	0.83	0.44
2. ความเหมาะสมของจำนวนคาบ	3.05	0.50	3.05	0.58	3.10	0.70	0.05	0.95
3. เนื้อหาในหลักสูตร	2.82	0.31	2.85	0.42	2.87	0.69	0.05	0.95
4. การจัดกิจกรรม	3.14	0.43	3.04	0.44	3.04	0.42	0.39	0.68
5. การประเมินผล	2.93	0.40	2.86	0.36	3.10	0.46	1.88	0.16
สช.								
1. จุดประสงค์ของหลักสูตร	2.83	0.60	2.86	0.32	2.94	0.28	0.13	0.88
2. ความเหมาะสมของจำนวนคาบ	2.67	0.82	3.29	0.76	2.71	0.49	1.67	0.22
3. เนื้อหาในหลักสูตร	2.94	0.25	2.86	0.26	3.00	0.54	0.25	0.78
4. การจัดกิจกรรม	2.83	0.69	2.97	0.47	3.11	0.47	0.43	0.66
5. การประเมินผล	3.08	0.49	3.07	0.73	2.93	0.19	0.18	0.83

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของครูต่อหลักสูตรภาษาอังกฤษฯ (ชั้น ป.1-ป.2)

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น (N = 181)					$\bar{X}$	S.D.
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ตอบ		
1. จุดประสงค์ของหลักสูตรภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 แต่ละข้อต่อไปนี้ มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติให้เกิดผลได้เพียงใด							
1) นักเรียนใช้ภาษาได้เหมาะสมกับสถานการณ์	13 (7.2)	120 (66.3)	38 (21.0)	4 (2.2)	6 (3.3)	2.81 (มาก)	0.59
2) นักเรียนฟังแล้วปฏิบัติตามคำสั่งง่าย ๆ ได้	40 (22.1)	131 (72.4)	7 (3.9)	2 (1.1)	1 (0.6)	3.16 (มาก)	0.53
3) นักเรียนพูดสื่อความหมายในสถานการณ์ง่าย ๆ ได้	23 (12.7)	122 (67.4)	31 (17.1)	4 (2.2)	1 (0.6)	2.91 (มาก)	0.62
4) นักเรียนออกเสียงตัวอักษร คำและข้อความสั้น ๆ สื่อความหมายได้	24 (13.3)	127 (70.2)	22 (12.2)	4 (2.2)	4 (2.2)	2.97 (มาก)	0.59
5) นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ	49 (27.1)	108 (59.7)	17 (9.4)	3 (1.7)	4 (2.2)	3.15 (มาก)	0.65
2. คาบเวลาเรียนตามที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนภาษาอังกฤษ ชั้น ป.1-ป.2 สัปดาห์ละไม่น้อยกว่า 6 คาบ มีความเหมาะสมเพียงใด	31 (17.1)	121 (66.9)	23 (12.7)	5 (2.8)	1 (0.6)	2.99 (มาก)	0.64
3. เนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2 ต่อไปนี้ มีความเหมาะสมเพียงใด							
1) โครงสร้างทางไวยากรณ์	20 (11.0)	138 (76.2)	19 (10.5)	4 (2.2)	-	2.96 (มาก)	0.55
2) คลังคำ (คำศัพท์ที่ประมวลไว้เป็นหมวดหมู่)	27 (14.9)	130 (71.8)	16 (8.8)	4 (2.2)	4 (2.2)	3.02 (มาก)	0.58
3) จำนวนการใช้ภาษา	28 (15.5)	127 (70.2)	20 (11.0)	5 (2.8)	1 (0.6)	2.99 (มาก)	0.62

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น (N = 181)					$\bar{X}$	S.D.
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ตอบ		
4. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรภาษาอังกฤษ ชั้น ป.1-ป.2 ต่อไปนี้ ครูปฏิบัติได้ เพียงใด							
1) เน้นการสื่อสารด้วยการฟัง-พูด	59 (32.6)	115 (63.5)	5 (2.8)	2 (1.1)	-	3.28 (มาก)	0.57
2) ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง โดยให้นักเรียนมีบทบาทแสดงออกและครูเป็นผู้แนะนำ	57 (31.5)	103 (56.9)	19 (10.5)	2 (1.1)	-	3.19 (มาก)	0.66
3) จัดกิจกรรมหลากหลายที่ทำให้นักเรียนมีความสุขและสนุกสนาน	53 (29.3)	106 (58.6)	20 (11.0)	2 (1.1)	-	3.16 (มาก)	0.65
4) ใช้กิจกรรมเป็นสื่อในการเรียนการสอน	52 (28.7)	109 (60.2)	17 (9.4)	2 (1.1)	1 (0.6)	3.17 (มาก)	0.63
5) ส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออกให้กำลังใจ และไม่ตำหนินักเรียน	72 (39.8)	92 (50.8)	15 (8.3)	2 (1.1)	-	3.29 (มาก)	0.66
5. การวัดและประเมินผลภาษาอังกฤษ ชั้น ป.1-ป.2 ต่อไปนี้ตามที่กำหนดไว้ใน หลักสูตรนำมาปฏิบัติได้ เพียงใด							
1) ประเมินพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนจากการเข้าร่วมกิจกรรม	49 (27.1)	117 (64.6)	11 (6.1)	2 (1.1)	2 (1.1)	3.19 (มาก)	0.59
2) ประเมินความสามารถของนักเรียนในการสื่อสารจากการฟังและพูด	49 (27.1)	120 (66.3)	9 (5.0)	2 (1.1)	1 (0.6)	3.20 (มาก)	0.57

หมายเหตุ

- ตัวเลขในวงเล็บ หมายถึง ค่าร้อยละ
- ตัวอักษรในวงเล็บ หมายถึง ระดับความคิดเห็น

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของครูต่อหลักสูตรภาษาอังกฤษฯ (ชั้น ป.1-ป.2)
 ในประเด็นหลัก จำแนกตามสังกัดและคุณภาพโรงเรียน

สังกัด	ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของครูโรงเรียน						F	p
	ดีเยี่ยม		ปานกลาง		ควรพัฒนา			
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
สพท.								
1. จุดประสงค์ของหลักสูตร	3.13	0.39	3.04	0.39	2.89	0.63	2.46	0.09
2. ความเหมาะสมของจำนวนคาบ	3.10	0.78	2.98	0.51	2.92	0.74	0.72	0.49
3. เนื้อหาในหลักสูตร	3.08	0.42	3.03	0.40	2.96	0.60	0.71	0.50
4. การจัดกิจกรรม	3.41	0.41	3.29	0.41	3.13	0.63	3.17	0.05
5. การประเมินผล	3.39	0.54	3.29	0.48	3.12	0.66	2.35	0.10
สช.								
1. จุดประสงค์ของหลักสูตร	3.02	0.34	2.83	0.61	2.85	0.46	0.87	0.43
2. ความเหมาะสมของจำนวนคาบ	3.14	0.80	2.71	0.73	2.87	0.35	2.96	0.06
3. เนื้อหาในหลักสูตร	2.95	0.51	2.59	0.76	3.07	0.59	2.33	0.11
4. การจัดกิจกรรม	3.24	0.45	2.84	0.49	3.04	0.45	3.30	0.05
5. การประเมินผล	3.05	0.44	2.89	0.40	2.97	0.23	0.71	0.50

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูต่อหลักสูตรภาษาอังกฤษ
(ชั้น ป.1-ป.2) จำแนกตามคุณภาพโรงเรียน

คุณภาพโรงเรียน	N	$\bar{X}$	SD.	t	d.f.	P
<u>ดีเยี่ยม</u>						
ผู้บริหาร	25	2.99	0.30	2.21	80	0.03*
ครู	57	3.16	0.35			
<u>ปานกลาง</u>						
ผู้บริหาร	28	2.90	0.33	1.19	82	0.24
ครู	56	2.99	0.36			
<u>ควรพัฒนา</u>						
ผู้บริหาร	27	2.98	0.38	0.20	73	0.84
ครู	48	2.96	0.53			
<u>รวม</u>						
ผู้บริหาร	80	2.96	0.34	1.87	192.73	0.06
ครู	161	3.05	0.43			

* $P < .05$

ตารางที่ 15 ความคิดเห็นของชุมชนต่อความสำคัญของภาษาอังกฤษในยุคปัจจุบัน

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
1. มีความสำคัญ	3,391	96.7
2. ไม่มีความสำคัญ	35	1.0
3. ไม่ระบุ	80	2.3
รวม	3,506	100
เหตุผลที่เห็นว่ามีมีความสำคัญ (N = 3,391)		
1. ภาษาอังกฤษเป็นเหมือนบันไดสำคัญที่นำไปสู่การศึกษาต่อระดับสูง	2,675	78.9
2. ในยุคของข้อมูลข่าวสาร ภาษาอังกฤษมีความจำเป็นอย่างมากในการติดต่อสื่อสารและค้นคว้าหาความรู้	1,993	58.8
3. คนที่เก่งภาษาอังกฤษเป็นที่ต้องการของกลุ่มคนอาชีพที่มีเกียรติ	1,015	29.9
4. คนที่มีความรู้ภาษาอังกฤษสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตได้	1,618	47.7
5. อื่นๆ	101	3.0
เหตุผลที่เห็นว่าไม่มีความสำคัญ (N = 35)		
1. เรียนแล้วไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน	7	20.0
2. การเรียนการสอนยังเน้นเนื้อหามากกว่าการฝึกให้พูด-ฟัง-อ่าน-เขียน	14	40.0
3. นักเรียนมีความสนใจในภาษาอังกฤษน้อย	15	42.9
4. ไม่มีความรู้ภาษาอังกฤษก็สามารถประกอบอาชีพได้	12	34.3
5. อื่นๆ	-	-

ตารางที่ 16 ความคิดเห็นของชุมชนต่อวิชาภาษาอังกฤษในยุคปัจจุบัน

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น (N = 3,506)					$\bar{X}$	S.D.
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ตอบ		
1. ภาษาอังกฤษมีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต	953 (27.2)	2,142 (61.1)	269 (7.7)	35 (1.0)	107 (3.1)	3.17 (มาก)	0.61
2. ภาษาอังกฤษเป็นพื้นฐานในการเรียนต่อ ทุกสาขาวิชาชีพ	1,428 (40.7)	1,826 (52.1)	151 (4.3)	27 (0.8)	74 (2.1)	3.35 (มาก)	0.60
3. ผู้ที่รู้ภาษาอังกฤษย่อมได้เปรียบผู้อื่น ในการติดต่อสื่อสาร	2,050 (58.5)	1,227 (35.0)	89 (2.5)	61 (1.7)	79 (2.3)	3.52 (มากที่สุด)	0.64
4. ปัจจุบันยังไม่มี ความจำเป็นที่จะต้องเรียน ภาษาอังกฤษ	486 (13.9)	501 (14.3)	777 (22.2)	1,536 (43.8)	206 (5.9)	1.97 (น้อย)	1.10
5. คนที่มีความรู้ภาษาอังกฤษเป็นคนทันสมัย	1,076 (30.7)	1,856 (52.9)	361 (10.3)	86 (2.5)	127 (3.6)	3.15 (มาก)	0.71
6. คนที่เก่งภาษาอังกฤษมีรายได้ดี	1,061 (30.3)	1,877 (53.5)	358 (10.2)	81 (2.3)	129 (3.7)	3.15 (มาก)	0.70
7. ภาษาอังกฤษเป็นวิชาที่น่าเบื่อ	407 (11.6)	507 (14.5)	1,208 (34.5)	1,191 (34.0)	193 (5.5)	2.03 (น้อย)	1.00
8. การเรียนภาษาอังกฤษทำให้เป็นคนฉลาด	1,075 (30.7)	1,919 (54.7)	316 (9.0)	83 (2.4)	113 (3.2)	3.16 (มาก)	0.69
9. ผู้ที่ไม่มีความรู้ภาษาอังกฤษใช้คอมพิวเตอร์ ทำงานไม่ได้	1,132 (32.3)	1,142 (32.6)	692 (19.7)	400 (11.4)	140 (4.0)	2.88 (มาก)	1.00
10. ในยุคปัจจุบันผู้ปกครองควรส่งเสริมให้ บุตรหลานเรียนภาษาอังกฤษ	2,007 (57.2)	1,283 (36.6)	102 (2.9)	41 (1.2)	73 (2.1)	3.52 (มากที่สุด)	0.62
11. ภาษาอังกฤษมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิต ในปัจจุบัน	1,170 (33.4)	1,896 (54.1)	281 (8.0)	53 (1.5)	106 (3.0)	3.22 (มาก)	0.66
12. คนที่มีความรู้ภาษาอังกฤษเป็นที่ยอมรับ ในสังคม	1,178 (33.6)	1,928 (55.0)	250 (7.1)	50 (1.4)	100 (2.9)	3.23 (มาก)	0.65

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น (N = 3,506)					$\bar{X}$	S.D.
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ตอบ		
13. มีความรู้ภาษาอังกฤษสามารถนำไปประกอบอาชีพได้	1,383 (39.4)	1,863 (53.1)	130 (3.7)	37 (1.1)	93 (2.7)	3.33 (มาก)	0.61
14. คนที่มีความรู้ภาษาอังกฤษหางานทำได้ง่าย	1,577 (45.0)	1,687 (48.1)	127 (3.6)	29 (0.8)	86 (2.5)	3.39 (มาก)	0.61
15. ภาษาอังกฤษมีความจำเป็นต่อการสื่อสารในยุคข้อมูลข่าวสาร	2,144 (61.2)	1,144 (32.6)	60 (1.7)	54 (1.5)	104 (3.0)	3.55 (มากที่สุด)	0.61

หมายเหตุ

- ตัวเลขในวงเล็บ หมายถึง ค่าร้อยละ
- ตัวอักษรในวงเล็บ หมายถึง ระดับความคิดเห็น

ตารางที่ 17 ความคิดเห็นของชุมชนต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่ชั้น ป.1

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
1. เห็นด้วย	3,374	96.2
2. ไม่เห็นด้วย	60	1.7
3. ไม่ระบุ	72	2.1
รวม	3,506	100.0
เหตุผลที่เห็นด้วย (N = 3,374)		
1. สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน/ท้องถิ่น	1,029	30.5
2. ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางการเรียนรู้ที่สำคัญในสังคมข้อมูลข่าวสาร	1,680	49.8
3. เป็นการเตรียมความพร้อมแก่นักเรียนที่จะเรียนในระดับที่สูงขึ้น	2,108	62.5
4. เป็นการปลูกฝังนักเรียนให้มีความรักภาษาอังกฤษตั้งแต่เล็ก	1,486	44.0
5. เป็นการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่อง	1,455	43.1
6. โรงเรียนมีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ	982	29.1
7. นักเรียนสามารถเรียนรู้จากครูผู้สอนได้ง่าย	987	29.3
8. อื่นๆ	102	3.0
เหตุผลที่ไม่เห็นด้วย (N = 60)		
1. นักเรียนยังเลิกเกินไปที่จะเรียนภาษาอังกฤษ	27	45.0
2. ภาษาอังกฤษยากเกินไปสำหรับนักเรียนวัยนี้	15	25.0
3. โรงเรียนไม่พร้อมที่จะจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษได้	10	16.7
4. ผู้ปกครองไม่สามารถสอนภาษาอังกฤษแก่นักเรียนได้	20	33.3
5. เรียนไปแล้วไม่ได้ใช้ก็จะลืมหมด	12	20.0
6. ภาษาอังกฤษไม่ใช่ภาษาแม่	11	18.3
7. ต้องการให้เรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ขึ้นไป	19	31.7
8. อื่นๆ	5	8.3

ตารางที่ 18 ความคิดเห็นของชุมชนต่อความสามารถของนักเรียนชั้น ป.1-ป.2
ในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษง่ายๆ

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
1. เห็นด้วย	3,332	95.0
2. ไม่เห็นด้วย	72	2.1
3. ไม่ระบุ	102	2.9
รวม	3,506	100
เหตุผลที่เห็นด้วย (N = 3,332)		
1. นักเรียนมีโอกาสใช้ภาษาอังกฤษง่ายๆ ในการฟังและพูดกับคนในบ้าน	1,460	43.8
2. นักเรียนมีความสนใจและแรงจูงใจที่จะเรียน	1,216	36.5
3. นักเรียนสามารถเรียนรู้จากการเข้าร่วมกิจกรรม เช่น การเล่นเกมต่างๆ	1,296	38.9
4. นักเรียนในวัยนี้สามารถพัฒนาทักษะด้านฟัง-พูดภาษาอังกฤษได้	1,717	51.5
5. นักเรียนสามารถเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้จากสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ คอมพิวเตอร์	1,500	45.0
6. อื่นๆ	81	2.4
เหตุผลที่ไม่เห็นด้วย (N = 72)		
1. สภาพแวดล้อมทางบ้านไม่ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้	31	43.1
2. นักเรียนยังเล็กเกินไปที่จะเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้	20	27.8
3. นักเรียนไม่มีความสนใจและแรงจูงใจที่จะเรียนรู้	16	22.2
4. นักเรียนวัยนี้ไม่ใช้ภาษาอังกฤษในการดำรงชีวิตประจำวัน	29	40.3
5. ภาษาอังกฤษเป็นวิชายากสำหรับนักเรียนชั้น ป.1-ป.2	20	27.8
6. อื่นๆ	1	1.4

ตารางที่ 19 เจตคติของนักเรียนต่อวิชาภาษาอังกฤษ

ความคิดเห็น	สังกัด	สพช.		สช.		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. อยากเรียน		2,777	90.9	1,339	97.8	4,116	93.0
2. ไม่อยากเรียน		97	3.2	21	1.5	118	2.7
3. ไม่ระบุ		182	6.0	9	0.7	191	4.3
รวม		3,056	69.1	1,369	30.9	4,425	100.0
เหตุผลอยากเรียน (N = 4,116)		2,777	100.0	1,339	100.0	4,116	100.0
1. ครูใจดี		2,108	75.9	966	72.1	3,074	74.7
2. เรียนสนุก		2,044	73.6	809	60.4	2,853	69.3
3. ฟังและพูดภาษาอังกฤษได้		1,399	50.4	581	43.4	1,980	48.1
4. มีเกมให้เล่นมากมาย		1,232	44.4	497	37.1	1,729	42.0
5. ร้องเพลงภาษาอังกฤษได้		1,498	53.9	568	42.4	2,066	50.2
6. อยากมีความรู้		1,568	56.5	756	56.5	2,324	56.5
7. เป็นวิชาที่มีประโยชน์		1,123	40.4	564	42.1	1,687	41.0
8. อื่นๆ		72	2.6	55	4.1	127	3.1
เหตุผลไม่อยากเรียน (N = 118)		97	100.0	21	100.0	118	100.0
1. ครูดุ		1	1.0	-	-	1	0.8
2. เรียนยาก		24	24.7	6	28.6	30	25.4
3. เรียนไม่สนุก		14	14.4	-	-	14	11.9
4. เรียนแล้วน่าเบื่อ		5	5.2	-	-	5	4.2
5. เป็นวิชาที่ไม่มีประโยชน์		2	2.1	-	-	2	1.7
6. นั่งฟังเฉย ไม่ได้พูด		6	6.2	-	-	6	5.1
7. อื่นๆ		1	1.0	4	19.1	115	4.2

ตารางที่ 20 ความตั้งใจของนักเรียนที่จะเรียนภาษาอังกฤษเมื่อเลื่อนชั้นสูงขึ้น

ความตั้งใจ	สังกัด	สพข.		สช.		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. อยากเรียน		2,746	90.0	1,322	96.6	4,068	91.9
2. ไม่อยากเรียน		242	7.9	29	2.1	271	6.2
3. ไม่ระบุ		68	2.1	18	1.3	86	1.9
รวม		3,056	69.1	1,369	30.9	4,425	100.0
เหตุผลอยากเรียน (N = 4,068)		2,746	100.0	1,322	100.0	4,068	100.0
1. จะได้ฟังและพูดภาษาอังกฤษได้		1,859	67.7	851	64.4	2,710	66.6
2. ชอบวิชาภาษาอังกฤษ		1,778	64.7	719	54.4	2,497	61.4
3. ได้ร้องเพลงภาษาอังกฤษอีก		1,478	53.8	482	36.5	1,960	48.2
4. เป็นวิชาที่มีประโยชน์		1,222	44.5	581	43.9	1,803	44.3
5. อยากมีความรู้		1,579	57.5	786	59.5	2,365	58.1
6. อื่นๆ		137	5.0	57	4.3	194	4.8
เหตุผลไม่อยากเรียน (N = 271)		242	100.0	29	100.0	271	100.0
1. เรียนยาก		30	12.4	9	31.0	39	14.4
2. เป็นวิชาที่น่าเบื่อ		14	5.8	3	10.3	17	6.3
3. เป็นวิชาที่ไม่มีประโยชน์		7	2.9	-	-	7	2.6
4. อื่นๆ		10	4.1	-	-	10	3.7

ตารางที่ 21 การนำภาษาอังกฤษไปใช้ในอนาคตของนักเรียน

ประโยชน์	สังกัด	สพช. (N = 3,056)		สช. (N = 1,369)		รวม (N = 4,425)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ใช้หาความรู้เพิ่มเติม		1,627	53.2	774	56.5	2,401	54.3
2. เป็นครูสอนภาษาอังกฤษ		1,396	45.7	450	32.9	1,846	41.7
3. พูดโต้ตอบกับชาวต่างประเทศ		1,557	50.9	549	40.1	2,106	47.6
4. นำไปประกอบอาชีพที่ต้องใช้ความรู้ภาษาอังกฤษ		1,239	40.5	568	41.5	1,807	40.8
5. เรียนต่อต่างประเทศ		995	32.6	497	36.3	1,492	33.7
6. อื่นๆ		96	3.1	51	3.7	147	3.3

ตารางที่ 22 การจัดครูให้สอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2

สังกัดและคุณภาพ โรงเรียน	สพข.						สช.						รวม (N = 85)						
	ดีเยี่ยม (N = 21)		ปานกลาง (N = 22)		ควรพัฒนา (N = 21)		รวม (N = 64)		ดีเยี่ยม (N = 7)		ปานกลาง (N = 7)			ควรพัฒนา (N = 7)		รวม (N = 21)			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
การจัดครู	1. ตามวุฒิการศึกษา	13	61.9	2	9.1	4	19.0	19	29.7	3	42.9	2	28.6	-	-	5	23.8	24	28.2
	2. ตามความสนใจของครู	10	47.6	8	36.4	5	23.8	23	35.9	3	42.9	1	14.3	1	14.3	5	23.8	28	32.9
	3. ตามประสบการณ์	7	33.3	5	22.7	6	28.6	18	28.1	5	71.4	4	57.1	5	71.4	14	66.7	32	37.6
	4. อื่นๆ	3	14.3	6	27.3	8	38.1	17	26.6	-	-	-	-	-	-	-	-	17	20.0

ตารางที่ 23 ค่าเฉลี่ยของจำนวนครูที่เข้ารับการอบรมการสอนภาษาอังกฤษ

คุณภาพโรงเรียน	ดีเยี่ยม		ปานกลาง		ควรพัฒนา	
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.
สังกัด						
สพข.	3.24	2.83	2.00	1.63	1.86	0.91
สช.	4.67	5.85	1.33	1.51	2.86	1.35

ตารางที่ 24 การเชิญผู้ทรงคุณวุฒิวิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้แก่ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ

เรื่อง	สังกัดและ คุณภาพโรงเรียน	สพข.						สช.						รวม (N = 85)							
		ดีเยี่ยม (N = 21)			ปานกลาง (N = 22)			ควรพัฒนา (N = 21)			รวม (N = 64)										
		จำนวน			ร้อยละ			จำนวน			ร้อยละ					จำนวน			ร้อยละ		
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ			
1. วิธีการสอน																					
1) มี				4	19.0	2	9.1	2	9.5	8	12.5	3	42.9	2	28.6	-	5	23.8	13	15.3	
2) ไม่มี				16	76.2	19	86.4	18	85.7	53	82.8	4	57.1	5	71.4	7	100.0	16	76.2	69	81.2
3) ไม่ระบุ				1	4.8	1	4.5	1	4.8	3	4.7	-	-	-	-	-	-	-	3	3.5	
2. การผลิตสื่อ																					
1) มี				6	28.6	8	36.4	8	38.1	22	34.4	1	14.3	2	28.6	2	28.6	5	23.8	27	31.8
2) ไม่มี				14	66.7	14	63.6	12	57.1	40	62.5	5	71.4	5	71.4	5	71.4	15	71.4	55	64.7
3) ไม่ระบุ				1	4.8	-	-	1	4.8	2	3.1	1	14.3	-	-	-	-	1	4.8	3	3.5
3. การวัดและประเมินผล																					
1) มี				8	38.1	9	40.9	8	38.1	25	39.1	1	14.3	2	28.6	3	42.9	6	28.6	31	36.5
2) ไม่มี				11	52.4	13	59.1	13	61.9	37	57.8	5	71.4	5	71.4	4	57.1	14	66.7	51	60.0
3) ไม่ระบุ				2	9.5	-	-	-	-	2	3.1	1	14.3	-	-	-	-	1	4.8	3	3.5

ตารางที่ 25 การจัดเอกสารหลักสูตรให้ครูใช้ในการเตรียมการสอน

สังกัดและ คุณภาพโรงเรียน	สพช.												สช.												รวม (N = 85)																								
	ดีเยี่ยม (N = 21)						ปานกลาง (N = 22)						ควรพัฒนา (N = 21)						รวม (N = 64)							ดีเยี่ยม (N = 7)						ปานกลาง (N = 7)						ควรพัฒนา (N = 7)						รวม (N = 21)					
	จำนวน		ร้อยละ		จำนวน		ร้อยละ		จำนวน		ร้อยละ		จำนวน		ร้อยละ		จำนวน		ร้อยละ		จำนวน		ร้อยละ			จำนวน		ร้อยละ		จำนวน		ร้อยละ		จำนวน		ร้อยละ		จำนวน		ร้อยละ									
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ										
เอกสารหลักสูตร		21	100.0	20	90.9	20	95.2	61	95.3	5	71.4	4	57.1	6	85.7	15	71.4	76	89.4																														
1. หลักสูตรภาษาอังกฤษ		17	81.0	18	81.8	17	81.0	52	81.3	4	57.1	4	57.1	5	71.4	13	61.9	65	76.5																														
2. คู่มือจัดกิจกรรมฯ ของกรมวิชาการ		15	71.4	17	77.3	12	57.1	44	68.8	2	28.6	4	57.1	5	71.4	11	52.4	55	64.7																														
3. แบบฝึกเตรียมความพร้อมฯ ของกรมวิชาการ		6	28.6	6	27.3	7	33.3	19	29.7	3	42.9	4	57.1	4	57.1	11	52.4	30	35.3																														
4. หนังสือส่งเสริมการอ่าน		1	4.8	5	22.7	-	-	6	9.4	1	14.3	1	14.3	2	28.6	4	19.0	10	11.8																														
5. อื่นๆ																																																	

ตารางที่ 26 การจัดให้มีวัสดุอุปกรณ์ประจำห้องเรียนภาษาอังกฤษ

สังกัดและ คุณภาพโรงเรียน	สพช.						สช.						รวม (N = 85)						
	ดีเยี่ยม (N = 21)		ปานกลาง (N = 22)		ควรพัฒนา (N = 21)		รวม (N = 64)		ดีเยี่ยม (N = 7)		ปานกลาง (N = 7)			ควรพัฒนา (N = 7)		รวม (N = 21)			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
การจัดให้มี	1. วัสดุ																		
	1) จัด	17	80.9	17	77.3	17	80.9	51	79.7	4	57.1	6	85.7	6	85.7	16	76.2	67	78.8
	2) ไม่จัด	4	19.1	5	22.7	3	14.3	12	18.8	2	28.6	1	14.3	1	14.3	4	19.0	16	18.8
	3) ไม่ระบุ	-	-	-	-	1	4.8	1	1.6	1	14.3	-	-	-	-	1	4.8	2	2.4
อุปกรณ์	2. อุปกรณ์																		
	1) จัด	14	66.7	14	63.6	15	71.4	43	67.2	4	57.1	4	57.1	5	71.4	13	61.9	56	65.9
	2) ไม่จัด	7	33.3	8	36.4	5	23.8	20	31.3	2	28.6	2	28.6	2	28.6	6	28.6	26	30.6
	3) ไม่ระบุ	-	-	-	-	1	4.8	1	1.6	1	14.3	1	14.3	-	-	2	9.5	3	3.5

ตารางที่ 29 การจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนการสอน

สังกัดและ คุณภาพโรงเรียน	สพช.						สช.						รวม (N = 85)					
	ดีเยี่ยม (N = 21)	ปานกลาง (N = 22)	ควรพัฒนา (N = 21)	รวม (N = 64)	ดีเยี่ยม (N = 7)	ปานกลาง (N = 7)	ควรพัฒนา (N = 7)	รวม (N = 21)										
								จำนวน	ร้อยละ									
การจัดสภาพแวดล้อม	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ						
1. การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน																		
1) มี	19	90.5	16	72.7	19	90.5	54	84.4	5	71.4	7	100.0	73	85.9				
2) ไม่มี	1	4.8	5	22.7	2	9.5	8	12.5	1	14.3	-	-	9	10.6				
3) ไม่ระบุ	1	4.8	1	4.5	-	-	2	3.1	1	14.3	-	-	3	3.5				
2. การจัดบรรยากาศในโรงเรียน																		
1) มี	18	85.7	16	72.7	19	90.5	53	82.8	6	85.7	5	71.4	17	80.9	70	82.4		
2) ไม่มี	2	9.5	5	22.7	1	4.8	8	12.5	-	-	-	-	1	4.8	9	10.6		
3) ไม่ระบุ	1	4.8	1	4.5	1	4.8	3	4.7	1	14.3	2	28.6	-	3	14.3	6	7.1	
3. ความร่วมมือของผู้ปกครอง/ ชุมชน																		
1) ได้รับ	19	90.5	18	81.8	19	90.5	56	87.5	6	85.7	7	100.0	6	85.7	19	90.5	75	88.2
2) ไม่ได้รับ	2	9.5	3	13.6	2	9.5	7	10.9	-	-	-	-	-	-	-	-	7	8.2
3) ไม่ระบุ	-	-	1	4.5	-	-	1	1.6	1	14.3	-	-	1	14.3	2	9.5	3	3.5

ตารางที่ 31 ความคิดเห็นของครูต่อกระบวนการบริหารหลักสูตรภาษาอังกฤษ พ.ศ. 2539 (ชน ป.1-ป.2)

สังกัดและ คุณภาพโรงเรียน การบริหารหลักสูตร	สพข.						สช.						รวม (N = 181)					
	ดีเยี่ยม (N = 40)		ปานกลาง (N = 51)		ควรพัฒนา (N = 39)		รวม (N = 130)		ดีเยี่ยม (N = 21)		ปานกลาง (N = 15)				ควรพัฒนา (N = 15)		รวม (N = 51)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. การประชาสัมพันธ์หลักสูตร																		
1) มี	31	77.5	40	78.4	30	76.9	101	77.7	15	71.4	9	60.0	9	60.0	33	64.7	134	74.0
2) ไม่มี	8	20.0	7	13.7	9	23.1	24	18.5	5	23.8	4	26.7	6	40.0	15	29.4	39	21.5
3) ไม่ระบุ	1	2.5	4	7.8	-	-	5	3.8	1	4.8	2	13.3	-	-	3	5.9	8	4.4
2. การแนะนำครูก่อนใช้หลักสูตร																		
1) มี	26	65.0	37	72.5	21	53.8	84	64.6	19	90.5	9	60.0	12	80.0	40	78.4	124	68.5
2) ไม่มี	12	30.0	12	23.5	16	41.0	40	30.8	2	9.5	4	26.7	2	13.3	8	15.7	48	26.5
3) ไม่ระบุ	2	5.0	2	4.0	2	5.2	6	4.6	-	-	2	13.3	1	6.7	3	5.9	9	5.0
3. การส่งเสริมและสนับสนุน																		
1) มี	35	87.5	41	80.4	31	79.5	107	82.3	19	90.5	11	73.3	11	73.3	41	80.4	148	81.8
2) ไม่มี	4	10.0	7	13.7	6	15.4	17	13.1	1	4.8	2	13.3	3	20.0	6	11.8	23	12.7
3) ไม่ระบุ	1	2.5	3	5.9	2	5.1	6	4.6	1	4.8	2	13.3	1	6.7	4	7.8	10	5.5
4. การติดตามประเมินผล																		
1) มี	36	90.0	42	82.4	25	64.1	103	79.2	17	81.0	11	73.3	12	80.0	40	78.4	143	79.0
2) ไม่มี	3	7.5	6	11.8	14	35.9	23	17.7	3	14.3	2	13.3	2	13.3	7	13.7	30	16.6
3) ไม่ระบุ	1	2.5	3	5.9	-	-	4	3.1	1	4.8	2	13.3	1	6.7	4	7.8	8	4.4

ตารางที่ 32 ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชน

ข้อความ	จำนวน (N = 3,506)	ร้อยละ
1. ร่วมพิจารณาหลักสูตร/สื่อการเรียนการสอน	349	10.0
2. ร่วมงานในวันสำคัญต่างๆ เช่น วันสำคัญทางศาสนา วันพ่อแห่งชาติ วันแม่แห่งชาติ วันเด็ก และงานทอดกฐิน โรงเรียน เป็นต้น	1,972	56.2
3. ร่วมงานนิทรรศการของโรงเรียน เช่น วันครู วันสถาปนา โรงเรียน วันปิยมหาราช วันวิทยาศาสตร์ วันประณตศึกษา แห่งชาติ เป็นต้น	882	25.2
4. ประชุมผู้ปกครองและครู	1,595	45.5
5. เป็นกรรมการในงานที่โรงเรียนจัดขึ้น	369	10.5
6. ร่วมรณรงค์เพื่อประโยชน์ทางสังคม เช่นต่อต้านยาเสพติด รักษาความสะอาด เป็นต้น	748	21.3
7. อื่นๆ	95	2.7

ตารางที่ 33 ความช่วยเหลือระหว่างโรงเรียนและชุมชนในการจัดการเรียนการสอน

ความร่วมมือ	จำนวน (N = 3,506)	ร้อยละ
1. ชุมชนช่วยเหลือโรงเรียน		
1) บริจาคเงินและทรัพย์สินตามโอกาส	2,758	78.7
2) หาทุนให้โรงเรียน	213	6.1
3) ให้สถานที่ฝึกงานกับนักเรียน	101	2.9
4) เป็นวิทยากรให้โรงเรียน	102	2.9
5) ช่วยหา/จัดทำสื่อประกอบการเรียนการสอน	268	7.6
6) อื่นๆ	118	3.4
2. โรงเรียนช่วยเหลือชุมชน		
1) ให้การฝึกฝนอบรมวิชาชีพ	687	19.6
2) ให้ใช้สถานที่ของโรงเรียนในการจัดงานต่างๆ	903	25.8
3) ให้ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัย สิ่งแวดล้อม และอื่นๆ	1,150	32.8

ตารางที่ 34 ปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียน

ปัจจัยที่สนับสนุน	สังกัด	สพช. (N = 3,056)		สช. (N = 1,369)		รวม (N = 4,425)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. การเรียนอนุบาล/เด็กเล็ก							
1) เคย		2,701	88.4	1,297	94.7	3,998	90.4
2) ไม่เคย		338	11.1	72	5.3	410	9.3
3) ไม่ระบุ		17	0.6	-	-	17	0.4
2. การเรียนภาษาอังกฤษ							
1) เคย		795	26.0	1,158	84.6	1,953	44.1
2) ไม่เคย		1,840	60.2	161	11.8	2,001	45.2
3) ไม่ระบุ		421	13.8	50	3.7	471	10.6
3. การเรียนพิเศษภาษาอังกฤษ							
1) เรียน		1,176	38.5	937	68.4	2,113	47.8
เรียนตอนเย็นบางวัน		502	42.7	391	41.8	893	42.3
เรียนตอนเย็นทุกวัน		375	31.9	419	44.7	794	37.6
เรียนวันเสาร์/อาทิตย์		253	21.5	99	10.6	352	16.7
อื่นๆ		46	3.9	28	3.0	74	3.5
2) ไม่เรียน		1,880	61.5	432	31.6	2,312	52.2
4. มีคนช่วยสอนภาษาอังกฤษที่บ้าน							
1) มี		1,230	40.2	954	69.7	2,184	49.4
2) ไม่มี		1,748	57.2	412	30.1	2,160	48.8
3) ไม่ระบุ		78	2.6	3	0.2	81	1.8

ตารางที่ 34 (ต่อ)

ปัจจัยที่สนับสนุน	สังกัด	สพช. (N = 3,056)		สช. (N = 1,369)		รวม (N = 4,425)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
5. สื่อที่บ้านของนักเรียน							
1) มี		1,769	57.9	1,100	80.4	2,869	64.8
- เทปเพลง		623	35.2	351	31.9	974	33.9
- วิทยุสมัครเล่น		276	15.6	169	15.4	445	15.5
- หนังสือ		594	33.6	387	35.2	981	34.2
- แบบฝึกหัด		176	9.9	85	7.7	261	9.1
- เกม		60	3.4	69	6.3	129	4.5
- อื่นๆ		40	2.3	39	3.5	79	2.7
2) ไม่มี		1,287	72.7	269	24.5	1,556	35.2

ตารางที่ 35 การเตรียมการสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2

สังกัดและ คุณภาพโรงเรียน	สพช.												สช.												รวม (N = 181)								
	ดีเยี่ยม (N = 40)				ปานกลาง (N = 51)				ควรพัฒนา (N = 39)				รวม (N = 130)				ดีเยี่ยม (N = 21)				ปานกลาง (N = 15)					ควรพัฒนา (N = 15)				รวม (N = 51)			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ				
เตรียมการสอน	40	100.0	50	98.0	38	97.4	128	98.5	1	4.8	3	20.0	-	-	4	7.8	132	72.9															
1. ศึกษาเนื้อหาและวิธีการ จัดกิจกรรม	32	80.0	33	64.7	26	66.7	91	70.0	-	-	2	13.3	1	6.7	3	5.9	94	51.9															
2. เขียนแผนการสอน	38	95.0	47	92.2	35	89.7	120	92.3	14	66.7	9	60.0	14	93.3	37	72.5	157	86.7															
3. เตรียมอุปกรณ์	11	27.5	4	7.8	6	15.4	21	16.2	5	23.8	-	-	-	-	5	9.8	26	14.4															
4. อื่นๆ																																	

ตารางที่ 36 การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2

การจัดการเรียนการสอน	การปฏิบัติของครูโรงเรียน								ระดับการปฏิบัติ
	ดีเยี่ยม		ปานกลาง		ควรพัฒนา		รวม		
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	
1. จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	3.59	0.50	3.33	0.66	3.35	0.78	3.42	0.65	มาก
2. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนมีความสุข สนุกสนาน เพื่อให้เกิดเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ ได้แก่									
- ร้องเพลง	3.65	0.55	3.65	0.69	3.22	0.63	3.40	0.63	มาก
- เล่นิทาน	2.81	1.01	2.81	0.78	2.42	0.87	2.47	0.89	น้อย
- แสดงบทบาทสมมุติ	3.15	0.91	3.15	0.87	2.85	0.97	2.91	0.92	มาก
- เขียนแบบการออกเสียง	3.38	0.88	3.38	0.78	2.98	0.84	3.17	0.83	มาก
- เล่นเกมทางภาษา	3.25	0.99	3.25	0.80	2.59	0.96	3.01	0.92	มาก
- ได้ตอบทางสระ	3.23	0.87	3.23	0.67	2.57	0.98	2.98	0.85	มาก
- วาดภาพ/ระบายสี	3.29	0.77	3.29	0.80	3.11	0.74	3.17	0.77	มาก
- ต่อกาพย์	2.55	1.04	2.55	0.87	2.10	0.96	2.34	0.95	น้อย
- ปริศนาคำทาย	2.62	1.15	2.62	0.92	1.94	0.99	2.24	1.03	น้อย
3. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกหลักสูตรเพื่อพัฒนาเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ	2.54	1.46	2.06	1.47	2.21	1.46	2.27	1.49	น้อย
4. ใช้สื่อหลากหลาย ได้แก่									
- แอบบันทึกเสียง	3.12	1.13	2.97	0.98	2.52	1.24	2.89	1.11	มาก
- วีดิทัศน์	2.55	1.10	2.71	1.14	1.82	1.11	2.39	1.12	น้อย
- รูปภาพ/บัตรภาพ	3.26	1.11	3.13	1.13	2.89	1.25	3.10	1.16	มาก
- ของจริง	3.59	0.64	3.62	0.58	3.26	0.99	3.50	0.75	มาก
- แผนภูมิเพลง	3.00	1.09	2.88	1.06	2.83	1.11	2.91	1.09	มาก
- หนังสือ	2.92	1.09	2.84	0.96	2.52	1.05	2.78	1.04	มาก
- หุ่นมือ/หุ่นนิ้ว	2.83	1.03	2.83	0.92	2.43	1.13	2.70	1.03	มาก
- เกมต่างๆ	3.15	0.88	3.10	0.76	2.54	1.06	2.95	0.89	มาก

ตารางที่ 36 (ต่อ)

การจัดการเรียนการสอน	การปฏิบัติของครูโรงเรียน								ระดับการปฏิบัติ
	ดีเยี่ยม		ปานกลาง		ควรพัฒนา		รวม		
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	
5. ฝึกนักเรียนให้สามารถใช้ภาษาเพื่อเข้าสู่สังคมและวัฒนธรรมได้แก่									
- ทักทายและกล่าวลา	3.49	0.77	3.11	1.29	3.09	0.99	3.24	1.04	มาก
- แนะนำตนเองและผู้อื่น	2.98	1.33	2.77	1.49	2.65	1.52	2.81	1.44	มาก
- พุดขอบคุณ	3.59	0.69	3.59	0.76	3.59	0.53	3.59	0.67	มากที่สุด
- พุดขอโทษ	3.60	0.53	3.46	0.74	3.28	0.76	3.45	0.68	มาก
- พุดแทรกอย่างสุภาพ	3.47	0.65	3.33	0.86	3.13	0.96	3.32	0.83	มาก
- พุดขออนุญาต	3.39	0.74	3.50	0.69	3.19	0.93	3.37	0.79	มาก
6. ฝึกนักเรียนให้สามารถใช้ภาษาสื่อความได้เหมาะสมกับสถานการณ์ได้แก่									
- เรียกสิ่งต่างๆ	3.38	0.69	3.38	0.52	3.13	0.99	3.30	0.75	มาก
- นับจำนวน	3.48	0.62	3.36	0.68	3.29	0.92	3.38	0.75	มาก
- บอกวัน	3.46	0.59	3.39	0.69	3.39	0.83	3.41	0.71	มาก
- บอกสีและขนาด	3.28	0.67	3.26	0.95	3.29	0.75	3.28	0.80	มาก
- บอกสถานที่อยู่ของสิ่งต่างๆ	3.12	0.88	3.23	0.93	3.04	0.89	3.13	0.89	มาก
- ถามเพื่อทราบข้อมูล	3.02	0.83	2.97	0.95	2.71	1.02	2.90	0.94	มาก
- ถามให้ตอบหรือปฏิเสธ และตอบรับหรือปฏิเสธ	3.22	0.87	3.13	0.79	2.88	1.09	3.09	0.92	มาก
- ถามให้เลือกตอบและตอบ	3.23	0.76	3.13	0.76	2.76	1.08	3.04	0.88	มาก
- สั่งและขอร้องให้ทำ และทำตามคำสั่ง	3.39	0.62	3.18	0.81	2.89	1.04	3.16	0.83	มาก
7. กระตุ้นและเสริมแรงให้กำลังใจแก่นักเรียน	3.52	0.62	3.52	0.74	3.00	1.02	3.36	0.80	มาก
8. วัดผลด้วยการสังเกตการร่วมกิจกรรมและความสนใจของนักเรียน	3.48	0.62	3.48	0.76	2.94	0.97	3.32	0.79	มาก
9. ตรวจผลงาน	3.47	0.59	3.43	0.76	3.00	0.74	3.31	0.70	มาก

ตารางที่ 37 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่สนุกสนานและเพลิดเพลิน

สังกัดและ คุณภาพโรงเรียน	สพช.						สช.						รวม (N = 181)	
	ดีเยี่ยม (N = 40)			ปานกลาง (N = 51)			ดีเยี่ยม (N = 21)			ปานกลาง (N = 15)			รวม (N = 51)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การจัดกิจกรรม	39	97.5	50	98.0	36	92.3	125	96.2	1	4.8	-	-	2	3.9
	40	100.0	50	98.0	32	82.1	122	93.8	-	-	1	6.7	2	3.9
	39	97.5	48	94.1	37	94.9	124	95.4	1	4.8	-	-	1	2.0
	37	92.5	45	88.2	39	100.0	121	93.1	14	66.7	12	80.0	38	74.5
	4	10.0	8	15.7	3	7.7	15	11.5	4	19.0	1	6.7	6	11.8
รวม													21	11.6

ตารางที่ 38 การจัดกิจกรรมที่แสดงการฝึกทักษะการฟัง

กิจกรรมที่แสดงทักษะการฟัง	สปช. (N = 130)		สช. (N = 51)		รวม (N = 181)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เปิดเทปเพลง หรือร้องเพลง	3	2.3	3	5.9	6	3.3
2. สนทนาด้วยประโยคง่ายๆ	4	3.1	2	3.9	6	3.3
3. ให้ปฏิบัติตามคำสั่ง	118	90.8	43	84.3	161	89.0
4. ไม่ระบุ	5	3.8	3	5.9	8	4.4

ตารางที่ 39 การจัดกิจกรรมที่แสดงการฝึกทักษะการพูด

กิจกรรมที่แสดงทักษะการพูด	สปช. (N = 130)		สช. (N = 51)		รวม (N = 181)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. นักเรียนพูดทักทายกับครู	-	-	-	-	-	-
2. นักเรียนฝึกพูดทักทายกับเพื่อน ในชั้นเรียน	-	-	-	-	-	-
3. นักเรียนฝึกพูดตามครูหรือ ตามเทป	-	-	2	3.9	2	1.1
4. นักเรียนฝึกออกเสียงพยัญชนะ เช่น A-Z, s, ch, sh ฯลฯ	2	1.5	1	2.0	3	1.7
5. นักเรียนจับคู่ฝึกพูดคำหรือ ประโยคที่ครูกำหนด	2	1.5	5	9.8	7	3.9
6. นักเรียนอาสาสมัครออกมาพูด ตามสถานการณ์ที่ครูกำหนด	1	0.8	-	-	1	0.6
7. นักเรียนฝึกพูดโต้ตอบกับครู และลงท้ายด้วยการขอบคุณ	5	3.8	1	2.0	6	3.3
8. นักเรียนฝึกพูดแสดงความรู้สึก ต่อรูปภาพที่แสดงสถานการณ์ ต่างๆ	-	-	2	3.9	2	1.1
9. นักเรียนจับคู่ฝึกถาม-ตอบ เกี่ยวกับสิ่งของต่างๆ	115	88.5	37	72.5	152	84.0
10. ไม่ระบุ	5	3.8	3	5.9	8	4.4

ตารางที่ 40 การใช้ภาษาอังกฤษง่ายๆ ในการสื่อสารกับนักเรียนชั้น ป.1

ข้อความ	ใช้ในห้องเรียน		ใช้นอกห้องเรียน		ไม่ใช้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. Hello.	79	64.8	-	-	1	0.8
2. Hi.	83	68.0	2	1.6	3	2.5
3. Good morning.	109	89.3	1	0.8	9	7.4
4. Good afternoon.	111	91.0	1	0.8	10	8.2
5. Good evening.	100	84.0	2	1.7	17	14.3
6. Goodbye.	110	90.2	-	-	12	9.8
7. What's this?	106	58.2	3	2.5	13	10.7
8. What's that?	107	57.7	4	3.3	11	9.0
9. Thank you.	112	91.8	1	0.8	9	7.4
10. Sit down.	110	90.2	2	1.6	10	8.2
11. Stand up.	112	91.8	1	0.8	9	7.4
12. May I come in, please?	108	89.3	4	2.2	9	7.4
13. May I go out, please?	111	91.7	1	0.8	9	7.4
14. Excuse me.	107	89.2	1	0.8	12	10.0

ตารางที่ 41 การใช้ภาษาอังกฤษง่าย ๆ ในการสื่อสารกับนักเรียนชั้น ป.2

ข้อความ		ใช้ในห้องเรียน		ใช้นอกห้องเรียน		ไม่ใช่	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1.	Good morning.	100	90.1	1	0.9	10	9.0
2.	Good afternoon.	98	88.3	1	0.9	12	10.8
3.	How are you?	73	65.8	-	-	38	34.2
4.	Fine, thank you.	101	91.0	-	-	10	9.0
5.	I'm fine.	100	91.1	-	-	11	9.9
6.	Goodbye.	101	90.2	1	0.9	10	8.9
7.	What's your name?	102	91.1	-	-	10	8.9
8.	I'm <u> (ชื่อ) </u> .	102	91.1	-	-	10	8.9
9.	My name's <u> (ชื่อ) </u> .	102	91.1	-	-	10	8.9
10.	This/that is a/an <u> </u> .	101	90.2	1	0.9	10	8.9
11.	What's this/that?	101	90.2	-	-	10	8.9
12.	It's <u> 's (สิ่งของ) </u> .	101	90.2	-	-	10	8.9
13.	It is a/an <u> </u> .	100	90.9	-	-	10	9.1
14.	Is this/that a/an <u> </u> ?	98	89.1	1	0.9	12	10.9
15.	Touch <u> </u> .	88	81.5	1	0.9	20	18.5
16.	Point to <u> </u> .	94	86.2	1	0.9	15	13.8
17.	Open <u> </u> .	97	88.2	-	-	13	11.8
18.	Close <u> </u> .	97	88.2	-	-	13	11.8
19.	Clean <u> </u> .	92	83.6	-	-	18	16.4
20.	Open <u> </u> , please.	95	86.4	-	-	15	13.6
21.	Close <u> </u> , please.	95	86.4	-	-	15	13.6
22.	Clean <u> </u> , please.	86	79.6	-	-	22	20.4
23.	Please open <u> </u> .						
	close <u> </u> .	93	85.3	-	-	16	14.7
	clean <u> </u> .						
24.	Don't walk.						
	run.	84	84.0	1	1.0	15	15.0
	jump.						
	talk.						

ตารางที่ 41 (ต่อ)

ข้อความ	ใช้ในห้องเรียน		ใช้นอกห้องเรียน		ไม่ใช้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
38. This is a/an _____. It is (สี) .	78	77.2	-	-	23	22.8
39. I _____ You have _____ We _____	79	77.5	-	-	23	22.5
40. He has a/an _____ She has _____	74	75.5	-	-	24	24.5
41. They have a/an _____	71	75.5	-	-	23	24.5
42. I have (จำนวน) brother (s)/ sister(s).	70	72.2	-	-	27	27.8
43. Touch your _____	67	73.6	1	1.1	23	25.3
44. He/She is happy. sad. angry.	67	73.6	-	-	24	26.4
45. I am happy. We are sad. They are angry.	63	70.0	-	-	27	30.0
46. The _____ is/are dirty/clean.	74	75.5	-	-	24	24.5
47. The _____ is/are new/old.	76	75.2	-	-	25	24.8
48. There is _____. / There are _____.	72	74.2	-	-	25	25.8
49. How many _____s are there? There is/are _____.	75	78.1	-	-	21	21.9
50. Is this a/an _____ or a/an _____? It's a/an _____.	75	78.9	-	-	20	21.1
51. Are they _____s or _____s?	75	78.1	-	-	21	21.9
52. They are _____s.	73	77.7	-	-	21	22.3

ตารางที่ 42 การวัดและประเมินผลการเรียนภาษาอังกฤษชั้น ป.1-ป.2

การวัดและประเมินผล	สปช. (N = 130)		สช. (N = 51)		รวม (N = 181)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. วัดความสามารถของนักเรียนในการสื่อสารจากการฟังและพูดตามเทปหรือคำสั่งของครู	2	1.5	-	-	2	1.1
2. วัดความสามารถของนักเรียนในการปฏิบัติตามคำสั่งของครู	-	-	-	-	-	-
3. วัดความสามารถในการเล่นเกม	1	0.8	2	3.9	3	1.7
4. วัดความถูกต้องในการออกเสียงคำ/ประโยค	1	0.8	-	-	1	0.6
5. วัดความถูกต้องในการบอกชื่อสิ่งต่างๆ	-	-	2	3.9	2	1.1
6. วัดความสนใจของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ	3	2.3	6	11.8	9	5.0
7. วัดความรู้สึกรักของนักเรียนในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ	9	6.9	1	2.0	10	5.5
8. ชักถามนักเรียน	99	76.2	36	70.6	135	74.6
9. อื่นๆ	11	8.5	2	3.9	13	7.2
10. ไม่ระบุ	4	3.1	2	3.9	6	3.3

ตารางที่ 43 การใช้คู่มือจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมภาษาอังกฤษชั้น ป.1

แหล่งคู่มือจัดกิจกรรมฯ	สังกัด	สปช. (N = 52)		สช. (N = 32)		รวม (N = 84)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. กรมวิชาการ		47	90.4	29	90.6	76	90.5
2. สช.		13	25.0	17	53.1	30	35.7
3. สปช.		17	32.7	15	46.9	32	38.1
4. อื่นๆ		11	21.2	19	59.4	30	35.7

ตารางที่ 44 การใช้ของจริงเป็นสื่อในการสอนชั้น ป.1

สื่อการเรียนการสอน	ไม่มี				มี				รวมใช้ (N = 84)	
	ใช้		ไม่ใช้		ใช้		ไม่ใช้			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ของจริง (15 รายการ)										
1. ลูกบอล 2 ลูก	8	9.5	3	3.6	66	78.6	3	3.6	74	88.1
2. หนังสือ	4	4.8	2	2.4	76	90.5	1	1.2	80	95.2
3. กล้อง	4	4.8	2	2.4	77	91.7	1	1.2	81	96.4
4. ปากกา	4	4.8	1	1.2	78	92.9	1	1.2	82	97.6
5. ดินสอ	4	4.8	1	1.2	78	92.9	1	1.2	82	97.6
6. กล้องใบเล็ก 5 กล้อง	6	7.1	4	4.8	61	72.6	3	3.6	67	79.8
7. ก้อนหิน	4	4.8	2	2.4	68	81.0	2	2.4	72	85.7
8. กล้องใบใหญ่สำหรับ ใส่สิ่งของ	6	7.1	3	3.6	63	75.0	3	3.6	69	82.1
9. โต๊ะ	4	4.8	1	1.2	77	91.7	1	1.2	81	96.4
10. แก้ว	4	4.8	1	1.2	77	91.7	1	1.2	81	96.4
11. ยางลบ	4	4.8	2	2.4	76	90.5	1	1.2	80	95.2
12. ไม้บรรทัด	4	4.8	1	1.2	77	91.7	1	1.2	81	96.4
13. ดูกตา	5	6.0	3	3.6	70	83.3	1	1.2	75	89.3
14. ดินสอสี	4	4.8	2	2.4	76	90.5	1	1.2	80	95.2
15. กระดาษสีต่างๆ	6	7.1	1	1.2	72	85.7	2	2.4	78	92.9

ตารางที่ 45 การใช้เทปเพลงเป็นสื่อในการสอนชั้น ป.1

สื่อการเรียนการสอน	ไม่มี				มี				รวมใช้ (N = 84)	
	ใช้		ไม่ใช้		ใช้		ไม่ใช้			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เทปเพลง (10 เพลง)										
1. Old Mcdonald	3	3.6	1	1.2	74	88.1	3	3.6	77	91.7
2. Hello - Hi	1	1.2	2	2.4	78	92.9	1	1.2	79	94.0
3. Good morning to you.	1	1.2	-	-	81	96.4	1	1.2	82	97.6
4. Good afternoon to you.	2	2.4	-	-	78	92.9	1	1.2	80	95.2
5. Goodbye.	3	3.6	3	3.6	75	89.3	2	2.4	78	92.9
6. Thank you ever so much.	3	3.6	3	3.6	72	85.7	1	1.2	75	89.3
7. A B C	1	1.2	1	1.2	78	92.9	1	1.2	79	94.0
8. May I come in, please?	3	3.6	5	6.0	70	83.3	1	1.2	73	86.9
9. May I go out, please?	3	3.6	3	3.6	71	84.5	2	2.4	74	88.1
10. Days of the week	3	3.6	4	4.8	69	82.1	1	1.2	72	85.7

ตารางที่ 46 การใช้รูปภาพเป็นสื่อในการสอนชั้น ป.1

สื่อการเรียนการสอน	ไม่มี				มี				รวมใช้ (N = 84)	
	ใช้		ไม่ใช้		ใช้		ไม่ใช้		จำนวน	ร้อยละ
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
รูปภาพ (19 ภาพ)										
1. วัว	7	8.3	2	2.4	71	84.5	2	2.4	78	92.9
2. ลูกไก่	7	8.3	2	2.4	72	85.7	2	2.4	79	94.0
3. แมว	7	8.3	2	2.4	73	86.9	2	2.4	80	95.2
4. เป็ด	8	9.5	2	2.4	72	85.7	2	2.4	80	95.2
5. ดวงอาทิตย์	9	10.7	3	3.6	65	77.4	1	1.2	74	88.1
6. กรอบครัวไก่	10	11.9	6	7.1	55	65.5	2	2.4	65	77.4
7. บรรยากาศตอนเช้า กลางวัน เย็น	9	10.7	4	4.8	60	71.4	2	2.4	69	82.1
8. แก้ว	6	7.1	1	1.2	65	77.4	3	3.6	71	84.5
9. คนแบ่งปันของกัน	11	13.1	7	8.3	45	53.6	5	6.0	56	66.7
10. ซอส์เขียนกระดาน	11	13.1	3	3.6	59	70.2	4	4.8	70	83.3
11. คนมีอาการช็อก	12	14.3	7	8.3	42	50.0	5	6.0	54	64.3
12. คาง	10	11.9	4	4.8	55	65.5	4	4.8	65	77.4
13. หน้าแข็ง	10	11.9	5	6.0	55	65.5	3	3.6	65	77.4
14. คนโบกมืออำลา	10	11.9	3	3.6	57	67.9	2	2.4	67	79.8
15. กล้อง	7	8.3	3	3.6	68	81.0	2	2.4	75	89.3
16. หนังสือ	6	7.1	2	2.4	71	84.5	2	2.4	77	91.7
17. ดินสอ	7	8.3	2	2.4	71	84.5	1	1.2	78	92.9
18. แผ่นตัวอักษร A-Z	9	10.7	2	2.4	71	84.5	1	1.2	80	95.2
19. บัตรตัวเลข (มีรูปภาพประกอบ)	7	8.3	1	1.2	72	85.7	-	-	79	94.0

ตารางที่ 47 การใช้เกมเป็นสื่อในการสอนชั้น ป.1

สื่อการเรียนการสอน	ไม่มี				มี				รวมใช้ (N = 84)	
	ใช้		ไม่ใช้		ใช้		ไม่ใช้			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เกมต่าง ๆ (5 รายการ)										
1. เกมต่อภาพ (กล่อง ดินสอ หนังสือ)	13	15.5	12	14.3	44	52.4	1	1.2	57	67.9
2. เกมหาตัวอักษร	10	11.9	5	6.0	56	66.7	2	2.4	66	78.6
3. เกมส่งลูกบอล	10	11.9	6	7.1	55	65.5	1	1.2	65	77.4
4. เกม Simon Says.	8	9.5	3	3.6	62	73.8	1	1.2	70	83.3
5. เกมส่งของ	10	11.9	2	2.4	55	65.5	2	2.4	65	77.4

ตารางที่ 48 การใช้หุ่นมือเป็นสื่อในการสอนชั้น ป.1

สื่อการเรียนการสอน	ไม่มี				มี				รวมใช้ (N = 84)	
	ใช้		ไม่ใช้		ใช้		ไม่ใช้			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หุ่นมือ (5 รายการ)										
1. Pim	7	8.3	9	10.7	54	64.3	3	3.6	61	72.6
2. Pooh	10	11.9	10	11.9	49	58.3	3	3.6	59	70.2
3. Kid	11	13.1	10	11.9	48	57.1	2	2.4	59	70.2
4. ผู้ใหญ่ 2 คน (ชาย, หญิง)	13	15.5	10	11.9	44	52.4	2	2.4	57	67.9
5. เด็ก 2 คน (ชาย, หญิง)	12	14.3	8	9.5	47	56.0	2	2.4	59	70.2

ตารางที่ 49 การใช้ของจำลอง หนังสือ แบบฝึกและวีดิทัศน์เป็นสื่อในการสอนชั้น ป.1

สื่อการเรียนการสอน	ไม่มี				มี				รวมใช้ (N = 84)	
	ใช้		ไม่ใช้		ใช้		ไม่ใช้			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ของจำลอง (นาฬิกากระดาษ)	7	8.3	8	9.5	63	75.0	3	3.6	70	83.3
2. หนังสือนิทาน/ส่งเสริม การอ่าน	6	7.1	10	11.9	52	61.9	1	1.2	58	69.0
3. แบบฝึก	7	8.3	8	9.5	56	66.7	3	3.6	63	75.0
4. วีดิทัศน์	6	7.1	17	20.2	32	38.1	7	8.3	38	45.2

ตารางที่ 50 การใช้คู่มือจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมภาษาอังกฤษชั้น ป.2

แหล่งคู่มือ	สังกัด	สปช. (N = 70)		สช. (N = 24)		รวม (N = 94)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. กรมวิชาการ		69	98.6	17	70.8	86	91.5
2. สช.		26	37.1	16	66.7	42	44.7
3. สปช.		30	42.9	10	41.7	40	42.6
4. อื่นๆ		24	34.3	12	50.0	36	38.3

ตารางที่ 51 การใช้เทปเพลงเป็นสื่อในการสอนชั้น ป.2

สื่อการเรียนการสอน	ไม่มี				มี				รวมใช้ (N = 94)	
	ใช้		ไม่ใช้		ใช้		ไม่ใช้			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เทปเพลง (8 เพลง)										
1. Good morning to you.	2	2.1	1	1.1	87	92.6	1	1.1	89	94.7
2. Good morning.	1	1.1	2	2.1	86	91.5	1	1.1	87	92.6
3. A B C	1	1.1	-	-	90	95.7	2	2.1	91	96.8
4. Is this a bird?	4	4.3	13	13.8	61	64.9	3	3.2	65	69.1
5. Ten little Indian boys	3	3.2	11	11.7	63	67.0	3	3.2	66	70.2
6. Days of the week	3	3.2	9	9.6	70	74.5	3	4.3	73	77.7
7. Tall and short	3	3.2	10	10.6	62	66.0	4	4.3	65	69.2
8. English rock	3	3.2	9	9.6	61	64.9	4	4.3	64	68.1

ตารางที่ 52 การใช้หุ่นมือเป็นสื่อในการสอนชั้น ป.2

สื่อการเรียนการสอน	ไม่มี				มี				รวมใช้ (N = 94)	
	ใช้		ไม่ใช้		ใช้		ไม่ใช้			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หุ่นมือ (4 รายการ)										
1. Pim	8	8.5	15	16.0	62	66.0	2	2.1	70	74.5
2. Pooh	7	7.4	16	17.0	60	63.8	2	2.1	67	71.3
3. Kid	9	9.6	16	17.0	57	60.6	2	2.1	66	70.2
4. ชาวต่างประเทศ (4-5 ตัว)	8	8.5	18	19.1	46	48.9	3	3.2	54	57.4

ตารางที่ 53 การใช้ของจริงเป็นสื่อในการสอนชั้น ป.2

สื่อการเรียนการสอน	ไม่มี				มี				รวมใช้ (N = 94)	
	ใช้		ไม่ใช้		ใช้		ไม่ใช้			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ของจริง (ต่อ)										
1. ประตู	3	3.2	3	3.2	83	88.3	1	1.1	86	91.5
2. หน้าต่าง	2	2.1	1	1.1	89	94.7	1	1.1	91	96.8
3. กระดานดำ	2	2.1	1	1.1	87	92.6	1	1.1	89	94.7
4. โต๊ะ	2	2.1	1	1.1	88	93.6	1	1.1	90	95.7
5. โต๊ะเรียน	2	2.1	1	1.1	90	95.7	-	-	92	97.9
6. เก้าอี้	2	2.1	1	1.1	90	95.7	-	-	92	97.9
7. ดินสอ	2	2.1	2	2.1	89	94.7	-	-	91	96.8
8. ปากกา	2	2.1	2	2.1	88	93.6	-	-	90	95.7
9. หนังสือ 1 เล่ม	2	2.1	2	2.1	86	91.5	-	-	88	93.6
10. หนังสือ 5 เล่ม	2	2.1	3	3.2	82	87.2	-	-	84	89.4
11. ผ้ามุลมโต๊ะสี่ทียบ	4	4.3	13	13.8	65	69.1	1	1.1	69	73.4
12. ยางลบ	2	2.1	4	4.3	84	89.4	1	1.1	86	91.5
13. ไม้บรรทัด	2	2.1	3	3.2	86	91.5	1	1.1	88	93.6
14. ปฏิทิน	2	2.1	4	4.3	82	87.2	2	2.1	84	89.4
15. ช้อน	2	2.1	4	4.3	78	83.0	4	4.3	80	85.1
16. ส้อม	2	2.1	6	6.4	77	81.9	3	3.2	79	84.0
17. แก้วน้ำ	2	2.1	5	5.3	59	62.8	3	3.2	61	64.9
18. กล่องสี่เหลี่ยมมีภาพ สิ่งของเก่าและใหม่ ติดอยู่	6	6.4	18	29.0	34	36.2	3	3.2	40	42.6
19. แผ่นโฟมหุ้มด้วยผ้า สักหลาด 1 แผ่น	10	10.6	24	25.5	16	17.0	3	3.2	26	27.7
20. แผ่นโฟม	10	10.6	16	17.0	30	31.9	3	3.2	40	42.6
21. แบบฝึก	4	4.3	14	14.9	36	38.3	3	3.2	40	42.6

ตารางที่ 53 (ต่อ)

สื่อการเรียนการสอน	ไม่มี				มี				รวมใช้ (N = 94)	
	ใช้		ไม่ใช้		ใช้		ไม่ใช้			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ของจริง (ต่อ)										
22. ลูกศร	8	8.5	16	17.0	35	37.2	3	3.2	43	45.7
23. กระดาษสีต่างๆ	3	3.2	8	8.5	50	53.2	2	2.1	53	56.4
24. ป้ายชื่อ	6	6.4	14	14.9	34	36.2	4	4.3	40	42.6
25. กล่องสี่เหลี่ยมมีภาพ แสดงลักษณะอันโฉม ติดอยู่ทั้ง 6 ด้าน	9	9.6	20	21.3	22	23.4	3	3.2	31	33.0
26. สิ่งของที่มีจำนวน ต่างกัน	6	6.4	8	8.5	39	41.5	2	2.1	45	47.9

ตารางที่ 54 การใช้รูปภาพเป็นสื่อในการสอนชั้น ป.2

สื่อการเรียนการสอน	ไม่มี				มี				รวมใช้ (N = 94)	
	ใช้		ไม่ใช้		ใช้		ไม่ใช้			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รูปภาพ (94 ภาพ)										
1. แอปเปิ้ล 1 ผล	5	5.3	1	1.1	84	89.4	—	—	89	94.7
2. แอปเปิ้ลหลายผล	7	7.4	4	4.3	76	80.9	—	—	83	88.3
3. ส้ม	4	4.3	1	1.1	86	91.5	—	—	90	95.7
4. มะม่วง	4	4.3	2	2.1	84	89.4	—	—	88	93.6
5. ทุเรียน	4	4.3	4	4.3	81	86.2	—	—	85	90.4
6. กลัวย	4	4.3	1	1.1	86	91.5	—	—	90	95.7
7. มะละกอ	4	4.3	3	3.2	83	88.3	—	—	87	92.6
8. แมว	4	4.3	3	3.2	84	89.4	1	1.1	88	93.6

ตารางที่ 54 (ต่อ)

สื่อการเรียนการสอน	ไม่มี				มี				รวมใช้ (N = 94)	
	ใช้		ไม่ใช้		ใช้		ไม่ใช้		จำนวน	ร้อยละ
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
รูปภาพ (ต่อ)										
9. หมู	4	4.3	4	4.3	83	88.3	1	1.1	87	92.6
10. วัว	4	4.3	3	3.2	83	88.3	1	1.1	87	92.5
11. ยีราฟ 1 ตัว	5	5.3	8	8.5	70	74.5	1	1.1	75	79.8
12. ยีราฟหลายตัว	7	7.4	12	12.8	60	63.8	2	2.1	67	71.3
13. สุนัข 1 ตัว	4	4.3	2	2.1	84	89.4	-	-	88	93.6
14. ช้าง	4	4.3	2	5.3	84	89.4	-	-	88	93.6
15. หนู	4	4.3	5	4.3	81	86.2	-	-	85	90.4
16. นก	3	3.2	4	4.3	82	87.2	-	-	85	90.4
17. เป็ด	4	4.3	4	4.3	82	87.2	-	-	86	91.5
18. กบ	3	3.2	4	4.3	83	88.3	-	-	86	91.5
19. ปลา	3	3.2	9	9.6	78	83.0	-	-	81	86.2
20. มด	4	4.3	3	6.2	83	88.3	-	-	87	92.6
21. ภาพต่อจตุรูปเด็ก และอักษร A-Z	4	4.3	7	7.4	75	79.8	-	-	79	84.0
22. เสือ	5	5.3	17	18.7	66	70.2	1	1.1	71	75.5
23. ลิง	6	6.4	13	14.3	71	75.5	1	1.1	77	81.9
24. ค้างคาว	5	5.3	11	12.1	75	79.8	-	-	80	85.1
25. งู	5	5.3	14	15.9	69	73.4	-	-	74	78.7
26. กระต่าย	5	5.3	15	16.9	69	73.4	-	-	74	78.7
27. สิงโตพอม	6	6.4	13	15.1	66	70.2	1	1.1	72	76.6
28. ลูกไก่	6	6.4	19	20.2	56	59.6	3	3.2	62	66.0
29. ฮิปโปโปเตมัส	4	4.3	16	17.0	60	63.8	2	2.1	64	68.1
30. ผู้หญิงเดี่ยว 1 คน	7	7.4	24	25.5	46	48.9	4	4.3	53	56.4
31. ผู้ชายสูง 1 คน	8	8.5	19	20.2	48	51.1	4	4.3	56	59.6
32. เด็กผู้ชายสูง 1 คน	8	8.5	21	22.3	46	48.9	4	4.3	54	57.4

ตารางที่ 54 (ต่อ)

สื่อการเรียนการสอน	ไม่มี				มี				รวมใช้ (N = 94)	
	ใช้		ไม่ใช้		ใช้		ไม่ใช้		จำนวน	ร้อยละ
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
รูปภาพ (ต่อ)										
33. เด็กผู้ชายเดี่ยวหลายคน	8	8.5	21	22.3	43	45.7	4	4.3	51	54.3
34. เด็กผู้หญิง	7	7.4	21	22.3	44	46.8	4	4.3	51	54.3
35. เด็กผู้ชาย	4	4.3	16	17.0	59	62.8	2	2.1	63	67.0
36. ผู้ใหญ่ (ชาย)	4	4.3	17	18.1	59	62.8	2	2.1	63	67.0
37. ผู้ใหญ่ (หญิง)	5	5.3	16	17.0	57	60.6	3	3.2	62	66.0
38. ผู้หญิงอ้วน	5	5.3	15	16.0	57	60.6	3	3.2	62	66.0
39. ผู้ชายผอม	6	6.4	17	18.1	51	54.3	3	3.2	57	60.6
40. ครอบครัว (พ่อ,แม่,ลูก)	6	6.4	19	20.2	48	51.1	2	2.1	54	57.4
41. คนถือของ	5	5.3	16	17.0	50	53.2	4	4.3	55	58.5
42. ธงชาติไทย	4	4.3	18	19.1	48	51.1	7	7.4	52	55.3
43. หนังสืออยู่บนกล่อง	3	3.2	19	20.2	53	56.4	5	5.3	56	59.6
44. ปากกาอยู่ใต้หนังสือ	5	5.3	16	17.0	59	62.8	4	4.3	64	68.1
45. สุนัขอยู่บนเก้าอี้	5	5.3	17	18.1	58	61.7	3	3.2	63	67.0
46. สุนัขอยู่ใต้เก้าอี้	5	5.3	17	18.1	57	60.6	3	3.2	62	66.0
47. คน 2 คนจูงสุนัข คนละตัว	6	6.4	17	18.1	55	58.5	2	2.4	61	64.9
48. คน 2 คนถือลูกบอล คนละลูก	6	6.4	18	19.1	52	55.3	3	3.2	58	61.7
49. คนหลายคนมี แอปเปิ้ลคนละผล	7	7.4	22	23.4	46	48.9	4	4.3	53	56.4
50. คนแสดงความรู้สึก ต่างๆ	7	7.4	24	25.5	42	44.7	4	4.3	49	52.1
51. สิ่งของที่มีจำนวน ต่างกัน	7	7.4	23	24.5	41	43.6	3	3.2	48	51.1

ตารางที่ 54 (ต่อ)

สื่อการเรียนการสอน	ไม่มี				มี				รวมใช้ (N = 94)	
	ใช้		ไม่ใช้		ใช้		ไม่ใช้			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รูปภาพ (ต่อ)										
52. บัตรภาพปากกา ดินสอ สมุด ไม้บรรทัด กระเป๋ายางลบ	7	7.4	23	24.5	44	46.8	2	2.1	51	54.3
53. รถโดยสาร	4	4.3	14	14.9	53	56.4	4	4.3	57	60.6
54. บัตรภาพแมว 2-3 ตัว	3	3.2	13	13.8	63	67.0	4	4.3	66	70.2
55. บัตรภาพสิงโต 2-3 ตัว	5	5.3	16	17.1	52	55.3	4	4.3	57	60.6
56. รถจักรยาน	4	4.3	19	20.2	49	52.1	4	4.3	53	56.4
57. ครู	5	5.3	17	18.1	49	52.1	4	4.3	54	57.4
58. รถตู้	6	6.4	15	16.0	53	56.4	4	4.3	59	62.8
59. พัด	4	4.3	14	14.9	62	66.0	3	3.2	66	70.2
60. ทะเล	5	5.3	16	17.1	55	58.5	4	4.3	60	63.8
61. หอยทะเล	5	5.3	15	16.0	52	55.3	4	4.3	57	60.6
62. พระราชา	5	5.3	21	22.3	43	45.7	3	3.2	48	51.1
63. ปืน	5	5.3	24	25.5	44	46.8	3	3.2	49	52.1
64. ว้าว	3	3.2	20	21.3	52	55.3	3	3.2	55	58.5
65. ขา	3	3.2	19	20.2	50	53.2	5	5.3	53	56.4
66. มือ	4	4.3	15	16.0	57	60.1	5	5.3	61	64.9
67. จมูก	4	4.3	12	13.8	65	69.1	4	4.3	69	73.4
68. ศีรษะ	4	4.3	12	12.8	65	69.1	4	4.3	69	73.4
69. คอ	4	4.3	13	13.8	64	68.1	4	4.3	68	72.3
70. นิ้ว	4	4.3	14	14.9	63	67.0	4	4.3	67	71.3
71. หู	4	4.3	14	14.9	64	68.1	4	4.3	68	72.3
72. เท้า	4	4.3	13	13.8	64	68.1	4	4.3	68	72.3
73. บัตรตัวอักษร A-Z	4	4.3	14	14.9	63	67.0	4	4.3	67	71.3

ตารางที่ 54 (ต่อ)

สื่อการเรียนการสอน	ไม่มี				มี				รวมใช้ (N = 94)	
	ใช้		ไม่ใช้		ใช้		ไม่ใช้		จำนวน	ร้อยละ
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
รูปภาพ (ต่อ)										
74. แผ่นภาพที่สัมพันธ์กับ ตัวอักษร A - Z	4	4.3	10	10.6	71	75.5	1	1.1	75	79.8
75. ภาพให้นักเรียนวาด ต่อเติม	4	4.3	10	10.6	74	78.7	-	-	78	83.0
76. บัตรหมายเลข 1-15	6	6.4	11	11.7	65	69.1	1	1.1	71	75.5
77. บัตรหมายเลข 1-20	6	6.4	15	16.0	58	61.7	-	-	64	68.1
78. บัตรภาพคนสัญชาติ ไทย อเมริกัน อินเดีย จีน	4	4.3	10	10.6	67	71.3	-	-	71	75.5
79. เสื่อสีฟ้า 1 ตัว	7	7.4	14	14.9	56	59.6	2	2.1	63	67.0
80. เสื่อสีขาว 3 ตัว	11	11.7	27	28.7	34	36.2	2	2.1	45	47.9
81. กระโปรงสีแดง 1 ตัว	10	10.6	23	24.5	40	42.6	2	2.1	50	53.2
82. กระโปรงสีแดง 2 ตัว	10	10.6	24	25.5	40	42.6	2	2.1	50	53.2
83. กระเป๋าสีเหลือง 1 ใบ	10	10.6	26	27.7	37	39.4	2	2.1	47	50.0
84. กระเป๋าสีส้ม 4 ใบ	11	11.7	23	24.5	40	42.6	2	2.1	51	54.3
85. รองเท้าสีเขียว 1 ข้าง	11	11.7	25	26.6	38	40.4	2	2.1	49	52.1
86. รองเท้าสีเขียว 2 ข้าง	11	11.7	26	27.7	37	39.4	2	2.1	48	51.1
87. ถุงเท้าสีชมพู 1 ข้าง	11	11.7	26	27.7	37	39.4	2	2.1	48	51.1
88. ถุงเท้าสีชมพู 2 ข้าง	11	11.7	26	27.7	36	38.3	2	2.1	47	50.0
89. ข้างสีดำ 1 เชือก	11	11.7	26	27.7	38	40.4	2	2.1	49	52.1
90. กระโปรงสีเขียว 1 ตัว	10	10.6	25	26.6	39	41.9	2	2.1	49	52.1
91. ข้าง 1 โขลง	10	10.6	26	27.7	38	40.4	2	2.1	48	51.1
92. กระเป๋าสีดำหลายใบ	11	11.7	25	26.6	36	38.3	3	3.2	47	50.0
93. กล่องสีขาวหลายใบ	12	12.8	28	29.8	31	33.0	2	2.1	43	45.7

ตารางที่ 55 การใช้เกมเป็นสื่อในการสอนชั้น ป.2

สื่อการเรียนการสอน	ไม่มี				มี				รวมใช้ (N = 94)	
	ใช้		ไม่ใช้		ใช้		ไม่ใช้			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เกมต่าง ๆ (20 เกม)										
1. เกมของของใคร	7	7.4	20	21.3	54	57.4	-	-	61	65.0
2. เกมทำตามสั่ง	6	6.4	13	13.8	64	68.1	-	-	70	74.5
3. เกมแข่งขันบอক্তัวอักษร	7	7.4	15	16.0	60	63.8	1	1.1	67	71.3
4. เกมต่อภาพผลไม้	8	8.5	19	20.2	52	55.3	1	1.1	60	63.8
5. เกมต่อภาพสัตว์	9	9.6	19	20.2	55	58.5	-	-	64	68.1
6. เกมทายภาพ	8	8.5	13	13.8	60	63.9	-	-	68	72.3
7. เกมข้ามฝั่ง	9	9.6	17	18.1	48	51.1	1	1.1	57	60.6
8. เกมคำสั่งประกาศิต	6	6.4	15	16.0	54	57.4	3	3.2	60	63.8
9. เกมขอสั่งของ	7	7.4	14	14.9	56	59.6	1	1.1	63	67.0
10. เกมวงกลมรอบหมายเลข	9	9.6	13	13.8	56	59.6	-	-	65	69.1
11. เกม Bingo ตามจำนวนนักเรียน	9	9.6	14	14.9	50	53.2	2	2.1	59	62.8
12. เกมหาพรรคพวก	7	7.4	17	18.1	49	52.1	2	2.1	56	59.6
13. เกมจำสิ่งของ	7	7.4	17	18.1	49	52.1	2	2.1	56	59.6
14. เกมโยนกกล่อง	10	10.6	17	18.1	44	46.8	3	3.2	54	57.4
15. เกมฝึกออกเสียง	6	6.4	9	9.6	64	68.1	2	2.1	70	74.5
16. เกมหาเพื่อน	7	7.4	14	14.9	57	60.6	3	3.2	64	68.1
17. เกมจับหลัก	10	10.6	19	20.2	43	45.7	3	3.2	53	56.4
18. เกม Simon says.	6	6.4	14	14.9	55	58.5	2	2.1	61	65.0
19. เกมทายความรู้สึก	9	9.6	17	18.1	43	45.7	2	2.1	52	55.3
20. เกม The wind blows.	8	8.5	13	13.8	57	60.6	1	1.1	65	69.1

ตารางที่ 56 การใช้สื่อประเภทอื่นนอกเหนือจากที่กำหนดในคู่มือจัดกิจกรรมฯ

คุณภาพโรงเรียน สื่อประเภทอื่น	การมีและการใช้สื่อประเภทอื่นของครูโรงเรียน							
	ดีเยี่ยม		ปานกลาง		ควรพัฒนา		รวม	
	$\bar{x}$	ระดับการใช้	$\bar{x}$	ระดับการใช้	$\bar{x}$	ระดับการใช้	$\bar{x}$	ระดับการใช้
1. เอกสาร								
1) หลักสูตรภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา พ.ศ. 2539	2.74	มาก	2.42	ปานกลาง	2.83	มาก	2.65	มาก
2) คู่มือจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อม ภาษาอังกฤษ ชั้น ป.1 ของกรมวิชาการ	2.50	ปานกลาง	2.53	มาก	2.51	มาก	2.52	มาก
3) คู่มือจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อม ภาษาอังกฤษ ชั้น ป.2 ของกรมวิชาการ	2.20	ปานกลาง	2.40	ปานกลาง	2.62	มาก	2.39	ปานกลาง
4) แบบฝึกเตรียมความพร้อม ภาษาอังกฤษชั้น ป.1 ของกรมวิชาการ	1.94	ปานกลาง	2.19	ปานกลาง	2.00	ปานกลาง	2.05	ปานกลาง
5) แบบฝึกเตรียมความพร้อม ภาษาอังกฤษชั้น ป.2 ของกรมวิชาการ	1.90	ปานกลาง	1.88	ปานกลาง	1.92	ปานกลาง	1.90	ปานกลาง
6) หนังสือส่งเสริมการอ่าน	1.39	น้อย	1.80	ปานกลาง	1.28	น้อย	1.52	ปานกลาง
2. วัสดุ								
1) แถบบันทึกเสียง	2.11	ปานกลาง	2.09	ปานกลาง	1.98	ปานกลาง	2.07	ปานกลาง
2) วีดิทัศน์	1.89	ปานกลาง	1.54	ปานกลาง	1.02	น้อย	1.49	น้อย
3) วัสดุประเภทต่างๆ ที่เกี่ยวกับ ภาษาอังกฤษ	1.73	ปานกลาง	1.79	ปานกลาง	1.46	น้อย	1.68	ปานกลาง
4) ซีดีรอม	1.04	น้อย	1.18	น้อย	1.08	น้อย	1.10	น้อย
3. อุปกรณ์								
1) เครื่องบันทึกเสียง	2.13	ปานกลาง	1.63	ปานกลาง	1.62	ปานกลาง	1.80	ปานกลาง
2) เครื่องวีดิทัศน์	1.26	น้อย	1.37	น้อย	1.12	น้อย	1.26	น้อย
3) โทรทัศน์	1.94	ปานกลาง	1.56	ปานกลาง	1.32	น้อย	1.60	ปานกลาง
4) วิทยุ	1.91	ปานกลาง	1.68	ปานกลาง	1.83	ปานกลาง	1.80	ปานกลาง
5) คอมพิวเตอร์	1.48	น้อย	0.85	น้อย	0.78	น้อย	1.03	น้อย
6) เครื่องซีดีรอม	1.26	น้อย	0.71	น้อย	0.78	น้อย	0.91	น้อย
4. ห้องปฏิบัติการทางภาษา	1.38	น้อย	1.22	น้อย	0.87	น้อย	1.17	น้อย
5. บทเรียนสำเร็จรูป	1.28	น้อย	0.85	น้อย	1.09	น้อย	1.04	น้อย

หมายเหตุ ระดับการใช้มาก หมายถึง มีสื่อ - ใช้มาก ($\bar{x} = 2.51-3.00$)
 ระดับการใช้ปานกลาง หมายถึง มีสื่อ - ใช้ปานกลาง ($\bar{x} = 1.51-2.50$)
 ระดับการใช้น้อย หมายถึง มีสื่อ - ใช้น้อย ($\bar{x} = 0.51-1.50$)
 ระดับการมีแต่ไม่ใช้ หมายถึง มีสื่อ - ไม่ใช้ ($\bar{x} = 0.00-0.50$)

ตารางที่ 57 พฤติกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.1

ประเด็นที่สังเกต	คาบที่ 1						คาบที่ 2						คาบที่ 3						
	5 นาทีแรก		25 นาทีที่ 1		35 นาทีที่ 2		5 นาทีแรก		25 นาทีที่ 1		35 นาทีที่ 2		5 นาทีแรก		25 นาทีที่ 1		35 นาทีที่ 2		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. พฤติกรรมครูชั้น ป.1																			
- ทบทวนบทเรียนเพื่อ นำเข้าสู่บทเรียนใหม่	135	64.3	11	5.2	-	-	-	91	43.3	4	1.9	-	-	73	34.8	14	6.7	1	0.5
- ทักทายนักเรียนด้วย คำภาษาอังกฤษ	158	75.3	25	11.9	5	2.4	2	52	24.8	10	4.8	6	2.9	3	1.4	50	23.8	24	11.4
- สนทนากับนักเรียนด้วย ภาษาอังกฤษ	88	41.9	23	11.0	10	4.8	8	3.8	49	23.3	20	9.5	8	3.8	4	1.9	52	24.8	
- อธิบาย/สนทนากับ นักเรียนด้วยภาษาไทย	105	50.0	18	8.6	23	11.0	6	2.9	47	22.4	39	18.6	14	6.7	7	3.3	29	13.8	
- อธิบายเรื่องราวจากภาพ ให้นักเรียนฟัง	61	29.0	23	11.0	21	10.0	10	4.8	47	22.3	21	10.0	12	5.7	3	1.4	53	25.3	
- อธิบายคำศัพท์/ประโยค ใหม่	75	35.7	25	11.9	16	7.6	10	4.8	40	29.1	33	15.7	18	8.6	6	2.9	40	19.0	
- อธิบายวิธีเล่นเกม ให้นักเรียนดู	58	27.6	9	4.3	25	11.9	11	5.2	48	22.8	15	7.1	5	2.4	3	1.4	45	21.4	

ประเด็นที่สังเกต	คาบที่ 1						คาบที่ 2						คาบที่ 3											
	5 นาทีแรก		5 นาทีที่ 2		5 นาทีที่ 3		5 นาทีที่ 4		5 นาทีแรก		5 นาทีที่ 2		5 นาทีที่ 3		5 นาทีที่ 4		5 นาทีแรก		5 นาทีที่ 2		5 นาทีที่ 3		5 นาทีที่ 4	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- ฟังนักเรียนพูด - ฟังนักเรียนอ่าน - ฟังนักเรียนร้องเพลง - ตรวจผลงานนักเรียน - ใช้สื่อประกอบการเรียน	94	44.8	17	8.1	5	2.4	2	1.0	37	17.6	31	14.8	6	2.9	2	1.0	39	18.6	3	1.4	23	11.0	-	-
	71	33.8	15	7.1	8	3.8	1	0.5	45	21.4	10	4.8	2	1.0	2	1.0	48	22.8	6	2.9	8	3.8	-	-
	86	41.0	12	5.7	12	5.7	1	0.5	56	26.7	17	8.1	3	1.4	3	1.4	48	22.9	7	3.3	11	5.2	1	0.5
	52	24.8	2	1.0	6	2.9	4	1.9	55	26.2	6	2.9	2	1.0	5	2.4	53	25.2	9	4.3	6	2.9	2	1.0
	82	39.0	21	10.0	16	7.6	7	3.3	51	24.3	25	11.9	8	3.8	4	1.9	50	23.8	7	3.3	15	7.1	2	1.0
การสอน																								
- ทดสอบนักเรียนด้วย	54	23.8	6	2.9	3	1.4	3	1.4	51	24.3	7	3.3	8	3.8	2	1.0	45	21.5	3	1.4	4	1.9	10	4.8
แบบทดสอบ																								
- ทดสอบนักเรียนโดยไม่ใช้	67	31.9	17	8.1	8	3.8	13	6.2	43	20.5	15	7.1	6	2.9	6	2.9	49	23.4	11	5.2	17	8.1	6	2.9
แบบทดสอบ																								
2. พฤติกรรมนักเรียนชั้น ป.1																								
- พูดภาษาอังกฤษเพื่อ	156	74.3	8	3.8	9	4.3	2	1.0	56	26.6	23	11.0	9	4.3	2	1.0	45	21.5	9	4.3	16	7.6	7	3.3
สื่อสารกับครู																								
- ร้องเพลงตามท่อนหรือ	81	38.5	17	8.1	9	4.3	6	2.9	56	26.6	32	15.2	3	1.4	2	1.0	58	27.6	29	13.8	11	5.2	-	-
ตามครู																								
- พูดภาษาอังกฤษกับเพื่อน	58	27.6	20	9.5	16	7.6	8	3.8	56	26.6	10	4.8	12	5.7	5	2.4	50	23.8	4	1.9	11	5.2	6	2.9
ในชั้นเรียน																								

ประเด็นที่สังเกต	คาบที่ 1						คาบที่ 2						คาบที่ 3											
	5 นาทีแรก		2-5 นาที		5 นาทีที่ 3		5 นาทีแรก		5 นาทีที่ 2		5 นาทีที่ 3		5 นาทีแรก		5 นาทีที่ 4		5 นาทีที่ 5		5 นาทีที่ 6					
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ				
- แนะนำตนเอง/แนะนำผู้อื่น	64	30.5	24	11.4	16	7.6	2	1.0	47	22.4	12	5.7	1	0.5	8	3.8	45	21.5	-	4	1.9	5	2.4	
- อ่านภาษาอังกฤษตามครู	67	31.9	16	7.6	4	1.9	8	3.8	49	23.3	14	6.7	7	3.3	9	4.3	45	21.5	5	2.4	7	3.3	2	1.0
- พูดภาษาอังกฤษตามครู	88	41.9	27	12.9	16	7.6	24	11.4	51	24.2	23	11.0	4	1.9	6	2.9	50	23.8	3	1.4	17	8.1	1	0.5
- ร้องเพลงและแสดงท่าทาง	75	35.7	26	12.4	13	6.2	13	6.2	50	23.8	14	6.7	5	2.4	2	1.0	48	22.9	6	2.9	14	6.7	4	1.9
ประกอบเพลง																								
- พูดและแสดงท่าทาง	57	27.1	17	8.1	14	6.7	9	4.3	61	29.0	12	5.7	3	1.4	4	1.9	51	24.3	11	5.2	11	5.2	4	1.9
ประกอบ																								
- เล่นเกม	55	26.1	10	4.8	11	5.2	4	1.9	58	27.6	21	10.0	12	5.7	3	1.4	45	21.5	6	2.9	11	5.2	2	1.0
- พังอย่างตั้งใจ	86	41.0	25	11.9	11	5.2	4	1.9	55	26.2	19	9.0	6	2.9	4	1.9	44	20.9	11	5.2	20	9.5	4	1.9
- ทำแบบฝึกหัด	53	25.2	3	1.4	8	3.8	4	1.9	57	27.2	11	5.2	10	4.8	13	16.2	60	28.5	4	1.9	7	3.3	4	1.9
- ระบายสี/วาดภาพ	52	24.8	6	2.9	8	3.8	3	1.4	57	27.2	2	1.0	8	3.8	5	2.4	55	26.2	3	1.4	2	1.0	-	-
- ฝึกลีลามือในอากาศ	53	25.3	5	2.4	2	1.0	4	0.5	53	25.2	9	4.3	2	1.0	4	1.9	47	22.4	10	4.8	6	2.9	-	-
- แบ่งกลุ่มทำกิจกรรม	48	22.9	11	5.2	11	5.2	1	0.5	52	24.7	6	2.9	8	3.8	1	0.5	47	22.3	11	5.2	14	6.7	2	1.0
- ทำแบบทดสอบ	47	22.4	5	2.4	8	3.8	6	2.9	48	22.9	3	1.4	1	0.5	2	1.0	49	23.3	1	0.5	1	0.5	-	-
- ถูกทดสอบด้วยการปฏิบัติ	59	28.0	17	8.1	13	6.2	9	4.3	46	21.9	14	6.7	5	2.4	8	3.8	41	19.5	7	3.3	24	11.4	8	3.8

ประเด็นที่สังเกต	คาบที่ 1						คาบที่ 2						คาบที่ 3											
	5 นาทีแรก		5 นาทีที่ 2		5 นาทีที่ 3		5 นาทีแรก		5 นาทีที่ 2		5 นาทีที่ 3		5 นาทีแรก		5 นาทีที่ 2		5 นาทีที่ 3							
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ						
3. พฤติกรรมระหว่างครูกับนักเรียนชั้น ป.1																								
- ร้องเพลงพร้อมกัน	83	39.5	20	9.5	22	10.5	6	2.9	54	25.7	31	14.8	11	5.2	3	1.4	46	21.9	14	6.7	23	11.2	3	1.4
- ซักถามเป็นภาษาไทย	96	45.7	42	20.0	16	7.6	4	1.9	53	25.3	33	15.7	7	3.3	4	1.9	26	12.4	9	4.3	35	16.7	4	1.9
- ซักถามเป็นภาษาอังกฤษ	70	33.3	18	8.6	33	15.7	10	4.8	45	21.5	17	8.1	21	10.0	7	3.3	46	21.9	4	1.9	12	5.7	3	1.4
- ผีออกเสียงพร้อมกัน	90	42.9	29	13.8	17	8.1	6	2.9	51	24.3	30	14.3	7	3.3	1	0.5	43	20.5	18	8.6	22	10.5	3	1.4
- สนทนาโต้ตอบเป็นภาษาอังกฤษ	82	39.1	15	7.1	7	3.3	8	3.8	51	24.3	14	6.7	7	3.3	6	2.9	51	24.3	9	4.3	21	10.0	4	1.9
อังกฤษ																								
- แสดงท่าทางประกอบเพลงร่วมกัน	60	28.6	23	11.0	19	9.0	11	5.2	57	27.1	15	7.1	8	3.8	3	1.4	55	26.2	9	4.3	9	4.3	-	-
- ทำกิจกรรมร่วมกัน	64	30.5	19	9.0	14	6.7	8	3.8	56	26.7	31	14.8	7	3.3	5	2.4	41	19.5	8	3.8	23	11.0	1	0.5
- ใช้สื่อการเรียนการสอนร่วมกัน	68	32.3	13	16.2	17	8.1	10	4.8	47	22.3	36	17.1	10	4.8	4	1.9	48	22.8	9	4.3	19	9.0	2	1.0

ตารางที่ 58 พฤติกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้น ป.2

ประเด็นที่สังเกต	คาบที่ 1						คาบที่ 2						คาบที่ 3					
	5 นาทีแรก		5 นาทีที่ 2		5 นาทีที่ 3		5 นาทีแรก		5 นาทีที่ 2		5 นาทีที่ 3		5 นาทีแรก		5 นาทีที่ 2		5 นาทีที่ 3	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. พฤติกรรมครูชั้น ป.2																		
- ทบทวนบทเรียนเพื่อนำเข้าสู่เรียนใหม่	149	59.4	12	4.8	1	0.4	2	0.8	87	34.6	6	2.4	1	0.4	2	0.8	70	27.9
- ทักทายนักเรียนด้วยคำภาษาอังกฤษ	198	78.9	23	9.2	6	2.4	1	0.4	50	19.9	5	2.0	1	0.4	1	0.4	56	22.3
- สนทนากับนักเรียนด้วยภาษาอังกฤษ	112	44.6	36	14.3	18	7.2	7	2.8	48	19.2	30	12.0	8	3.2	3	1.2	46	18.4
- อธิบาย/สนทนากับนักเรียนด้วยภาษาไทย	113	45.0	35	13.9	17	6.8	11	4.4	49	19.5	50	19.9	18	7.2	7	2.8	37	14.8
- อธิบายเรื่องราวจากภาพให้นักเรียนฟัง	58	23.1	18	7.2	29	11.6	13	5.2	59	23.5	9	3.6	6	2.4	4	1.6	52	20.7
- อธิบายคำศัพท์/ประโยคใหม่	67	26.6	41	16.3	20	8.0	22	8.8	59	23.5	34	13.5	9	3.6	2	0.8	46	18.3
- อธิบายวิธีเล่นเกมให้นักเรียนดู	58	23.1	11	4.4	27	10.8	15	6.0	41	16.4	22	8.8	9	3.6	7	2.8	39	15.5
																	32	12.7
																	18	7.2

ประเด็นที่สังเกต	คาบที่ 1						คาบที่ 2						คาบที่ 3											
	5 นาทีแรก		5 นาทีที่ 2		5 นาทีที่ 3		5 นาทีแรก		5 นาทีที่ 2		5 นาทีที่ 3		5 นาทีแรก		5 นาทีที่ 2		5 นาทีที่ 3							
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ						
- อธิบายและแสดงท่าทาง หรือใช้ภาษาท่าทาง ประกอบ	71	28.2	16	6.4	10	4.0	10	4.0	54	21.5	16	6.4	8	3.2	3	1.2	53	21.1	6	2.4	10	4.0	-	-
- ออกเสียงให้นักเรียนฟัง เป็นตัวอย่าง	106	42.3	45	17.9	14	5.6	10	4.0	49	19.5	46	18.3	5	2.0	-	-	36	14.4	10	4.0	31	12.4	2	0.8
- ยกตัวอย่างโดยใช้สิ่งที่หา ได้ในห้องเรียน	71	28.2	20	8.0	15	6.0	10	4.0	59	23.5	12	4.8	4	1.6	2	0.8	56	22.3	10	4.0	6	2.4	1	0.4
- ให้คำแนะนำและแก้ไข ข้อบกพร่องของนักเรียน	76	30.3	26	10.4	14	5.6	10	4.0	53	21.1	48	19.1	10	4.0	7	2.8	36	14.4	5	2.0	33	13.1	3	1.2
- ร้องเพลงให้นักเรียนฟัง	68	17.1	20	8.0	5	2.0	9	3.6	57	22.7	6	2.4	6	2.4	5	2.0	56	22.3	16	6.4	5	2.0	2	0.8
- ชวนเชิญให้กำลังใจกระตุ้น ให้นักเรียนแสดงออก	87	24.7	29	11.6	23	9.2	11	4.4	40	16.0	51	20.3	16	6.4	9	3.6	41	16.4	8	3.2	27	10.8	3	1.2
- เปิดปิดทาบเพลง/วิดีโอ ให้นักเรียนฟัง-ดู	73	29.1	19	7.6	12	4.8	11	4.4	61	24.3	11	4.4	8	3.2	4	1.6	52	20.7	13	5.2	12	4.8	8	3.2
- ฟังนักเรียนพูด	92	26.7	31	12.4	13	5.2	13	5.2	41	16.4	49	19.5	9	3.6	6	2.4	32	12.8	4	1.6	38	15.1	1	0.4
- ฟังนักเรียนอ่าน	78	31.0	6	2.4	13	5.2	8	3.2	57	22.7	9	3.6	7	2.8	2	0.8	50	19.9	3	1.2	9	3.6	2	0.8

ประเด็นที่สังเกต	คาบที่ 1						คาบที่ 2						คาบที่ 3											
	5 นาทีแรก		5 นาทีที่ 2		5 นาทีที่ 3		5 นาทีแรก		5 นาทีที่ 2		5 นาทีที่ 3		5 นาทีแรก		5 นาทีที่ 2		5 นาทีที่ 3							
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ						
- ฟังนักเรียนร้องเพลง - ตรวจผลงานนักเรียน - ใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน - ทดสอบนักเรียนด้วยแบบทดสอบ - ทดสอบนักเรียนโดยไม่ใช้แบบทดสอบ	77	30.6	9	3.6	8	3.2	9	3.6	55	21.9	6	2.4	6	2.4	7	2.8	53	21.1	11	4.4	6	2.4	1	0.4
	54	21.5	9	3.6	7	2.8	4	1.6	53	21.1	9	3.6	6	2.4	7	2.8	62	24.7	7	2.8	4	1.6	7	2.8
	80	31.9	40	15.9	14	5.6	7	2.8	52	20.7	38	15.1	9	3.6	7	2.8	47	18.8	8	3.2	27	10.8	-	-
	50	19.9	2	0.8	5	2.0	3	1.2	51	20.3	7	2.8	2	0.8	4	1.6	48	19.1	5	2.0	4	1.6	5	2.0
	68	27.1	25	10.0	18	7.2	20	8.0	65	25.9	16	6.4	11	4.4	7	2.8	65	25.9	7	2.8	18	7.2	10	4.0
2. พฤติกรรมนักเรียนชั้น ป.2																								
- พูดภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารกับครู	154	61.4	16	6.4	13	5.2	9	3.6	55	22.0	26	10.4	5	2.0	5	2.0	41	16.3	15	6.0	19	7.6	5	2.0
- ร้องเพลงตามบทเพลงตามครู	74	29.4	11	4.4	11	4.4	3	1.2	66	26.3	23	9.2	11	4.4	11	4.4	65	25.9	11	4.4	9	3.6	3	1.2
- พูดภาษาอังกฤษกับเพื่อนในชั้นเรียน	61	24.3	13	5.2	12	4.8	13	5.2	49	19.6	27	10.8	7	2.8	3	1.2	46	18.3	8	3.2	21	8.4	4	1.6
- แนะนำตนเอง/แนะนำผู้อื่น	65	25.9	27	10.8	13	5.2	7	2.8	53	21.1	9	3.6	5	2.0	9	3.6	49	19.5	2	0.5	2	0.8	1	0.4

ประเด็นที่สังเกต	คาบที่ 1						คาบที่ 2						คาบที่ 3											
	5 นาทีแรก		5 นาทีที่ 2		5 นาทีที่ 3		5 นาทีแรก		5 นาทีที่ 2		5 นาทีที่ 3		5 นาทีแรก		5 นาทีที่ 2		5 นาทีที่ 3							
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ						
3. พฤติกรรมระหว่างครูกับนักเรียนชั้น ป.2																								
- ร้องเพลงพร้อมกัน	80	31.8	24	9.6	15	6.0	7	2.8	80	31.8	15	6.0	7	2.8	10	4.0	66	26.3	9	3.6	10	4.0	2	0.8
- ซักถามเป็นภาษาไทย	92	36.7	41	16.3	20	8.0	11	4.4	51	20.4	31	12.4	11	4.4	6	2.4	39	15.6	6	2.4	25	10.0	3	1.2
- ซักถามเป็นภาษาอังกฤษ	74	29.4	47	18.7	17	6.8	10	4.0	49	19.5	31	12.4	23	9.2	8	3.2	44	17.5	1	0.4	18	7.2	2	0.8
- ฝึกออกเสียงพร้อมกัน	94	37.5	36	14.3	20	8.0	12	4.8	45	18.0	45	18.0	6	2.4	3	1.2	43	17.2	17	6.8	27	10.8	3	1.2
- สนทนาโต้ตอบเป็นภาษาอังกฤษ	92	36.6	16	6.4	12	4.8	8	3.2	56	22.3	24	9.6	7	2.8	8	3.2	52	20.7	13	5.2	23	9.2	5	2.0
- แสดงท่าทางประกอบเพลงร่วมกัน	67	26.7	22	8.8	14	5.6	11	4.4	58	23.1	5	2.0	5	2.0	6	2.4	59	23.5	8	3.2	4	1.6	5	2.0
- ทำกิจกรรมร่วมกัน	70	27.9	25	10.0	17	6.8	11	4.4	44	17.6	38	15.1	9	3.6	9	3.6	39	15.6	8	3.2	34	13.5	3	1.2
- ใช้สื่อการเรียนการสอนร่วมกัน	70	27.9	29	11.6	12	4.8	8	3.2	42	16.8	49	19.5	11	4.4	4	1.6	39	15.6	17	6.8	34	13.5	2	0.8

ตารางที่ 59 การฝึกปฏิบัติภาษาอังกฤษของนักเรียน

กิจกรรม	ทำ				ไม่ทำ	
	ชอบ		ไม่ชอบ			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ร้องเพลงตามครู/เทป	3,817	88.9	150	3.5	46	1.1
2. แสดงท่าทางประกอบเพลง	3,231	78.7	183	4.5	306	7.5
3. พูดโต้ตอบกับเพื่อน	3,047	74.9	203	5.0	374	9.2
4. พูดโต้ตอบกับครู	3,302	79.8	240	5.8	237	5.7
5. พูดคำ/ประโยคตามครู	3,369	81.2	315	7.6	103	2.5
6. เล่นนิทานประกอบรูปภาพ	1,771	44.7	194	4.9	1,125	28.4
7. แสดงบทบาทสมมติ	1,799	45.6	138	3.5	1,092	27.7
8. ฝึกเรียกชื่อสิ่งต่างๆ	3,415	81.5	177	4.2	137	3.3
9. เล่นเกม	3,041	74.9	107	2.6	478	11.8
10. ทำแบบฝึกหัด	3,277	80.2	142	3.5	311	7.6
11. ระบายสี/วาดภาพ	3,395	81.5	93	2.2	226	5.4
12. ฟังภาษาอังกฤษจากเทป	3,047	74.0	347	8.4	314	7.6
13. ดูวีดิทัศน์ เช่น การ์ตูน ภาษาอังกฤษ	1,768	45.1	76	1.9	1,144	29.2
14. จับคู่ฝึกถาม-ตอบ	2,819	69.1	277	6.8	387	9.5
15. วาดภาพและสลับกัน เปรียบเทียบกับเพื่อน	1,587	41.1	160	4.1	1,319	34.1

ตารางที่ 60 สถานที่นอกห้องเรียนที่ครูเคยพานักเรียนไปเรียนภาษาอังกฤษ

การเรียน นอกห้องเรียน	สังกัด	สพข. (N = 3,056)		สช. (N = 1,369)		รวม (N = 4,425)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ห้องปฏิบัติการทางภาษา		1,045	34.2	248	18.1	1,293	29.2
2. ศูนย์หนังสือ		204	6.7	196	14.3	400	9.0
3. ห้องคอมพิวเตอร์		232	7.6	333	24.3	565	12.8
4. ห้องโสตทัศนูปกรณ์		454	14.9	191	14.0	645	14.6
5. ห้องสมุด		550	18.0	378	27.6	928	21.0
6. ใต้ต้นไม้		548	17.9	309	22.6	857	19.4
7. สนามในโรงเรียน		568	18.6	238	17.4	806	18.2
8. อื่นๆ		228	7.5	89	6.5	317	7.2

ตารางที่ 61 การช่วยเหลือบุตรหลานในการเรียนภาษาอังกฤษ

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
1. ช่วยเหลือ	3,318	94.6
2. ไม่ได้ช่วยเหลือ	110	3.1
3. ไม่ระบุ	78	2.3
รวม	3,506	100
วิธีการช่วยเหลือ (N = 3,318)		
1. ดูแลให้ทำการบ้าน	2,147	64.7
2. ช่วยแนะนำหรือสอนการบ้าน	1,695	51.1
3. สนับสนุนและส่งเสริมให้เรียนพิเศษ	1,137	34.3
4. หาหนังสือให้อ่าน	1,132	34.1
5. ให้ดูรายการโทรทัศน์หรือวีดิทัศน์ภาษาอังกฤษ	814	24.5
6. ช่วยจัดหาสื่อ/อุปกรณ์	817	24.6
7. ให้กำลังใจ	1,401	42.2
8. ช่วยแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียนตามคำแนะนำของครู	1,291	38.9
9. อื่นๆ	60	1.8
สาเหตุที่ไม่ได้ช่วยเหลือ (N = 110)		
1. ไม่มีเวลา	40	36.4
2. ไม่มีความรู้	69	62.7
3. มีคนในครอบครัวช่วยเหลือแล้ว	17	15.5
4. อื่นๆ	5	4.5

ตารางที่ 62 บุคคลที่เป็นปัญหาอุปสรรคในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

บุคคล	จำนวน (N = 3,506)	ร้อยละ
1. ครู	1,451	41.4
2. นักเรียน	1,309	37.3
3. ผู้ปกครอง	744	21.2
4. ชุมชน	372	10.6
5. อื่นๆ	235	6.7

ตารางที่ 63 ความคิดเห็นของชุมชนต่อการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

แนวทางส่งเสริมและสนับสนุน	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง							
	สปจ.	สช.	ศูนย์ ERIC	รท.	ม.	อช.	อื่นๆ	ไม่ทราบ
1. ให้ความรู้ด้านหลักสูตรภาษาอังกฤษแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง	2,079 (59.3)	511 (14.6)	301 (8.6)	543 (15.5)	363 (10.4)	174 (5.0)	26 (0.7)	297 (8.5)
2. ให้ความรู้ด้านการผลิต-ใช้สื่อ	1,361 (38.8)	437 (12.5)	363 (10.4)	655 (18.7)	354 (10.1)	296 (8.4)	32 (0.9)	361 (10.3)
3. ให้ความรู้แนวการจัดกิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	1,324 (37.8)	455 (13.0)	406 (11.6)	697 (19.9)	496 (14.1)	261 (7.4)	22 (0.6)	351 (10.0)
4. ให้ความรู้และฝึกทักษะการสอนภาษาอังกฤษแก่ครูผู้สอน	1,253 (35.7)	372 (10.6)	317 (9.0)	990 (28.2)	487 (13.9)	164 (4.7)	16 (0.5)	297 (8.5)
5. ให้ความรู้ด้านการวัดและประเมินผล	1,472 (42.0)	436 (12.4)	252 (7.2)	661 (18.9)	397 (11.3)	176 (5.0)	19 (0.5)	354 (10.1)
6. นำครูผู้สอนไปดูงานการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ	1,443 (41.2)	459 (13.1)	336 (9.6)	488 (13.9)	361 (10.3)	227 (6.5)	36 (1.0)	326 (9.3)
7. อื่นๆ (ระบุ).....	87 (2.5)	40 (1.1)	21 (0.6)	21 (0.6)	17 (0.5)	16 (0.5)	16 (0.5)	66 (1.9)

หมายเหตุ

- ชุมชนที่ให้ความเห็น 3,506 คน
- รท. หมายถึง สถาบันราชภัฏ

- อช. หมายถึง หน่วยงานเอกชน
- ม. หมายถึง มหาวิทยาลัย

สั่งกั๊ด

1. โรงเรียนศรีโกสุมพิสัย	สพช.
2. โรงเรียนบ้านบรบือ	สพช.
3. โรงเรียนบ้านเชียงยืน	สพช.
4. โรงเรียนบ้านหันเชียงเหียน	สพช.
5. โรงเรียนบ้านเปลือย	สพช.
6. โรงเรียนบ้านหนองสระพัง	สพช.
7. โรงเรียนบ้านวังแสง	สพช.
8. โรงเรียนบ้านคำแย	สพช.
9. โรงเรียนบ้านโคกท่างาม	สพช.
10. โรงเรียนพระกুমารสารคาม	สช.
11. โรงเรียนพระกุมารพยัคฆ	สช.
12. โรงเรียนมัธยมชาญวิทยา	สช.

1. โรงเรียนวัดมะม่วงทอง	สปช.
2. โรงเรียนวัดสามัคยาราม	สปช.
3. โรงเรียนบ้านนาเคียน	สปช.
4. โรงเรียนวัดรักชีวิตวัน	สปช.
5. โรงเรียนบ้านตุล	สปช.
6. โรงเรียนบ้านหนองบัว	สปช.
7. โรงเรียนบ้านทุ่งกรวด	สปช.
8. โรงเรียนองค์การสวนยาง 2	สปช.
9. โรงเรียนสระนางมโนราห์	สปช.
10. โรงเรียนศรีธรรมราชศึกษา	สช.
11. โรงเรียนรัตนศึกษา	สช.
12. โรงเรียนหลวงครวิทยา	สช.

สังเกต

[illegible][illegible]

รายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

รายชื่อโรงเรียน

สังกัด

กรุงเทพมหานคร

1. โรงเรียนราชวินิต	สปช.
2. โรงเรียนพระยาประเสริฐสุนทราศรัย	สปช.
3. โรงเรียนอนุบาลสามเสน	สปช.
4. โรงเรียนวัดประยุรวงศาวาส	สปช.
5. โรงเรียนวัดหงส์รัตนาราม	สปช.
6. โรงเรียนวัดชัยชนะสงคราม	สปช.
7. โรงเรียนวัดใหม่ช่องลม	สปช.
8. โรงเรียนประถมบางแค	สปช.
9. โรงเรียนวัดสังข์กระจาย	สปช.
10. โรงเรียนถนนอมไพศวิทยา	สช.
11. โรงเรียนสรรพวิทยุบำรุง	สช.
12. โรงเรียนสตรีวรนาถ	สช.

หมายเหตุ สปช. หมายถึง สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
 สช. หมายถึง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

รายชื่อคณะนักวิจัยจังหวัด

คณะนักวิจัยจังหวัดที่ร่วมดำเนินงานวิจัย โครงการประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา ตามหลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 ประกอบด้วย นักวิจัยจากสถาบันราชภัฏ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตการศึกษา 10 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จาก 7 จังหวัด ได้แก่ ลำปาง อุบลราชธานี มหาสารคาม นครศรีธรรมราช กาญจนบุรี นครนายก และกรุงเทพมหานคร ซึ่งแต่งตั้งโดยกระทรวงศึกษาธิการ ดังรายชื่อต่อไปนี้

คณะนักวิจัยจังหวัดลำปาง

1. อธิการบดีสถาบันราชภัฏลำปาง	ที่ปรึกษา
2. ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง	ที่ปรึกษา
3. ศึกษาธิการจังหวัดลำปาง	ที่ปรึกษา
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัชนิกร สุทธิจิตต์ สถาบันราชภัฏลำปาง	ประธานคณะนักวิจัย
5. รองศาสตราจารย์ไพฑูรย์ เวทการ สถาบันราชภัฏลำปาง	นักวิจัย
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพิ่มพร เขียวถาวร สถาบันราชภัฏลำปาง	นักวิจัย
7. นางสาวศิริพร พัวพันธ์ สถาบันราชภัฏลำปาง	นักวิจัย
8. นายธีรวัฒน์ หมูวิเศษ สำนักงานศึกษาธิการ
จังหวัดลำปาง	นักวิจัย
9. นายมงคล อินทนา สำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดลำปาง	นักวิจัย
10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดวงจันทร์ เตียววิไล สถาบันราชภัฏลำปาง	นักวิจัยและ
เลขานุการ

คณะนักวิจัยจังหวัดอุบลราชธานี

1. อธิการบดีสถาบันราชภัฏอุบลราชธานี	ที่ปรึกษา
2. ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เขตการศึกษา 10	ที่ปรึกษา

3. ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี		ที่ปรึกษา
4. ศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี		ที่ปรึกษา
5. รองศาสตราจารย์ชวนชัย เชื้อสาธุชน	สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี	ประธานคณະนักวิจัย
6. นายวุฒิ ลีนาม	สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี	นักวิจัย
7. นางสาวชญาดา ดาหวงศ์	สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี	นักวิจัย
8. นายเสนอ ภิรมย์จิตผ่อง	สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี	นักวิจัย
9. นายสุมิตร เสนสม	สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี	นักวิจัย
10. นายวิฑูรย์ นาสาสัย	สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี	นักวิจัย
11. นางปิยานี สมบูรณ์ทรัพย์	สำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตการศึกษา 10	นักวิจัย
12. นายธีรวุฒิ เอกะกุล	สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี	นักวิจัยและ เลขานุการ

คณะนักวิจัยจังหวัดมหาสารคาม

1. อธิการบดีสถาบันราชภัฏมหาสารคาม		ที่ปรึกษา
2. ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม		ที่ปรึกษา
3. ศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม		ที่ปรึกษา
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เอนก ศิลปนิลมาลย์	สถาบันราชภัฏมหาสารคาม	ประธานคณະนักวิจัย
5. นางนิตยา กลางขันธ์	สถาบันราชภัฏมหาสารคาม	นักวิจัย
6. นายพูลศักดิ์ ศิริโสม	สถาบันราชภัฏมหาสารคาม	นักวิจัย
7. นายประดิษฐ์ เอกทัศน์	สถาบันราชภัฏมหาสารคาม	นักวิจัย
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิรุติ ถึงนาค	สถาบันราชภัฏมหาสารคาม	นักวิจัย
9. นายมงคล ไชยประดิษฐ์	สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม	นักวิจัย

10. นายชัชวาล สุขหล้า	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด	นักวิจัย
	มหาสารคาม	
11. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมศักดิ์ คำศรี	สถาบันราชภัฏมหาสารคาม	นักวิจัยและ
เลขานุการ
12. นายจรัส คำรัตน์	สำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดมหาสารคาม	นักวิจัยและ
ผู้ช่วยเลขานุการ

คณะนักวิจัยจังหวัดนครศรีธรรมราช

1. อธิการบดีสถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช		ที่ปรึกษา
2. ศึกษาธิการจังหวัดนครศรีธรรมราช		ที่ปรึกษา
3. ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช		ที่ปรึกษา
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปัญญา เลิศไกร	สถาบันราชภัฏ
นครศรีธรรมราช	ประธานคณะนักวิจัย
5. นางสุวิมล ปฏิกุทธิ์	สถาบันราชภัฏ
นครศรีธรรมราช	นักวิจัย
6. นายสุชาติ ปิยะกาญจน์	สำนักงานศึกษาธิการ
จังหวัดนครศรีธรรมราช	นักวิจัย
7. นายประเสริฐ พรหมศร	สำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดนครศรีธรรมราช	นักวิจัย
8. นางกิตติกร ช้วยหนู	สำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดนครศรีธรรมราช	นักวิจัย
9. นายเสรี สุวรรณประเสริฐ	สำนักงานการประถมศึกษา
อำเภอจุฬาภรณ์
สำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดนครศรีธรรมราช	นักวิจัย
10. นางนัยนา ทองศรีเกตุ	สถาบันราชภัฏ
นครศรีธรรมราช	นักวิจัยและ
เลขานุการ
11. นายสมศักดิ์ เจริญรัมย์	สถาบันราชภัฏ
นครศรีธรรมราช	นักวิจัยและ
ผู้ช่วยเลขานุการ

12. นายวีระยุทธ ขาตะกาญจน์	โรงเรียนชลธาราม อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช	นักวิจัยและ ผู้ช่วยเลขานุการ
----------------------------	---	---------------------------------

คณะนักวิจัยจังหวัดกาญจนบุรี

1. อธิการบดีสถาบันราชภัฏกาญจนบุรี		ที่ปรึกษา
2. ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี		ที่ปรึกษา
3. ศึกษาธิการจังหวัดกาญจนบุรี		ที่ปรึกษา
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิมพา สุวรรณฤทธิ์ สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี		ประธานคณะนักวิจัย
5. นายจรรุณ จียโชค	สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี	รองประธาน คณะนักวิจัย
6. นางผกาพรรณ ไคลมี	สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี	นักวิจัย
7. นายนิสัย แก้วแสนไชย	สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี	นักวิจัย
8. นายสมยศ สำเนียงงาม	สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี	นักวิจัย
9. นายสาโรช ศุภวัชรดี	สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี	นักวิจัย
10. นางกรองทอง โพธิ์ทอง	สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี	นักวิจัย
11. นางประภัสสร เรืองพยุหศักดิ์	สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี	นักวิจัย
12. นางศิริวรรณ สุขศิริ	สำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดกาญจนบุรี	นักวิจัยและ เลขานุการ

คณะนักวิจัยจังหวัดนครนายก

1. อธิการบดีสถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา	ที่ปรึกษา
2. ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดนครนายก	ที่ปรึกษา
3. ศึกษาธิการจังหวัดนครนายก	ที่ปรึกษา

4. นายสิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์	มหาวิทยาลัยบูรพา	ที่ปรึกษา
5. นางสาวสิริรัตน์ ชมพันธุ์	สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครนายก	ที่ปรึกษา
6. นายบุญช่วย จันทร์พรหมมา	สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครนายก	ประธานคณะนักวิจัย
7. นายมงคล แสงทอง	สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครนายก	นักวิจัย
8. นางสาววดี สายรัตน์	สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครนายก	นักวิจัย
9. นางธีรานุช รอดแก้ว	สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครนายก	นักวิจัย
10. นายจรงเกียรติ ช่วยประทิว	สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครนายก	นักวิจัย
11. นายสาโรจน์ บุตรเพียร	สำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดนครนายก	นักวิจัย
12. นางประภา ตูลานนท์	สำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดนครนายก	นักวิจัย
13. นางจิราวัลย์ เรืองวุฒิ	สำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดนครนายก	นักวิจัย
14. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรีอรุณ ฤทธิรงค์	สถาบันราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา	นักวิจัย
15. นางสาวสุธาสิณี ธนพฤฒิบดี	สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครนายก	นักวิจัยและ เลขานุการ

คณะนักวิจัยกรุงเทพมหานคร

1. อธิการบดีสถาบันราชภัฏธนบุรี		ที่ปรึกษา
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิภา เมธาวีชัย	สถาบันราชภัฏธนบุรี	ประธานคณะนักวิจัย
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อารีย์ วชิรวรการ	สถาบันราชภัฏธนบุรี	นักวิจัย
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณี แผงกุล	สถาบันราชภัฏธนบุรี	นักวิจัย

5. นางสาวนัยนา แยมบุญเรือง	สถาบันราชภัฏธนบุรี	นักวิจัย
6. นางวัฒนา บาลโพธิ์	สถาบันราชภัฏธนบุรี	นักวิจัย
7. นางชุตีมา สันตินรนนท์	สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาเอกชน	นักวิจัย
8. นางสาววันทยา วงศ์ศิลปภิรมย์	สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาเอกชน	นักวิจัย
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุนันทา แก้วสุข	สถาบันราชภัฏธนบุรี	นักวิจัยและ
เลขานุการ

คณะผู้ดำเนินการวิจัย

ที่ปรึกษา

อธิบดีกรมวิชาการ

รองอธิบดีกรมวิชาการ

นางสาวอรุณศรี อนันตรศิริชัย

นางสาวศรีสมร พุ่มสะอาด

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านวิจัยทางการศึกษา

ผู้อำนวยการกองวิจัยทางการศึกษา

หัวหน้าโครงการ

นางพิกุล สีหาพงษ์

ผู้ร่วมโครงการ

นายสหชาติ เหล็กขาย

นางยุวดี กังสดาล

นางสาวสุภาพร พรหมนิยม

นางสาวรินทร์ฤดี นนทศิลา

ผู้สร้างเครื่องมือ

นางพิกุล สีหาพงษ์

นายสหชาติ เหล็กขาย

นางยุวดี กังสดาล

ผู้พัฒนาเครื่องมือ

ผู้เข้าประชุมปฏิบัติการ ครั้งที่ 1-2 และผู้รับผิดชอบโครงการ

ผู้พิจารณาเครื่องมือ

นางสาวอรุณศรี อนันตรศิริชัย

นางชลลดา จิตติวัฒนพงศ์

ผู้เก็บรวบรวมข้อมูล

คณะนักวิจัยจังหวัดลำปาง อุบลราชธานี มหาสารคาม นครศรีธรรมราช กาญจนบุรี นครนายก และกรุงเทพมหานคร

ผู้วิเคราะห์ข้อมูล

ร.ท.ไพบุลย์ อ่อนมั่ง
นางพิกุล สีหาพงษ์

ผู้เขียนรายงาน

นางพิกุล สีหาพงษ์

ผู้พิจารณารายงาน

นางสาวอรุณศรี อนันตรศิริชัย
นางสาวศรีสมร พุ่มสะอาด
นางชลลดา จิตติวัฒนพงศ์

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านวิจัยทางการศึกษา
ผู้อำนวยการกองวิจัยทางการศึกษา
หัวหน้ากลุ่มวิจัยและประเมินผลคุณภาพ
การจัดการศึกษา

ผู้จัดทำต้นฉบับ

นางพิกุล สีหาพงษ์
นางพุทธชาติ ทองกร
นางสาวศุภวรรณ เจริญสุข
นางปรานี คุ่มตลอด
นางสาวศุภวรรณ กิจโอสธ
นางสาวชลฤทัย ผลวาทิต
นางสาวจุฑามาส เลกากาญจน์
นางสาวจุฬาลักษณ์ ชมเวียง
นางสาวมนฤดี มีโต
นางสาวสมาพร พงษ์เกิดลาภ

ผู้ออกแบบปก

นายชูเกียรติ เกิดอุดม

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์การศาสนา กรมการศาสนา
314-316 ปากซอยบ้านบาตร บำรุงเมือง
ป้อมปราบฯ กรุงเทพฯ 10100
นายปรกรณ์ ตันสกุล ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา 2543
โทร. 223-5548, 223-3351

